

NA'VI - MAGYAR SZÓTÁR v. 13.9

Tirea Aean (Corey McConlough) & Marki (Mark Miller)
Compiled and Translated by Kifkeyä Nari (Batiz Zoltán) és P.A.'li makto (Petrovits Andrea)
www.LearnNavi.org

Utolsó frissítés: 16.12.2018

Ez a végleges Na'vi szótár a Dr. Paul Frommer által teremtett nyelv, melyet az Avatar című filmhez alkotott. A szavak egyenesen Frommertől származnak, vagy az ő szavaiból erednek. Külön köszönettel tartozunk a következő személyek hatalmas erőfeszítése miatt: Dr. Frommer, Tuiq és mindenkinek az IRC-n, Skype-on, TeamSpeak-en és a Learn Na'vi oldalon akik ezt a dokumentumot használják.

A magyar verzió elkészítésében külön köszönet illeti a következőket, akik odaadó munkája nélkül nem készülhetett volna el a magyar verzió: tsrräfxätu, tingay mungeyu, Hawnuyu atxen, valamint akik még részt vettek a szótár fordításában.

Néhány megjegyzés: A Frommer által használt Na'vi helyesírást végig megtartottuk: a IPA átírás is adott hozzá. Az összetett nem ragozott szavakhoz és az angolból átvett jövevényszavakhoz megjegyzéseket fűztünk. Néhány olyan szót is belevettünk a szótárba, melyek a gyengüléseket mutatják példák segítségével. Itt található olyan ragozott alakok is, amelyekről úgy gondoltuk, hogy megemlítésük különösen hasznos lehet. Fontos megjegyezni, hogy a nyelvben a todalékok szabadok (külön írandók), ha a módosító szó előtt állnak, utótagként viszont kötötté válnak (egybeírandók), amennyiben a todalékok a módosított szót követik.

Félkövért betűkkel jelöljük a Na'vi szavakat. A magyar meghatározásokat *Dőlt betűkkel* írjuk. Sima betűvel szedve a nyelvtani besorolást találhatjuk: zárójelben «x» tüntetjük fel a lehetséges pozíciókat pl. *t«0. hely»«1»ar«2»on*. A fonetikus átírásban a pontok jelölik a lehetséges infixek helyeit, pl. [*t.a.r.on*] - ez nem szabványos IPA átírás, de nekünk hasznos. A rendhagyó infixumokat (ii) jelöli. Jelezzük az igék tárgyias vagy tárgyatlan voltát, ha az ismert: a csak 'ige'-vel jelölt szavak vagy lehetnek tárgyiasak és tárgyatlanok is, vagy nem lehet eldönteni róluk. Feltételezzük a gyengülés és egyéb hangzováltozások ismeretét. Egy szótagú szavak esetében nem jelöltük a hangsúlyt, todalékolt szavaknál általában a szótőre jellemző elsődleges hangsúly marad. Szintén megjegyzendő, hogy ahol a szóalak több változatát feltüntetjük, ott a használatuk csak egyéni ízlés kérdése, azokat nem szabályozzák sem mondattani sem morfológiai (szóalaktani) szabályok. A szótár végén néhány függelék található ahol további hasznos információk találhatóak.

Rövidítések:

– = morfémahatár

+ = gyengítő morfémahatár

« » = infixum

mn. = melléknév

told. = todalék

hsz. = határozószó

ksz. = kötőszó

ö.szó = összetett szó

mut.n. = mutató névmás

gesz. = nyelvi gesztus, indulatszó

kérd. = kérdőszó

fn. = főnév

n.e. = nem emberekre/személyekre

szám = számnév

cs.sz. = csak személyekre	lan)
part. = partikula (járulékszó, változatlan alakú, nem ragozható szó)	i.(t) = ige (angol szerint tárgyas)
kif. = kifejezés	i.(tn) = ige (angol szerint tárgy nélküli)
nm. = névmás	i.(tm) = ige (angol szerint tárgyas módbeli)
tul.n. = tulajdonnév	i.(tnm) = ige (angol szerint tárgyatlan módbeli)
ige = ige	alár. = alárendelt
i.(átn) = ige (angol szerint állapotjelző tárgyatlan)	

A jelenlegi szótáron túl egy Magyar - Na'vi szótár, és egy Szófajok szerint kategorizált Szótár is elérhető, melyek sokat segíthetnek a hatékony keresésben.

A fenti változatok az eredeti Angol - Na'vi szótár, és az Angol szófajok szerint kategorizált szótár alapján készültek. Ezekon kívül elérhető a szótár észt, német, portugál, éssvédverziói. A fentieken túl más nyelvek is elérhetőek, viszont ezek fordításai még nem fejlődtek be.

Források

Az összes szót próbáltuk legjobb tudásunk szerint a lehető legmegbízhatóbb forrásból beszerezni. Az eredet alsó indexben található az IPA átírás után, ez megmondja, hogy eredetileg honnan származik egy-egy szó.

Történeti érdekességként: a szótár eredetileg abból az 500 szóból állt, melyet Dr. Frommer 2010 márciusában bocsátott rendelkezésünkre. Ahogy a nyelv tovább fejlődött, további szavak kerültek bele, ezeket Dr. Frommertől a személyes blogján és emailen keresztül kapjuk. Dr. Frommer arra kérte a LearnNavi.org közösséget, hogy segítsen új szavakat kitalálni a **Szókinszbővítési Projecten** keresztül. Ez a project folyamatosan zajlik, és sok általunk javasolt szó bekerült ebbe a szótárba. Másik forrás: szabadon használható toldalékokkal ellátott szavak, illetve olyan toldalékolt szavak, melyeket Dr. Frommer használt, és így létezőnek tekinthetőek. A források sorrendje, a legmegbízhatóbbtól a legkevésbé megbízhatóig:

- PF = Dr. Paul Frommer
- M = the Movie (a Film)
- JC = James Cameron
- G = the Avatar Games (az Avatar játék)
- ASG = A Survival Guide (a Túlélési Kézikönyv)
- PND = Pandorapedia.com

A „Túlélési kézikönyv a Pandorához”, mely munkánk korai forrása, sok illegális szót tartalmaz – ezek a függelékben találhatóak. Mindazonáltal a növénynevek és dalok határozottan Frommertől származnak, ezért azok rendszeren a szótárba kerültek. Maga James Cameron is sok szót alkotott, melyeket később Frommer jóváhagyott. Továbbá jóváhagyott néhány - a filmezés során keletkezett - hibás kiejtésű szót, pl. **oïss**, melyeket most már hitelesnek tekintünk. Végezetül, Frommer elfogadott néhány szót, melyeket a nyelvet tanulók konstruáltak, ő pedig jónak talált. Így vannak extra forrásaink is. Ezek a források a következők: CP: CCH Pounder, LA : Laz Alonso, Prr : Prerton, RL : Richard Littauer, SW : Sigourney Weaver, ZS : Zoë Saldana, CM: Carla Meyer, és Skxawng. LN: LearnNavi, ahol az eredeti forrás személye ismeretlen.

Az IPA-ra vonatkozóan vannak eltérő értelmezések. A nyílt szótagok mindig feszesen [u] ejtendőek, míg a zárt szótagok lehetnek feszes [u] és laza ejtésűek is.[ʊ]. Utóbbira nincs szabály. Tehát pl. a **tsun** lehet [tsun] vagy akár [tsʊn], de a **lu** mindig[lu], sosem [lʊ]. A [aj], [aw] [ɛj],

és [ɛw] kettőshangzók alternatív átírását nem használjuk (mert Frommer kevésbé kedveli). Egyébként ezek lennének: [ɛɪ], [aɪ], [ɛʊ], és [aʊ].

A szótagok tekintetében, ahol Frommer nem tette egyértelművé, ott a Maximum Onset Principle nevű szabályt vettük alapul. Megjegyzés: a fonetikus átírás egyes vessző-jeleit nehéz lehet megkülönböztetni. Pl.: az **atxke** szóban, melynek átírása [at'.k'ɛ], a ' jel a hang minőségét (ejective), a ' pedig a hangsúly helyét jelzi.

A szótár folyamatosan szerkesztés alatt áll, feltételezhetően akadnak még benne hibák. **Rutxe**, aki talál ilyet benne, jelezze itt üzenetben, hogy kijavíthassuk. A verziószám mutatja a változtatásokat. Az első számjegy akkor változik, ha nagy mértékben bejavítottunk. A második .0x0 jelzi ha a javítás bár jelentős, de nem akkora mértékű, mint fő verzió váltás esetén. A harmadik .00x szám akkor változik, ha csak egészen apró változtatás történt. A hozzájuk tartozó magyarázatokat a „változások listája” tartalmazza.

Szeretnénk megragadni az alkalmat, hogy elismeréssel adózzunk a következő személyeknek: Dr. Paul Frommernek, eme csodálatos nyelv megalkotásáért. Richard Littauer-nek, aki eredetileg létrehozta, és sokáig szerkesztette a Na'vi-Angol szótárt. Köszönet Tirea Aean (Corey Scheideman) barátunknak, aki figyelemmel kíséri, és közvetíti felénk a Dr. Frommer által közölt új szavakat. Csakúgy mint Tuiq-nak, aki arra használja az idejét és a tehetségét, hogy ez a szótár egy online adatbázis legyen, és hogy segítse a fordítókat, és megkönnyítse a szótár javítását. Végezetül köszönet **mindenkinek** a Learn Na'vi Közösségben, akik segítik a Na'vi nyelv felvirágzását!

- Kifkeyä Nari és P.A.'li makto

- 'a'aw: [ʔa.ʔaw] *PF* mn. *egy kevés, néhány* (egy-esszámú, megszámlálható főnevekkel)
- 'akra: [ʔak.ra] *PF* fn. *talaj* (termő-)
- 'aku: [ʔa.k.u] *PF* i.(t) *eltávolít, elvisz, levesz*
- 'al: [ʔal] *PF* i.(t) *pazarol*
- 'ali'ä: [ʔa.'li.æ] *PF* fn. *gallér/nyaklánc*
- 'ampi: [ʔam.p.i] *PF* i.(t) *(meg)érint*
- 'ana: [ʔa.na] *PF* fn. *inda*
- 'ango: [ʔa.ŋo] *PF* mn. *halk* (hang)
- 'anla: [ʔan.l.a] *PF* i.(t) *sóvárog* (valami után)
- 'are: [ʔa.ræ] *PF* fn. *ponchó, köpeny, kendő*
- 'aw: [ʔaw] *PF* szám *egy, 1*
- 'awkx: [ʔawk'] *PF* fn. *szikla*(szírt)
- 'awlie: [ʔaw.'li.ɛ] *PF* *hsz. egyszer* (a múltban)
- 'awlo: [ʔaw.lo] *PF* *hsz. egyszer* (nem többször)
- 'awm: [ʔawm] *PF* fn. *tábor*
- 'awnim: [ʔaw.nim] *PF* i.(t) *elkerül* (összetétel ebből: 'awn marad és alim távol)
- 'awpo: [ʔaw.po] *PF* nm. *egy személy* (általános alany)
- 'awsiteng: [ʔaw.si.'tɛŋ] *PF* *hsz. együtt, közösen* (összetétel ebből: 'aw egy és teng megegyező)
- 'awstengyem: [ʔaw.stɛŋ.'j.ɛm] *PF* i.(t) *össze-kapcsol, összeilleszt kettő vagy több dolgot* (ii) (összetétel ebből: 'awsiteng együtt és yem rak)
- 'awve: [ʔaw.vɛ] *PF* mn. *első* (eredete: 'aw egy)
- 'ä: [ʔæʔ] *PF* *gesz. Hoppá!*
- 'änsyem: [ʔæn.'sjɛm] *PF* nm. *teljes, egész*
- 'äríp: [ʔæ.rɪp'] *PF* i.(t) *mozgat, (meg)mozdít*
- 'e'al: [ʔɛ.'ʔal] *PF* mn. *legrosszabb*
- 'e'in: [ʔɛ.'ʔin] *PF* fn. *gubó, héj, hüvely* (növényé)
- 'e'insey: [ʔɛ.'ʔin.'sɛj] *PF* fn. *flaska, "ivótök"* (összetétel ebből: 'e'in gubó és sey csésze)
- 'efu: [ʔɛ.f.u] *PF* i.(t) *érez, érzékel*
- 'eko: [ʔɛ.k.o] *PF* i.(t) *támad*
- 'ekong: [ʔɛ.koŋ] *PF* fn. *ritmus, ütem*
- 'ekxin: [ʔɛ.'k'in] *PF* mn. *szoros*
- 'ekxinum: [ʔɛ.'k'i.num] *PF* fn. *szorosság, lazaság* (összetétel ebből: 'ekxin szoros és um laza)
- 'ekxinumpe: [ʔɛ.'k'i.num.pɛ] *PF* *kérd. milyen szoros, milyen laza* (eredete: 'ekxinum szorosság, lazaság)
- 'em: [ʔɛm] *PF* i.(t) *főz*
- 'emyu: [ʔɛm.ju] *PF* fn. *szakács* (eredete: 'em főz)
- 'en: [ʔɛŋ] *PF* fn. *tipp, találgatás, gyanú, megérzés*
- 'engeng: [ʔɛŋ.ɛŋ] *PF* fn. *szint, emelet*
- 'en si: [ʔɛŋ 's.i] *PF* i.(tn) *találgat* (eredete: 'en találgatás)
- 'eoio: [ʔɛ.o.i.o] *PF* mn. *ünnepélyes*
- 'etnaw: [ʔɛt.naw] *PF* fn. *váll*
- 'evan: [ʔɛ.van] *PF* fn. *fiú* (köznap) (eredete: 'evengan fiú)
- 'eve: [ʔɛ.vɛ] *PF* fn. *lány* (köznap) (eredete: 'evenge lány)
- 'eveng: [ʔɛ.vɛŋ] *PF* fn. *gyermek*
- 'evengan: [ʔɛ.vɛ.ŋan] *PF* fn. *fiú* (eredete: 'eveng gyerek)
- 'evenge: [ʔɛ.vɛ.ŋɛ] *PF* fn. *lány* (eredete: 'eveng gyerek)
- 'evi: [ʔɛ.vi] *PF* fn. *gyerkő(c)* (becéző forma 'eveng gyerek)
- 'ewan: [ʔɛ.wan] *PF* mn. *fiatal*
- 'ewll: [ʔɛ.wll] *PF* fn. *növény*
- 'ewrang: [ʔɛw.ran] *PF* fn. *szövőszék*
- 'eylan: [ʔɛj.lan] *PF* fn. *barát*
- 'eylanay: [ʔɛj.la.'naj] *PF* fn. *ismerős* (leendő barát) (eredete: 'eylan barát)
- 'eyng: [ʔɛ.ŋ] *PF* *ige felel, válaszol*
- 'eyt: [ʔɛjt'] *PF* fn. *a 8-as jele* (nem az értéke!) (pl. telefonszámnál használható)
- 'i'a: [ʔi.'a] *PF* i.(tn) *befejez, lezár* (a cselekvés eredményes)
- 'ia: [ʔi.'a] *PF* i.(tn) *eltávolodik* (spirituális értelemben)
- 'ipu: [ʔi.pu] *PF* mn. *humoros, vicces, mulattató*
- 'it: [ʔit'] *PF* fn. *kevés* (kis mennyiség)
- 'itan: [ʔi.tan] *JC,PF* fn. *fiúgyermek*
- 'ite: [ʔi.tɛ] *JC,PF* fn. *lánygyermek*
- 'itetsyip: [ʔi.tɛ.'tsjɪp'] *PF* fn. *kislány* (kedveskedő kifejezés) (eredete: 'ite lány)
- 'i'awn: [ʔi.'awn] *PF* i.(tn) *marad*
- 'ihayu: [ʔi.'hɛ.ju] *PF* fn. *spirál*
- 'in: [ʔi.m] *PF* i.(tn) *elfoglalt, tevékeny*
- 'ip: [ʔi.p] *PF* i.(tn) *eltűnik, elvész* (szem elől)
- 'llngo: [ʔll.ŋo] *PF* fn. *csípő*
- 'o': [ʔoʔ] *PF* mn. *mókás, izgalmas*
- 'ok: [ʔok'] *PF* fn. *emlék, emlékezés*
- 'okrol: [ʔok.'rol] *PF* fn. *történelem* (ősi) (eredete: 'ok emlék és rol énekel)

'oktrr: [ʔok.tɾ] *PF* fn. *megemlékezés napja* (összetétel ebből: 'ok emlék, emlékezés és trr nap)
 'okvur: [ʔok.'vur] *PF* fn. *történelem (nem ősi)* (összetétel ebből: 'ok emlék és vur történet)
 'om: [ʔom] *PF* mn. *lila*
 'ompin: [ʔom.pin] *PF* fn. *lila szín* (eredete: 'om lila)
 'on: [ʔon] *PF* fn. *alak, forma*
 'ong: [ʔ·oŋ] *PF* ige *kinyílik, kivirágzik*
 'ongokx: [ʔ·o.ŋ·ok'] *PF* i.(tn) *születik* (összetétel ebből: 'ong kinyílik és nokx szül)
 'ongop: [ʔo.ŋ·opʔ] *PF* i.(t) *tervez* (összetétel ebből: 'on alak, forma és ngop alkot)
 'ongopyu: [ʔo.ŋop.ju] *PF* fn. *tervező* (eredete: 'ongop tervez)
 'on si: [ʔon s·i] *PF* i.(tn) *formál, alakot ad* (eredete: 'on alak, forma)
 'opin: [ʔo.pin] *PF* fn. *szín*
 'opinsung: [ʔo.pin.s·uŋ] *PF* i.(t) *(ki)színez* (ös-

szetétel ebből: 'opin szín és sung ad)
 'opinvultsyip: [ʔo.pin.vul.tʂjipʔ] *PF* fn. *rajzkréta* (összetétel ebből: 'opin szín és vultsyip pálca)
 'ora: [ʔo.ra] *PF* fn. *tó*
 'oratsyip: [ʔo.ra.tʂjipʔ] *PF* fn. *kis tó, medence* (eredete: 'ora tó)
 'otxang: [ʔo.'t'aŋ] *PF* fn. *hangszer (általános)*
 'rrko: [ʔ·ɾ.k·o] *PF* i.(tn) *gurul*
 'rrpxom: [ʔɾ.p'om] *PF* fn. *mennydörgés*
 'u: [ʔu] *PF* fn. *dolog (valami)*
 'ul: [ʔ·ul] *PF* i.(tn) *növel*
 'umtsa: [ʔum.tʂa] *PF* fn. *gyógyszer, orvosság*
 'uo: [ʔu.o] *PF* nm. *valami*
 'upe: [ʔu.pɛ] *PF* kérd. *mi? mit? micsoda? micsodát?* (összetétel ebből: 'u dolog és pe kérdőszó)
 'upxare: [ʔu.'p'a.ɾɛ] *PF* fn. *üzenet*
 'ur: [ʔur] *PF* fn. *látvány, kinézet, megjelenés*

A

a: [a] *PF, LN* part. *aki, amely(ik) (határozói mellékmondat kötőszava)*
 aƿpawŋg: [a.'ƿawŋ] *PF* fn. *bánat*
 aƿpawŋg si: [a.'ƿawŋ s·i] *PF* i.(tn) *bánkódik* (eredete: aƿpawŋ bánat)
 aho: [a.'ho] *PF* i.(tn) *imádkozik*
 akrrmaw: [a.'kɾ.maw] *PF* ksz. *utána (időben)* másik alakja: mawkrra (összetétel ebből: krr idő and maw után)
 akrrta: [a.'kɾ.ta] *PF* ksz. ... óta (időben) másik alakja: takrra (összetétel ebből: krr idő and ta ... -tól)
 akum: [a.'kum] *PF* ksz. *hogyan (ennek eredményeként)* (eredete: kum eredmény) az eredményt követi, pl. 'Poe yawne slolu oer akum, niŋtxan lu sevin' (Beleszerettem, mert hogy olyan gyönyörű volt.); lásd még 'kuma'
 alaksi: [a.'lak.si] *PF* mn. *kész, felkészült*
 alim: [a.'lim] *PF* hsz. *messze, távol* (eredete: lim messze van)
 alo: [a.'lo] *PF* fn. *eset, alkalom, ismételt előforduló cselekvések egyike*
 alu: [a.'lu] *PF* ksz. *azaz hogy, más szóval* (eredete: a a melléknévjelző és lu van) (toldalékokhoz)
 alunta: [a.'lun.ta] *PF* ksz. (azért) mert
 am'a: [am.'ʔa] *PF* fn. *kétség*

am'ake: [am.'ʔa.kɛ] *PF* mn. *biztos, magabiztos* (összetétel ebből: am'a kétség és ke nem)
 am'aluke: [am.'ʔa.lu.kɛ] *PF* hsz. *kétség nélkül* (eredete: am'ake biztos, magabiztos)
 apxa: [a.'p'a] *PF* mn. *nagy n.e.*
 asim: [a.'sim] *PF* hsz. *közelben, karnyújtásnyira* (eredete: sim közel van)
 atan: [a.'tan] *JC* fn. *fény*
 atanvi: [a.'tan.vi] *PF* fn. *fénysugár* (eredete: atan fény)
 atanzaw: [a.'tan.zaw] *PF* fn. *elágazó villám* (eredete: atan fény és swizaw nyíl)
 atxar: [a.'t'aɾ] *PF* mn. *élő állat szagára emlékeztető (pl. ivóhely közelében)*
 atxkxe: [at'.k'ɛ] *PF* fn. *föld, terület*
 atxkxerel: [at'.k'ɛ.ɾɛl] *PF* fn. *térkép* (összetétel ebből: atxkxe föld és rel kép)
 au: [a.'u] *JC* fn. *dob (bőrből készült)*
 au: [a.'u] *LA* gesz. *felkiáltás*
 aungia: [a.'u.ŋi.a] *PF* fn. (elő)jel, ómen
 awnga: [aw.'ŋa] *PF* nm. *mi* (eredete: ayoeng mi)
 ayfo: [aj.'fo] or [aj.'fo] *PF* nm. *ők sokan* (eredete: po ő)
 aylaru: [aj.'la.ru] *PF* nm. *a többieknek* (az összevonás elemei: ay+lahe+ru)
 aynga: [aj.'ŋa] *PF* nm. *ti sokan* (eredete: nga te)

ayoe: [aj. 'o.ɛ] *PF* nm. *mi* (kizáró) (eredete: **oe** én) én övelük (én és ők többen)
ayoeng: [aj. 'wɛŋ] *PF* nm. *mi* (beleértő) (eredete: **oe** én) (**ayoenga-** szótó a told.-okhoz) én

E

eampin: ['ɛ.am.pin] *PF* fn. *kék/zöld szín* (eredete: **ean** *kék, zöld*)
ean: ['ɛ.an] *PF* mn. *kék, zöld*
ekxan: [ɛ. 'k'an] *PF* fn. *barikád, akadály*
ekxan si: [ɛ. 'k'an s-i] *PF* i.(tn) *kizár, távol tart* (eredete: **ekxan** *barikád, akadály*)
ekxtxu: [ɛk. 't'u] *PF* mn. *durva*
eltu: ['ɛl.tu] *PF* fn. *agy*
eltu lefngap: ['ɛl.tu le. 'fjap^ɿ] *PF* fn. *számítógép* ('fém agy') (összetétel ebből: **eltu** *agy* és **le-fngap** *fém*)
eltur t̄ixen si: ['ɛl.tur t̄i. 't'ɛn s-i] *PF* i.(tn.) *érdekes*(nek lenni) (eredete: **eltu-r** *agy* (kötőmód) és **t̄ixen** *felébresztés*)
eltu si: ['ɛl.tu s-i] *PF* i.(tn) *figyel* (eredete: **eltu** *agy*)
emká: [ɛm. 'k.æ] *PF* i.(t) *átmegy* (eredete: **em-za'u** *kiáll, átmegy* és **kä** *megy*)
emrey: [ɛm. 'r.ɛj] *PF* i.(tn) *túlél*
emza'u: [ɛm. 'z.a.ʔ.u] *PF* i.(t) *kiáll, sikerrel vesz* (*próbát*) (összetétel ebből: **za'u** *jön*)
eo-: ['ɛ.o] *PF* told. *előtt(e), elől*

F

fa-: [fa] *PF* told. *-val/-vel/által* (eszközhatározó)
fahew: [fa. 'hɛw] *PF* fn. *szag*
faoi: ['fä.o.i] *PF* mn. *sima*
fayluta: [faj. 'lu.ta] *PF* fn. *ezek a szavak* (az összevonás elemei **fay+l̄i'u-t a**, *patientive case*)
fäkä: [fæ. 'k.æ] *PF* i.(tn) *felmegy, felszáll* (összetétel ebből: **fäpa** *tető* és **kä** *megy*)
fäpa: ['fæ.pa] *PF* fn. *tető, csúcs*
fäza'u: [fæ. 'z.a.ʔ.u] *PF* i.(tn) *feljön, felszáll* (összetétel ebből: **fäpa** *tető* és **za'u** *jön*)
fe': [fɛʔ] *PF* mn. *rossz* n.e.
fe'lup: ['fɛ.lup^ɿ] *PF* mn. *giccses* (összetétel ebből: **fe'** *rossz* és **lupra** *stílus*)
fe'ran: ['fɛʔ.ran] *PF* fn. *rossz természet, valami rosszul kitervelt vagy eredendően hibás* (összetétel ebből: **fe'** *rossz* és **ran** *belső tulajdonság*)

veletek (én és ti többen)
ayu: [a. 'ju] *PF* fn. *dolgok* (eredete: 'u *dolog*) (sosem többesszámú u)

eoli'uvi: ['ɛ.o.li.ʔu.vi] *PF* fn. *prefixum* (eredete: **eo-** *elő-* és **li'u** *szó*)
ep'ang: [ɛp. 'ʔaŋ] *PF* mn. *összetett*
epxang: [ɛ. 'p'aŋ] *PF* fn. *kőedény, mérges rovar tárolására*
etr̄ip: ['ɛt.r̄ip^ɿ] *PF* mn. *előnyös, kedvező*
ewktswo: ['ɛwk.t̄swo] *PF* fn. *ízlelés* (eredete: **ewku** *ízlel*)
ewku: ['ɛw.k.u] *PF* *ewku* i.(t) *érez* (ízti!)
eyawr: [ɛ. 'jawɾ] *PF* mn. *helyes, jó* (*válasz*)
eyawrfya: [ɛ. 'jawɾ.fya] *PF* fn. *a megfelelő mód, valaminek a mikéntje* (eredete: **eyawr** *helyes* és **fya'o** *mód*)
eyk: [ɛj.k^ɿ] *JC,PF* i.(t) *vezet*
eyktan: ['ɛjk.tan] *JC* fn. *vezető, főnök* (eredete: **eyk** *vezet*)
eyktanay: [ɛjk.ta. 'naɿ] *JC,PF* fn. *helyettes, megbízott, leendő vezető* (eredete: **eyktan** *vezető*)
eykyu: [ɛjk.ju] *PF* fn. *vezető* (*ideiglenesen, kisebb csoporté pl. vadászoké*) (eredete: **eyk** *vezet*)

fe'ranvi: ['fɛʔ.ran.vi] *PF* fn. *hiba, deformáltság, folt, rossz tulajdonság* (eredete: **fe'ran** *rossz természet, eredendően hibás*)
fe'ul: ['fɛ.ʔ.ul] *PF* i.(tn) *rosszabbodik* (összetétel ebből: **fe'** *rossz* és **'ul** *inkább*)
fekem: ['fɛ.kɛm] *PF* fn. *baleset* (összetétel ebből: **fe'** *rossz* és **kem** *tett*)
fekum: ['fɛ.kum] *PF* fn. *hátrány* (összetétel ebből: **fe'** *rossz* és **kum** *eredmény*)
fekumnga': ['fɛ.kum.ŋaʔ] *PF* mn. *hátrányos* (eredete: **fekum** *hátrány*)
few-: [fɛw] *PF* told. *keresztül, át az ellenkező oldalra*
fewi: ['fɛ.w.i] *PF* i.(t) *üldöz, hajszol*
fewtusok: ['fɛw.tu.sok^ɿ] *PF* mn. *ellentéző, az ellenkező oldalon* (eredete: **few-át**)(Hétköznapi szóhasználatban (few.t̄sok)

- fi'u:** [fi.'ʔu] *PF* mut.n. ez (a dolog) (eredete: 'u dolog)
- fifya:** [fi.'fja] *PF* mut.n. így, ilyen módon (eredete: **fya'o** mód)
- fikem:** [fi.'kɛm] *PF* mut.n. ez (a tett/cselekvés) (eredete: **kem** cselekvés, tett)
- fipo:** ['fi.po] *PF* mut.n. ő, ez a személy (eredete: **po** ő)
- fitr:** [fi.'tɾ] *PF* hsz. ma (eredete: **tr** nap)
- fitsap:** [fi.'tʂapʰ] *PF* hsz. egymást (összetétel ebből: **fipo** ezt (a személyt) és **tsapo** azt (a személyt))
- fitseng(e):** [fi.'tʂɛŋ(ɛ)] *PF* mut.n., fn. itt, ez(en) a hely(en) (eredete: **tseng** hely)
- fitxan:** [fi.'t'an] *PF* hsz. ennyire, ilyen mértékben (eredete: **txan** sok)
- fitxon:** [fi.'t'on] *PF* hsz., fn. ma este (eredete: **txon** este)
- fkan:** [fk'an] *PF* i.(tn) olyan érzés/szagú/ízú/ mint... , úgy néz ki/hangzik mint...
- fkarut:** ['fk'a.ɾ.utʰ] *PF* ige hámoz
- fkay:** [fkaj] *PF* mn. utálatos
- fkew:** [fkɛw] *PF* mn. hatalmas, tekintélyes
- fkéyok:** ['fkɛj.t.okʰ] *PF* i.(tn) létezik (eredete: **kifkeyti tok** van a világban)
- fkip-:** [fkɪpʰ] *PF* told. fent között(e)
- fko:** [fko] *PF* nm. valaki, ő(k) (határozatlan alany, egyesszámban értendő)
- fkxake:** ['fk'·a.k.ɛ] *PF* ige viszket
- fkxara:** ['fk'a.ra] *PF* fn. stressz (érzelmi feszültség)
- fkxaranga':** ['fk'a.ra.ŋaʰ] *PF* mn. stresszes (feszültséggel teli) (eredete: **fkxara** stressz)
- fkxen:** [fk'ɛn] *PF* fn. zöldség (mint étel)
- fkxile:** ['fk'i.ɛ] *PF* fn. mellkast takaró nyaklánc
- flawkx:** [flawkʰ] *PF* fn. bőr (anyag)
- flawm:** [flawm] *PF* fn. arc, orca
- flä:** [fl.æ] *PF* i.(tn) sikerrel jár, sikerül
- flew:** [flɛw] *PF* fn. torok
- fli:** [fli] *PF* mn. vékony n.e.
- flinutx:** [fli.'nutʰ] *PF* fn. vastagság (összetétel ebből: **fli** vékony és **nutx** vastag)
- flr:** [flɾ] *PF* mn. gyengéd, kedves, lágy (személy vagy dolog)
- fmal:** [fm'al] *PF* i.(t) fenntart
- fmawn:** [fmawn] *PF* fn. hír, újság
- fmawnta:** [fmawnta] *PF* fn. azok a hírek (az összevonás elemei **fmawn-it a**)
- fmetok:** ['fm.ɛ.t.okʰ] *PF* i.(t) tesztel, próbára tesz
- fmi:** [fm'i] *PF* i.(tm) (meg)próbál, megkísérel (kötőmóddal)
- fmokx:** [fmokʰ] *PF* fn. féltékenység, irigység
- fnan:** [fn'an] *PF* i.(t) jó valamiben
- fnawe':** [fna.'weʰ] *PF* mn. gyáva
- fnawe'tu:** [fna.'weʰ.tu] *PF* fn. gyáva (eredete: **fnawe'** gyáva)
- fnel:** [fnɛl] *PF* fn. fajta
- fnelan:** ['fnɛ.lan] *PF* fn. hím, férfi (eredete: **fnel** fajta)
- fnelle:** ['fnɛ.lɛ] *PF* fn. nőstény, nő (eredete: **fnel** fajta)
- fnepel:** ['fnɛ.pɛ] *PF* kérd. miféle? másik alakja: **pefnel**
- fnetxum:** [fnɛ.'t'um] *PF* fn. allergén (eredete: **txum** mérge); Pl.: **Oeri lu swoa fnetxum.**
- fngap:** [fŋapʰ] *PF* fn. fém
- fngä':** [fŋ.æʰ] *PF* i.(tn) könnyít magán; WC-zik
- fngä'tseng:** [fŋæʰ.tʂɛŋ] *PF* fn. mosdó, WC (a Földön) (összetétel ebből: **fngä'** könnyít magán és **tseng** hely)
- fngo':** [fŋ.oʰ] *PF* i.(t) kíván, követel
- fnu:** [fn'u] *PF* i.(tn) lehalkít, elcsendesül
- fo:** [fo] *PF* nm. Ők sokan (eredete: **ay+** törölt többes számú gyengítő morféma és **po** ő)
- fpak:** [fp'akʰ] *PF* i.(tn) abbahagy, felfüggeszt (a cselekvés folytatódni fog)
- fpel':** [fp.ɛʰ] *PF* i.(t) (el)küld
- fpelio:** [fpɛ.'i.o] *PF* fn. kihívás (ünnepélyes)
- fpi+:** [fpi] *PF* told. (azért), hogy; valaminek az érdekében
- fpil:** [fp'il] *PF* i.(t) gondol(kodik)
- fpilfya:** ['fpil.fja] *PF* fn. gondolkodásmód (összetétel ebből: **fpil** gondol és **fya'o** mód)
- fpom:** [fpom] *PF* fn. béke, jólét
- fpomron:** [fpom.'ɾon] *PF* fn. egészség vagy jólét (szellemi) (eredete: **fpom** jólét és **ronsem** elme) cs.sz.
- fpomronga':** [fpom.'ɾo.ŋaʰ] *PF* mn. egészséges (szellemileg) (összetétel ebből: **fpom** jólét és **ronsem** elme) n.e.
- fpomtókx:** [fpom.'tokʰ] *PF* fn. egészség (fizikai) (összetétel ebből: **fpom** jólét és **tókx** test) cs.sz.
- fpomtókxnga':** [fpom.'tok'.ŋaʰ] *PF* mn. egészséges (fizikailag) (összetétel ebből: **fpom** jólét és **tókx** test) n.e.
- fpxamo:** [fp'a.mo] *PF* mn. szörnyű, rettenetes, borzalmas

- fpxäkìm:** [ʰpʰ.æ.k.ɪm] _{PF} i.(tn) *belép*
- fra'ú:** [ʰfra.ʔu] _{PF} fn. *minden* (eredete: 'u *dolog*)
- frafya:** [ʰfra.fja] _{PF} hsz. *mindenhogy* (összetétel ebből: **fra'ú** *minden* és **fya'o** *út*)
- frakrr:** [ʰfra.kr] _{PF} hsz. *mindig* (eredete: **krr** *idő*)
- fralo:** [ʰfra.lo] _{PF} hsz. *minden alkalommal, minden esetben, minden időben* (eredete: **alo** *idő*)
- frapo:** [ʰfra.po] _{PF} nm. *mindenki* (eredete: **po** *ő*)
- frato:** [ʰfra.to] _{PF} felsőfok jele, leg- *mindennél olyanabb* (toldalékként viselkedik)
- fratrr:** [fra.'tɾ] _{PF} hsz. *naponta, minden nap* (eredete: **trr** *nap*)
- fratseng:** [ʰfra.tʂɛŋ] _{PF} hsz. *mindeniütt, mindenhol* (eredete: **tseng** *hely*)
- fratxon:** [fra.'tʰon] _{PF} hsz. *minden éjjel* (eredete: **txon** *éj*)
- frawzo:** [fraw.'zo] _{PF} gesz. *Minden rendben, minden OK* (eredete: **fra'ú** *minden* és **zo** *jól lenni*)
- frir:** [frir] _{PF} fn. *réteg*
- fríp:** [fr.ɪpʰ] _{PF} i.(t) *harap*
- frifen:** [ʰf.r.f.ɛn] _{PF} i.(t) *(meg)látogat*
- frttu:** [ʰfr.tu] _{PF} fn. *vendég*
- fta:** [fta] _{PF} fn. *csomó*
- ftang:** [ft.aŋ] _{PF} i.(tnm) *befejez, abbahagy*
- fta si:** [fta s.i] _{PF} i.(tn) *csomóz* (eredete: **fta** *csomó*)
- ftawnemkrr:** [ftaw.'nɛm.kr] _{PF} fn. *múlt* (összetétel ebből: **ft«awn»em** *elhalad (vmi. mellett) (befejezett melléknévi igenévi alak)* és **krr** *idő*)
- ftär:** [ftær] _{PF} mn. *bal* (*bal oldali*)
- ftärpa:** [ʰftær.pa] _{PF} fn. *bal oldal* (összetétel ebből: **ftär** *bal* és **pa'o** *oldal*)
- fte:** [fte] _{PF} ksz. *a célból/azért, hogy* (kötőmódú igével, alárendelt tagmondatban)
- fteke:** [ʰfte.ke] _{PF} ksz. *hogy nehog, különben* (összetétel ebből: **fte** *a célból/azért, hogy* és **ke** *nem (valami tagadása)*) (kötőmódú igével, alárendelt tagmondatban)
- ftem:** [ft.ɛm] _{PF} i.(t) *elhalad (vmi. mellett)*
- ftia:** [ft.i.'a] _{PF} i.(t) *megfigyel, szemügyre vesz, tanulmányoz*
- ftu-:** [ftu] _{PF} esz. *felől, irányából*
- ftue:** [ʰftu.ɛ] _{PF} mn. *könnyű, egyszerű*
- ftumfa-:** [ʰftum.fa] _{PF} told. *ki(-felé), belülről* (eredete: **mifa** *belül*)
- ftxavang:** [ʰft'a.vaŋ] _{PF} mn. *szenvedélyes*
- ftxey:** [ft'ɛj] _{PF} i.(t) *választ*
- ftxey:** [ft'ɛj] _{PF} ksz. *(-e)... vagy nem, (-e)... vagy sem*
- ftxi:** [ft'i] _{PF} fn. *nyelv* (*testrész*)
- ftxilor:** [ft'i.'lor] _{PF} mn. *finom, jó ízű* (összetétel ebből: **ftxi** *nyelv* és **lor** *szép*)
- ftxivä:** [ft'i.'væʔ] _{PF} mn. *rossz ízű* (összetétel ebből: **ftxi** *nyelv* és **vä'** *kellemetlen*)
- ftxozä:** [ft'o.'zæ] _{PF} fn. *ünnep(ség)*
- ftxozä si:** [ft'o.'zæ s.i] _{PF} i.(tn) *ünnepel* (eredete: **ftxozä** *ünnepelés*)
- ftxuli'u:** [ft'·u.'li.ʔu] _{PF} i.(tn) *szónokol, beszédet mond* (összetétel ebből: **täftxu** *szó* és **li'u** *szó*)
- ftxuli'uyu:** [ft'·u.'li.ʔu.ju] _{PF} fn. *szónok, (nyilvános) beszélő* (eredete: **ftxuli'u** *szónokol, beszédet mond*)
- fu:** [fu] _{PF} ksz. *vagy* (*kötőszó*)
- fuke:** [fu.'kɛ] _{PF} ksz. *vagy nem* (összetétel ebből: **fu** *vagy* és **ke** *nem*)
- fula:** [ʰfu.la] _{PF} ksz. *azt, hogy* (*alárendelt tagmondatot jelez*) (összetétel ebből: **fi'ul** *ez (jelölt alany eset)* és **a** *vonatkozó tagmondatot jelez*)
- furia:** [fu.'ri.a] _{PF} nm., *alár. annak, hogy* (*alárendelő mellékmondat kötőszava*) (összetétel ebből: **fi'uri** *ez (topikális)* és **a** *határozói mellékmondat kötőszava*)
- futa:** [ʰfu.ta] _{PF} nm., *alár. azt, hogy* (*alárendelő mellékmondat kötőszava*) (összetétel ebből: **fi'u-t** *ez-t (tárgyest)* és **a** *határozói mellékmondat kötőszava*)
- fwa:** [fwa] _{PF} nm., *alár. az, hogy* (*alárendelő mellékmondat kötőszava*) (összetétel ebből: **fi'u** *ez (alanyest)* és **a** *határozói mellékmondat kötőszava*)
- fwang:** [fwaŋ] _{PF} mn. *ízletes, pompás, bőséges*
- fwefwi:** [ʰfw.ɛ.fw.i] _{PF} i.(tn) *fütyül*
- fwel:** [fwɛl] _{PF} mn. *törött*
- fwem:** [fwɛm] _{PF} mn. *tompa, életlen*
- fwep:** [fwɛpʰ] _{PF} fn. *por* (*felületen*)
- fwew:** [fw.ɛw] _{PF} i.(t) *keres*
- fwí:** [fw.i] _{PF} i.(tn) *csúszik, siklik*
- fwìng:** [fwɪŋ] _{PF} fn. *megaláztatás, szégyen*
- fwìng si:** [fwɪŋ s.i] _{PF} i.(tn) *megaláz, megszegyenít* (eredete: **fwìng** *megaláztatás, szégyen*)
- fwopx:** [fwopʰ] _{PF} fn. *por* (*a levegőben*) (eredete: **fwep** *por* és **pìwopx** *felhő*)
- fya'o:** [ʰfja.ʔo] _{PF} fn. *ösvény, út, mód*
- fyalí'u:** [ʰfja.li.ʔu] _{PF} fn. *határozószó* (összetétel ebből: **fya'o** *mód* és **li'u** *szó*)

fyán: [fjan] *PF* fn. *mesterséges tárgy, ami a földtől távol és tisztán tart valamit*
fyanyi: [ˈfjan.ji] *PF* fn. *polc (összetétel ebből: fyán mesterséges tárgy, ami a földtől távol és tisztán tart valamit és yì szint)*
fyanyo: [ˈfjan.jo] *PF* fn. *asztal (összetétel ebből: fyán mesterséges tárgy, ami a földtől távol és tisztán tart valamit és yo felszín)* Megjegyzés: köznapi szóhasználatban **yo** is lehet **fyanyo** helyett
fyape: [ˈfja.pɛ] *PF* kérd. *hogyan?* másik alakja: **pefya**
fyawìntxu: [fja.w·m·t'·u] *PF* i.(tn) *vezet, utat mutat (összetétel ebből: fya'ó út, irány és wìntxu mutat)*
fyawìntxuyu: [fja.wm·t'u.ju] *PF* fn. *vezető (személy) (eredete: fyawìntxu vezet, utat mutat)*
fyel: [fy·ɛl] *PF* i.(t) *lepecsétel, hozzáférhetetlenné*

H

ha: [ha] *PF* ksz. *úgy, akkor, abban az esetben*
ha': [h·a?] *PF* i.(tn) *illik, megfelel, kiegészít, illeszkedik, természeténél fogva erősít*
ha'ngir: [haʔ·ŋir] *PF* fn. *délután*
hafyon: [ha·ˈfjon] *PF* fn. *bölcsesség*
hafyonga': [ha·ˈfjo.ŋaʔ] *PF* mn. *bölcs (eredete: hafyon bölcsesség)* nem emberekre/személyekre
hahaw: [ˈh·a·h·aw] *PF* i.(tn) *alszik*
ham: [ham] *PF* mn. *előző (korábbi)*
hamalo: [ha·ˈma.lo] *PF* hsz. *múltkor (összetétel ebből: ham előző és alo idő)*
han: [h·an] *PF* i.(t) *elveszít*
hangham: [ˈh·aŋ.h·am] *PF* i.(tn) *nevet, kacag*
hangvur: [ˈhaŋ.vur] *PF* fn. *vicc, mulatságos történet (összetétel ebből: hangham nevet és vur történet)*
haxì: [ha·ˈp'i] *PF* fn. *rész*
haxìtu: [ha·ˈp'i.tu] *PF* fn. *(csoport)tag (eredete: haxì rész)*
hasey: [ha·ˈsɛj] *PF* mn. *kész, befejezett*
hasey si: [ha·ˈsɛj 's·i] *PF* i.(tn) *befejez, elvégez (eredete: hasey kész, befejezett)*
hawl: [h·awl] *PF* i.(t) *készül(ődik)*
hawmpam: [ˈhawm.pam] *PF* fn. *zaj, szükségtelen hang (eredete: hawng túlzás és pam hang)*

tesz

fyep: [fj·ɛpʔ] *PF* i.(t) *(meg)fog, kézben tart, markol*
fyeyn: [fjɛjn] *PF* mn. *érett, fejlett, felnőtt*
fyeyntu: [ˈfjɛjn.tu] *PF* fn. *felnőtt személy (eredete: fyeyn érett, fejlett)*
fyin: [fjin] *PF* mn. *egyszerű*
fyinép'ang: [fjin.ɛp.ˈʔaŋ] *PF* fn. *összetettség foka (összetétel ebből: fyin egyszerű és ep'ang összetett)*
fyinép'angpe: [fjin.ɛp.ˈʔaŋ.pɛ] *PF* kérd. *menyire összetett? (eredete: fyinép'ang összetettség foka)* másik alakja **pefyinép'ang**
fyole: [ˈfjo.lɛ] *PF* mn. *fenséges, magasztos, a tökéletesnél is jobb*
fyolup: [ˈfjo.lupʔ] *PF* mn. *rendkívüli, kitűnő, felséges stílusú (összetétel ebből: fyole felséges és lupra stílus)*

hawng: [hawŋ] *PF* fn. *(kötött morféma) túlzás*
hawngkrr: [ˈhawŋ.kɾ] *PF* hsz. *későn (összetétel ebből: hawng túlzás és krr idő)*
hawntsyokx: [hawŋ.ˈtsjokʔ] *PF* fn. *kesztyű (összetétel ebből: hawnu véd, óv és tsyokx kéz)*
hawnu: [ˈh·aw.n·u] *PF* i.(t) *(meg)véd, (meg)óv*
hawnvén: [hawŋ.vɛn] *PF* fn. *cipő (összetétel ebből: hawnu véd, óv és vénu lábfej)*
hawre': [haw.ˈrɛʔ] *PF* fn. *kalap (összetétel ebből: hawnu véd, óv és re'ó fej)*
hawtsyìp: [ˈhaw.ˈtsjipʔ] *PF* fn. *szunyókálás (eredete: hahaw alszik)*
hay: [haj] *PF* mn. *következő*
hayalo: [ha·ˈja.lo] *PF* hsz. *legközelebb (összetétel ebből: hay következő és alo idő)*
hän: [hæn] *PF* fn. *háló*
hefi: [ˈh·ɛ.f.i] *PF* i.(t) *érez (szagot!)*
hefitswo: [ˈhɛ.f.i.ˈtswo] *PF* fn. *szaglás (eredete: hefi szagol)*
hek: [h·ɛkʔ] *PF* i.(tn) *furcsának, különösnek, idegennek, váratlannak lenni*
hena: [ˈh·ɛ.n·a] *PF* i.(t) *hord, visz*
hermeyp: [hɛɾ.ˈmɛjpʔ] *PF* fn. *hózápor (eredete: herwì hó és meyp gyenge)*
hertxayo: [ˈhɛɾ.t'a.jo] *PF* fn. *hómező (eredete: herwì hó és txayo mező)*
herwì: [hɛɾ.wi] *PF* fn. *hó*

herwìva: [ˈhɛɾ.wɪ.va] *PF* fn. hópehely (eredete: **herwì hó** és **ìlva** *pehely*)
hewne: [ˈhɛ.w.nɛ] *PF* mn. puha (tárgy)
heyn: [hɛ.jn] *PF* i.(tn) ül
heyr: [hɛ.jɾ] *PF* fn. mellkas
hifwo: [ˈh.i.fw.o] *PF* i.(tn) menekül, szökik
hipx: [hipˈ] *PF* i.(t) irányít, szabályoz
hiup: [ˈhi.upˈ] *PF* i.(t), i.(tn) köp
hiyik: [ˈhi.jikˈ] *PF* mn. különös, furcsa
hì'ang: [ˈhi.ʔaŋ] *PF* fn. rovar (összetétel ebből: **hì'i kis** és **ioang** *állat*)
hì'i: [ˈhi.ʔi] *PF* mn. kicsi, apró, parányi
hikrr: [ˈhi.kɾ] *PF* fn. másodperc, nagyon rövid idő (összetétel ebből: **hì'i kis** és **krr** *idő*)
hìm: [hɪm] *PF* mn. kevés, csekély
hìmpxi: [hɪm.pˈxi] *PF* fn. kisebbség, kis rész
hìmtxampe: [hɪm.tˈam.pɛ] *PF* kérd. mennyi? másik alakja: **pìmtxan**
hìmtxan: [hɪm.tˈan] *PF* fn. összeg, mennyiség (összetétel ebből: **hìm** *keves* és **txan** *sok*)
hìmtxew: [hɪm.tˈɛw] *PF* fn. minimum (összetétel ebből: **hìm** *keves* és **txew** *határ*)
hìmtxewvay: [hɪm.tˈɛw.va.j] *PF* hsz. minimálisan, legalább (eredete: **hìmtxew** *minimum*)
hìno: [hi.'no] *PF* mn. finom, részletes, precíz, bizonyolult (dolog)

I

í'en: [iˈʔ.ɛn] *JC* fn. húros hangszer
ikut: [i.kutˈ] *PF* fn. hús aprításához használt rúd
il: [i.l] *PF* i.(tn) hajlik
inan: [i.n.an] *PF* i.(t) olvas (e.g. az erdőt), érzékelés útján tudást szerez valamiről (a hangsúly az első szótagra kerül, ha infixet kap)
inanfya: [i.nan.fja] *PF* fn. érzék (érezékelés) (összetétel ebből: **inan** *olvas*, érzékelés útján tudást szerez és **fya'o** *út, mód*)
ingyen: [iŋ.jɛn] *PF* fn. titkozatosság vagy értetlenség érzése
ingyenga': [iŋ.jɛ.ŋaˈ] *PF* mn. titokzatos, rejtélyes (eredete: **ingyen** *titkozatosság érzése*)
ingyentsim: [iŋ.jɛn.tsim] *PF* fn. rejtély, talány,

hìpey: [ˈhi.p.ɛj] *PF* i.(tn) tétovázik, habozik (eredete: **hì'i kis** és **pey** *várni*)
hìtxoa: [hi.tˈo.a] *PF* gesz. Elnézést! (eredete: **hì'i kis** és **txoa** *megbocsájtás*)
hoan: [ˈho.an] *PF* fn. kényelem
hoet: [ˈho.ɛtˈ] *PF* mn. hatalmas, terjedelmes, kiterjedt
hol: [hol] *PF* mn. néhány, kevés
holpxay: [hol.pˈaj] *PF* fn. szám (összetétel ebből: **hol** *keves* és **pxay** *sok*)
holpxaype: [hol.pˈaj.pɛ] *PF* kérd. hány darab? (összetétel ebből: **holpxay** *szám* és **pe** *kérdőszó képző*)
hona: [ˈho.na] *PF* mn. kedves, imádnivaló, cuki
hrrap: [ˈhɾ.apˈ] *PF* fn. veszelő
hu-: [hu] *PF* esz. -val/-vel (társhatározó)
hufwa: [hu.'fwa] *PF* ksz. bár, ugyanakkor, amatőr
hufwe: [hu.'fwɛ] *PF* fn. szél (szellő)
hufwetsyip: [hu.'fwɛ.tsjipˈ] *PF* fn. szellő, enyhe szél (eredete: **hufwe** *szél*)
hultstxem: [h.ul.tstˈ.ɛm] *PF* i.(t) akadályoz
hum: [h.um] *PF* i.(tn) elmegy, elhagy
huru: [ˈhu.ru] *PF* fn. főzőedény

rejtvény, titkozatosság (összetétel ebből: **ingyen** *titkozatosság érzése* és **tsim** *forrás*)
ingyentsyip: [iŋ.jɛn.tsjipˈ] *PF* fn. trükk, bűvészmutatvány, ügyes/speciális módszer (eredete: **ingyen** *titkozatosság érzése*)
io-: [i.o] *PF* told. fent, felül, felett
ioang: [i.'o.aŋ] *PF* fn. állat, vadállat
ioi: [i.'o.i] *PF* fn. dísz, vagy ünnepi felszerelés/ruházat (része)
ioi si: [i.'o.i.s.i] *PF* i.(tn) díszít (eredete: **ioi** *dísz*)
ionar: [i.'o.naɾ] *PF* fn. sikoll-lovagló napellenző / rostély (a szem fölött viselik)
irayo: [i.'ra.jo] *JC* fn., gesz. köszönet, köszönöm!
irayo si: [i.'ra.jo 's.i] *PF* i.(tn) megköszön (eredete: **irayo** *köszönet*)

K

- ka-**: [ka] _{PF} told. *túl(ra), át(al)*
- kakpam**: [kak.'pam] _{PF} mn. *süket* (eredete: **pam** *hang*)
- kakrel**: [kak.'rɛl] _{PF} mn. *vak* (eredete: **rel** *kép*)
- kalin**: [ka.'lin] _{PF} mn. *édes (íz)*
- kaltxi**: [kal.'t'i] _{PF} gesz. *szia!, üdvözöllek! (találkozásakor)*
- kaltxi si**: [kal.'t'i 's:i] _{PF} ige *köszön(t), üdvözöl* (eredete: **kaltxi** *hellő*)
- kam-**: [kam] _{PF} told. *...előtt (időben)*
- kame**: [k.a.m.ɛ] _{PF} i.(t) *(bele)lát (spirituális értelemben), lény(eg)ében megért/felismer, 'grok-kol'*
- kan**: [k.an] _{PF} i.(tm), i.(t) *(meg)céloz*
- kan'in**: [k.an.'i.m] _{PF} i.(t) *koncentrál valamire, specializálódik, különösen érdeklődik* (összetétel ebből: **kan** *elfoglalt* és **'in** *be busy*)
- kanfpil**: [k.an.fp.il] _{PF} i.(tn) *összpontosít, koncentrál* (összetétel ebből: **kan** *cél* és **fpil** *gondol*)
- kangay**: [ka.'ŋaj] _{PF} mn. *érvényes (rokonértelmű a ngay-jal igaz)*
- kangay si**: [ka.'ŋaj s:i] _{PF} i.(tn) *érvényesít, megerősít* (eredete: **kangay** *érvényes*)
- kanom**: [k.a.n.om] _{PF} i.(t) *megszerez, kap*
- kanu**: [ka.nu] _{PF} mn. *eszés, okos, értelmes cs.sz.*
- kar**: [k.ar] _{PF} i.(t) *tanít*
- karyu**: [ka.r.ju] _{PF} fn. *tanító* (eredete: **kar** *tanít*)
- karyunay**: [ka.r.ju.'naj] _{PF} fn. *leendő tanár* (eredete: **karyu** *tanár*)
- kato**: [ka.to] _{PF} fn. *ritmus*
- kavuk**: [ka.'vukʷ] _{PF} fn. *hűtlenség, árulás*
- kavuk si**: [ka.'vukʷ 's:i] _{PF} i.(tn) *elárul, hátba támad* (eredete: **kavuk** *árulás*)
- kaw'it**: [kaw.'ʔitʷ] _{PF} hsz. *egyáltalán, egyáltalán nem* (lásd **ke...kaw'it** *egyáltalán nem kifejezésekben*) (összetétel ebből: **ke 'aw** *nem* és **'it** *kevés*)
- kawkr:** [kaw.kɾ] _{PF} hsz. *soha* (összetétel ebből: **ke 'aw** *nem* és **krr** *idő*)
- kawkxan**: [kaw.'k'an] _{PF} mn. *szabad, akadálytalan* (összetétel ebből: **ke 'aw** *egy se* és **ekxan** *akadály*)
- kawl**: [kawl] _{PF} hsz. *keményen, szorgalmasan*
- kawng**: [kawŋ] _{PF} mn. *rossz, gonosz*
- kawnglan**: [kawŋ.lan] _{PF} mn. *gonosz, rosszulindulatú* (összetétel ebből: **kawng** *rossz, go-*
- nosz* és **txe'lan** *szív*)
- kawngsar**: [kawŋ.s.ar] _{PF} i.(t) *kihasznál*
- kawnomum**: [kaw.'no.mum] _{PF} mn. *ismeretlen* (összetétel ebből: **ke** *nem* és **omum** *tud*)
- kawtseng**: [kaw.tʂɛŋ] _{PF} hsz. *sehol* (összetétel ebből: **ke 'aw** *egy se* és **tseng** *hely*)
- kawtu**: [kaw.tu] _{PF} nm. *senki* (összetétel ebből: **ke 'aw** *nem* és **tute** *személy*)
- kay-**: [ka.j] _{PF} told. *mostantól (a jövőben)*
- kaym**: [ka.jm] _{PF} fn. *este (alkonyat előtt), késő délután*
- kä**: [k.æ] _{PF} i.(tn) *megy*
- kä'ärìp**: [kæ.'ʔ.æ.r.ɪpʷ] _{PF} i.(t) *tol, lök, taszít* (összetétel ebből: **kä** *megy* és **'ärìp** *mozgat (meg)mozdít*)
- kämakto**: [kæ.'m.ak.t.o] _{PF} ige *kilovagol* (összetétel ebből: **kä** *megy* és **makto** *lovagol, me-gül*)
- kämunge**: [kæ.'m.u.ŋ.ɛ] _{PF} i.(t) *visz* (eredete: **munge** *visz, hoz*)
- käpxi**: [kæ.'p'i] _{PF} fn. *hátsó (fél vagy rész)* (összetétel ebből: **kä** *megy* és **hapxi** *rész*)
- käsatseng**: [kæ.'sa.tʂɛŋ] _{PF} hsz. *odakint* (összetétel ebből: **kä** *megy* és **tseng** *hely*)
- käsri:** [kæ.'sr.m] _{PF} i.(t) *kölcsön ad* (eredete: **sri** *ideiglenesen átad egyiktől a másíknak*)
- käteng**: [k.æ.tɛŋ] _{PF} i.(tn) *időt tölteni, „lógni” valakivel*
- ke**: [kɛ] _{PF} hsz. *nem*
- ke'aw**: [kɛ.'ʔaw] _{PF} mn. *elosztott, darabolt* (összetétel ebből: **ke** *nem* és **'aw** *egy*)
- ke'u**: [kɛ.'ʔu] _{PF} nm. *semmi* (összetétel ebből: **ke** *nem* és **'u** *dolog*)
- kea**: [kɛ.a] _{PF} mn. *nem (főnév előtt)*
- kefpomronga'**: [kɛ.fpom.'ro.ŋaʔ] _{PF} mn. *egészségtelen, beteg (szellemileg)* (összetétel ebből: **ke** *nem* és **fpomronga'** *egészséges (szellemileg)* n.e.)
- kefpomtókxnga'**: [kɛ.fpom.'tok'.ŋaʔ] _{PF} mn. *egészségtelen (fizikailag)* (összetétel ebből: **ke** *nem* és **fpomtókxnga'** *egészséges (fizikailag)*) n.e.)
- keftxo**: [kɛ.'ft'o] _{PF} gesz. *boldogtalan, szomorú, 'Milyen szomorú!'*
- kefyak**: [kɛ.'fjakʷ] _{PF,PFrr} part. *ugye? igaz-e? nem igaz?* (összetétel ebből: **ke** *fya* *nem út és srak -e* (eldöntendő kérdés jele))

- kehe:** [ˈkɛ.hɛ] _{PF} hsz. *nem* (tagadás)
- kekem:** [ˈkɛ.kɛm] _{PF} nm., hsz. *tett/cselekvés nélkül* (összetétel ebből: **ke** *nem* és **kem** *tett*)
- kelemweypey:** [kɛ.lɛm.ˈwej.pɛj] _{PF} mn. *türelmetlen* (eredete: **ke** *nem* és **lemweypey** *türelmes*)
- kelfpomron:** [kɛl.fpom.ˈron] _{PF} mn. *egészségtelen, beteg* (szellemileg) (összetétel ebből: **ke** *nem* és **lfpomron** *egészséges* (szellemileg)) cs.sz.
- kelfpomtokx:** [kɛl.fpom.ˈtokʰ] _{PF} mn. *egészségtelen* (fizikailag) (összetétel ebből: **ke** *nem* és **fpomtokx** *egészség*) cs.sz.
- kelhoan:** [kɛl.ˈho.an] _{PF} mn. *kényelmetlen* (eredete: **hoan** *kényelem*)
- kelkin:** [kɛl.ˈkin] _{PF} mn. *felesleges*
- kelku:** [ˈkɛl.ku] _{PF} fn. *otthon, ház*
- kelku si:** [ˈkɛl.ku ˈs:i] _{PF} i.(tn) *lakik* (eredete: **kelku** *otthon*)
- kelsar:** [kɛl.ˈsar] _{PF} mn. *haszontalan, hiábavaló* (összetétel ebből: **ke** *nem* és **lesar** *hasznos*)
- keltrrr:** [kɛl.ˈtʀ.tʀ] _{PF} mn. *szokatlan* (eredete: **ke** *nem* és **letrrrr** *mindennapos*)
- keltsun:** [kɛl.ˈtsun] _{PF} mn. *lehetetlen* (összetétel ebből: **ke** *nem* és **tsun** *tud*)
- kem:** [kɛm] _{PF} fn. *cselekedet, tett*
- kemli' u:** [ˈkɛm.li.ʔu] _{PF} fn. *ige* (összetétel ebből: **kem** *cselekedet* és **li' u** *szó*)
- kemli' uvi:** [ˈkɛm.li.ʔu.vi] _{PF} fn. *infixum* (eredete: **kemli' u** *ige*)
- kempe:** [ˈkɛm.pɛ] _{PF} kérd. *mi történik? mit csinál?* másik alakja: **pehem** (eredete **kem** *tett, cselekedet*)
- kem si:** [ˈkɛm ˈs:i] _{PF} i.(tn.). *csinál* (eredete: **kem** *cselekedet*)
- kemwiä:** [kɛm.ˈwi.æ] _{PF} mn. *helytelen, igazságtalan, rossz* (összetétel ebből: **ke** *nem* és **muiä** *helyes, igazságos, jó*)
- ken'aw:** [kɛn.ˈʔaw] _{PF} hsz. *nem csak* (összetétel ebből: **ke** *nem* és **ni'aw** *csak*)
- keng:** [kɛŋ] _{PF} hsz. *még* (fokozószó)
- kenong:** [ˈkɛ.n.oŋ] or [ˈkɛ.n.oŋ] _{PF} i.(tn) *példát mutat, elől jár* (összetétel ebből: **ke** *nem* és **nong** *követ*)
- kenzen:** [kɛn.ˈzɛn] _{PF} mn. *nem szükséges* (összetétel ebből: **ke** *nem* és **nizen** *kell*)
- kerusey:** [ˈkɛ.ru.sej] _{PF} mn. *halott* (összetétel ebből: **ke** *nem* és **rusey** *élő* (folyamatos melléknévi igenevet képző igei infixum))
- kesran:** [kɛ.ˈsran] _{PF} mn. *olyan amilyen, középszerű* (összetétel ebből: **ke** *nem* és **sran** *igen*) (Ennek a szónak a származása nem teljesen egyértelmű. Lehet, hogy eredetileg kesrankekehe volt, szó szerint 'nem igen, nem nem,' arra vonatkozóan hogy valami jól vagy rosszul sikerült. Idővel lerövidült kesran-ra, jelentése pedig kibővült, és középszerűséget is kifejez.)
- keteng:** [ˈkɛ.tɛŋ] _{PF} mn. *más* (összetétel ebből: **ke** *nem* és **teng** *megegyező*)
- ketsran:** [kɛ.ˈtsran] _{PF} mn., ksz. *mindegy, bármi* (összetétel ebből: **ke** *nem* és **tsranten** *számít*)
- ketsuktiam:** [kɛ.ˈtsuk.ˈti.am] _{PF} mn. *megszámálhatatlan, végtelen* (sok) (eredete: **ketsuk-** *hatatlan, -hetetlen* és **tiam** *számol*)
- ketsuktswa':** [kɛ.ˈtsuk.ˈtswaʔ] _{PF} mn. *felejtetlen* (eredete: **ketsuk-** *nem képes* és **tswa'** *elfelejt*)
- ketuwong:** [ˈkɛ.tu.woŋ] _{PF} fn. *idegen, ismeretlen személy*
- kew:** [kɛw] _{PF} szám *nulla, 0*
- kewan:** [ˈkɛ.wan] _{PF} fn. *kor* (eredete: **koak** *öreg* és **'ewan** *fiatal*)
- kewong:** [ˈkɛ.woŋ] _{PF} mn. *idegen, ismeretlen*
- key:** [kɛj] _{PF} fn. *arc, orca, ábrázat*
- keyawr:** [kɛ.ˈjawr] _{PF} mn. *helytelen, téves, nem helyes* (összetétel ebből: **ke** *nem* és **eyawr** *helyes*)
- keye'ung:** [kɛ.ˈjɛ.ʔuŋ] _{PF} fn. *őrület*
- keyn:** [kɛ.jn] _{PF} i.(t) *letesz*
- keyrel:** [ˈkɛy.rɛl] _{PF} fn. *arckifejezés* (összetétel ebből: **key** *arc* és **rel** *kép*)
- kezempltixe:** [kɛ.zɛm.pɪ.ˈtʰɛ] _{PF} hsz. *természetesen, mondani sem kell* (összevonás: **ke+zene+pivlltixe**)
- ki:** [ki] _{PF} ksz. *de inkább, de helyette*
- kifkey:** [ki.ˈfkɛj] _{PF} fn. *világ* (fizikai, kézzelfogható)
- kilvan:** [kil.ˈvan] _{PF} fn. *follyó*
- kin:** [k.in] _{PF} i.(t) *szüksége van valamire*
- kinam:** [ki.ˈnam] _{PF} fn. *láb*
- kinamtil:** [ki.ˈnam.til] _{PF} fn. *térd* (összetétel ebből: **kinam** *láb* és **til** *izület*)
- kinä:** [ˈki.næ] _{PF} szám *hét, 7*
- kintrr:** [ˈkin.tʀ] _{PF} fn. *egy hét* (eredete: **kinä** *hét* és **trr** *nap*)
- kintrram:** [ˈkin.tʀ.am] _{PF} fn. *a múlt* (előző) *hét* (eredete: **kintrr** *hét*)

- kintrray:** [ˈkin.tɾ.aj] *PF* fn. a jövő (következő) hét (eredete: **kintrr** hét)
- kip-:** [kipˀ] *PF* esz. között(e)
- kive:** [ˈki.ve] *PF* mn. hetedik (sorszámnev) (eredete: **kinä** hét)
- ki'ong:** [ki.ˀʔoŋ] *PF* mn. lassú
- kim:** [k.ɪm] *PF* i.(t) forgat, pörget **Pol rumit kolim** Pörgette a labdát
- kimar:** [ki.ˀmaɾ] *PF* mn. szezonális (étel, zöldség vagy állat)
- kìng:** [kɪŋ] *PF* fn. fonal
- kite'e:** [ki.te.ˀʔe] *PF* fn. szolgálat
- kite'e si:** [ki.te.ˀʔe ˀs.i] *PF* i.(tn) szolgál (eredete: **kite'e** szolgálat)
- kllfro':** [kɫ.ˀfr.ɔʔ] *PF* i.(átn) felelős valamiért
- kllkä:** [kɫ.ˀk.æ] *PF* i.(tn) leereszkedik, alászáll (összetétel ebből: **kllpa** alj(a) és **kä** megy)
- kllkulat:** [kɫ.ˀk.u.l.atˀ] *PF* i.(t) felás
- kllkxem:** [kɫ.ˀk'·ɛm] *PF* i.(tn) áll
- kllpa:** [kɫ.pa] *PF* fn. alj(a), fenék
- kllpä:** [kɫ.ˀp.æ] *PF* i.(tn) leszáll, földet ér (összetétel ebből: **kllte** föld és **pähem** érkezik)
- kllpxiltu:** [kɫ.ˀp'il.tu] *PF* fn. terület
- kllrikk:** [kɫ.rikˀ] *PF* fn. földrengés (összetétel ebből: **kllte** föld és **rikk** mozog)
- kllte:** [ˈkɫ.te] *PF* fn. föld, talaj
- klltseng:** [ˈkɫ.t͡sɛŋ] *PF* fn. helyzet (eredete: **tseng** hely)
- klltxay:** [kɫ.ˀt'·aj] *PF* i.(tn) a földön feküdni (összetétel ebből: **kllte** föld és **txay** laposan feküdni)
- klltxeykay:** [kɫ.t'ej.ˀk.aj] *PF* i.(t) lefektet (vmit) a földre (összetétel ebből: **kllte** föld és **txay** laposan fekszik) tárgyas változata a **klltxay**-nak
- kllvawm:** [ˈkɫ.vawm] *PF* mn. barna (összetétel ebből: **kllte** föld és **vawm** sötét)
- kllwo:** [kɫ.ˀw.ɔ] *PF* i.(tn) leszáll, földet ér (összetétel ebből: **kllte** föld és **wo** nyúl)
- kllzem:** [kɫ.ˀj·ɛm] *PF* i.(t) temet (összetétel ebből: **kllte** föld és **yem** rak)
- kllza'u:** [kɫ.ˀz.ä.ʔ.u] *PF* i.(tn) lejön, leereszkedik (összetétel ebből: **kllte** föld és **za'u** jön)
- ko:** [ko] *PF* part. nosza!
- ko'on:** [ˈko.ʔon] *PF* fn. kör, ovális, nagyjából ke-rek forma (eredete: **koum** kerekített és **'on** alak)
- koak:** [ˈko.akˀ] *PF* mn. öreg, idős, hajlott korú
- koaktan:** [ˈko.ak.tan] *PF* fn. öregember (férfi) (eredete: **koak** öreg, idős)
- koakte:** [ˈko.ak.te] *PF* fn. öregasszony (eredete: **koak** öreg, idős)
- koaktu:** [ˈko.ak.tu] *PF* fn. öreg ember/öreg személy (eredete: **koak** öreg, idős)
- kolan:** [ko.ˀlan] *PF* gesz. vagyis, illetve, akarom mondani (eredete: **kan** céloz)
- kop:** [kopˀ] *PF* hsz. is, szintén
- kop:** [kopˀ] *PF* hsz. is, szintén
- koren:** [ko.ˀɾɛn] *PF* fn. szabály
- kosman:** [ko.ˀsman] *PF* mn. csodálatos, klassz, fantasztikus
- koum:** [ˈko.um] *PF* mn. kerekített, hajlított, görbe
- krr:** [kɾ] *PF* fn. idő
- krra:** [ˈkɾ.a] *PF* ksz. amikor, abban az időben mikor (eredete: **krr** idő)
- krrka-:** [ˈkɾ.ka] *PF* told. alatt, folyamán, közben (eredete: **krr** idő)
- krrnekx:** [kɾ.ˀn·ɛkˀ] *PF* i.(tn) időt vesz igénybe (ii) (összetétel ebből: **krr** idő és **nekx** elfogyaszt)
- krrpe:** [ˈkɾ.pe] *PF* kérd. mikor? másik alakja: **pehrr** (eredete **krr** idő)
- ku'up:** [ˈku.ʔupˀ] *PF* mn. nehéz, súlyos (fizikai értelemben)
- kulat:** [ˈk.u.l.atˀ] *PF* i.(t) felfed, kimutat, leleplez (szó szerint és átvitt értelemben is)
- kum:** [kum] *PF* fn. eredmény
- kuma:** [ˈkum.a] *PF* ksz. hogy (ennek eredményeként) (eredete: **kum** eredmény) megelőzi az eredményt, pl. 'Lu poe sevin niftxan kuma yawne slolu oer' (Olyan gyönyörű volt, hogy beleszerettem.); lásd még 'akum'
- kur:** [k.ɯɾ] *PF* i.(tn) lóg
- kurakx:** [k.u.ˀɾ.akˀ] *PF* i.(t) kiűz, elüldöz
- kurfyan:** [ˈkur.fjan] *PF* fn. fogas, függesztett tartó (összetétel ebből: **kur** lóg és **fyan** mesterséges tárgy, ami a földtől távol és tisztán tart valamit)
- kurfyavi:** [ˈkur.fja.vi] *PF* fn. kampó (lógatni, fel-függeszteni valamit) (eredete: **kurfyan** fogas, függesztett tartó)

Kx

- kxa:** [k'a] *PF* fn. *száj*
- kxakx:** [k'·ak'] *PF* i.(tn) *török*
- kxam:** [k'am] *PF* fn. *közép, középpont*
- kxamlä-:** [k'am.læ] *PF* told. *át, keresztül (vmi közepén át)* (eredete: **kxam** *közép*)
- kxamtrr:** [k'am.tr] *PF* fn. *dél (napszak)* (összetétel ebből: **kxam** *közép* és **trr** *nap*)
- kxamtrrmaw:** [k'am.tr.maw] *PF* fn. *kora délután* (összetétel ebből: **kxamtrr** *dél* és **maw** *után*)
- kxamtseng:** [k'am.tsɛŋ] *PF* fn. *központi hely* (összetétel ebből: **kxam** *közép* és **tseng** *hely*)
- kxamtxomaw:** [k'am.t'o.maw] *PF* fn. *éjjel után* (összetétel ebből: **kxamtxon** *éjjel* és **maw** *után*)
- kxamtxon:** [k'am.t'on] *PF* fn. *éjjel* (összetétel ebből: **kxam** *közép* és **txon** *éj*)
- kxamyi:** [k'am.ji] *PF* fn. *középszint* (összetétel ebből: **kxam** *közép* és **yi** *szint*)
- kxangangang:** [k'aŋ.aŋ.aŋ] *PF* gesz. *bumm!* (*hangutánzószó*)
- kxange:** [k'·a.ŋ·e] *PF* i.(tn) *ásít*
- kxani:** [k'a.ni] *PF* mn. *tiltott*
- kxap:** [k'ap'] *PF* fn. *fenyegetés*
- kxapnga':** [k'ap.ŋaʔ] *PF* mn. *fenyegető (dolog)* (eredete: **kxap** *fenyegetés*) n.e.
- kxap si:** [k'ap s·i] *PF* i.(tn) *fenyegés* (eredete: **kxap** *fenyegetés*)
- kxawm:** [k'awm] *PF* hsz. *talán, esetleg*
- kxayl:** [k'ajl] *PF* mn. *magas*
- kxaylyi:** [k'ajl.ji] *PF* fn. *magas szint* (összetétel ebből: **kxayl** *magas* és **yi** *szint*)
- kxänäng:** [k'æ.næŋ] *PF* mn. *bomló állat vagy rothadó hús szagára emlékeztető*
- kxeltek:** [k'·ɛl.t·ɛk] *PF* i.(t) *felvesz, emel*
- kxem:** [k'·ɛm] *PF* i.(tn) *függőlegesnek lenni*
- kxemyo:** [k'ɛm.jo] *PF* fn. *fal, függőleges felület* (összetétel ebből: **kxem** *függőlegesnek lenni* és **yo** *felület*)
- kxener:** [k'ɛ.nɛr] *PF* fn. *füst*
- kxetse:** [k'ɛ.tɛ] *PF* fn. *farok*
- kxeyey:** [k'ɛ.jɛj] *PF* fn. *hiba*
- kxitx:** [k'it'] *PF* fn. *halál*
- kxi:** [k'i] *PF* gesz. *hello* (eredete: **kaltxi** *hello*)a "kaltxi rövid alakja
- kxiim:** [k'·im] *PF* i.(t) *parancsol, utasít*
- kxiimy:** [k'·im.ju] *PF* fn. *parancsnok, főnök* (eredete: **kxiim** *parancsol, utasít*)
- kxll:** [k'li] *PF* fn. *lerohanás*
- kxll si:** [k'li 's·i] *PF* i.(tn) *lerohan, támad* (eredete: **kxll** *lerohanás*)
- kxor:** [k'or] *PF* fn. *erős vízesés, jellemzői: fültépő hangja és halálos ereje (megszámlálható, de csak ritkán)*
- kxu:** [k'u] *PF* fn. *baj, ártalom*
- kxuke:** [k'u.kɛ] *PF* mn. *biztonságos* (összetétel ebből: **kxu** *ártalom* és **ke** *nem*)
- kxukx:** [k'·uk'] *PF* i.(t) *lenyel*
- kxum:** [k'um] *PF* mn. *nyúlós, kocsonyás, sűrű*
- kxumpay:** [k'um.paɪ] *PF* fn. *sűrű folyadék, gél* (eredete: **kxum** *nyúlós, kocsonyás, sűrű*)
- kxu si:** [k'u s·i] *PF* i.(tn) *árt* (eredete: **kxu** *ártalom*)
- kxutu:** [k'u.tu] *PF* fn. *ellenség* (eredete: **kxu** *baj*)

L

- lafyon:** [la.'fjɔn] *PF* mn. *bölcs* (eredete: **hafyon** *bölcsesség*)cs.sz.
- lahe:** [la.hɛ] *PF* nm. *más*
- lal:** [lal] *PF* mn. *régi (mip ellentéte)* n.e.
- lam:** [l·am] *PF* i.(tn) *látszik, (fel)tűnik*
- lamaytxa:** [la.ma.j.'t'a] *PF* fn. *árvíz*
- lang:** [l·aŋ] *PF* i.(t) *(meg)vizsgál, felfedez*
- lapo:** [la.po] *PF* nm. *más, másik ember vagy dolog* (összetétel ebből: **lahe** *más* és **po** *ő*)
- laro:** [la.ro] *PF* mn. *tiszta*
- laro si:** [la.ro s·i] *PF* i.(tn) *tisztít* (eredete: **laro** *tiszta*)
- latem:** [l'a.t·ɛm] *PF* i.(tn) *változik* (**l«eyk»atem** i.(t) *változik*)
- latsi:** [l'a.'ts·i] *LA* ige *lépést tart*
- law:** [law] *PF* mn. *tiszta, világos, bizonyos*
- lawk:** [l·awk'] *PF* i.(t) *értekezik, beszél valamiről, oda vonatkozót mond*
- lawmol:** [law.nol] *PF* fn. *nagy öröm*
- lawr:** [lawr] *PF* fn. *dal, dallam*
- law si:** [law 's·i] *PF* i.(tn.) *világossá tesz* (eredete: **law** *világos*)

- layompin:** [la.'jom.pin] *PF* fn. fekete szín (eredete: **layon** black)
- layon:** [la.'jon] *PF* mn. fekete
- lätxayn:** [læ.'t'aj.n] *PF* i.(t) csatában legyőz, meghódít
- le'al:** [le.'ʔal] *PF* mn. pazarló (eredete: 'al pazarol) n.e.
- le'aw:** [le.'ʔaw] *PF* mn. egyetlen
- le'awtu:** [le.'ʔaw.tu] *PF* mn. egyedül lévő, magányos (összetétel ebből: 'aw egy és tute személy)
- le'en:** [le.'ʔen] *PF* mn. elméleti, intuitív (eredete: 'en találgatás) n.e.
- lefkr:** [le.'fkr] *PF* mn. időszerű/jelenlegi (eredete: **fikr** most)
- lefnelan:** [le.'fnɛ.lan] *PF* mn. hím-, férfi- (eredete: **fnelan** hím, férfi)
- lefnele:** [le.'fnɛ.lɛ] *PF* mn. nőstény-, női- (eredete: **fnɛle** nőstény, nő)
- lefngap:** [le.'fɲapʔ] *PF* mn. fém(ből készült) (eredete: **fngap** fém)
- lefpom:** [le.'fpom] *PF* mn. nyugodalmas, derűs, kellemes (eredete: **fpom** boldogság, béke) n.e.
- lefpomron:** [le.fpom.'ron] *PF* mn. egészséges (szellemileg) (eredete: **fpomron** egészség vagy jólét (szellemi)) cs.sz.
- lefpomtókx:** [le.fpom.'tokʔ] *PF* mn. egészséges (fizikailag) (eredete: **fpomtókx** egészség (fizikai)) cs.sz.
- lefrir:** [le.'frir] *PF* mn. réteges (eredete: **frir** réteg)
- leftxoza:** [le.'ft'o.zæ] *PF* mn. ünnepélyes
- lehawmpam:** [le.'hawm.pam] *PF* mn. zajos (eredete: **hawmpam** zaj)
- lehawng:** [le.'hawŋ] *PF* mn. túlzó, túlzásba vitt (eredete: **hawng** túlságosan)
- lehawngkrr:** [le.'hawŋ.krʔ] *PF* mn. késői (eredete: **hawngkrr** későn)
- lehipey:** [le.'hi.pɛj] *PF* mn. tétova (eredete: **hipey** tétovázik)
- lehoan:** [le.'ho.an] *PF* mn. kényelmes (eredete: **hoan** kényelem)
- lehrap:** [le.'hr.apʔ] *PF* mn. veszélyes (eredete: **hrap** veszély)
- leioae:** [le.i.o.'a.ɛ] *PF* fn. tisztelet
- leioae si:** [le.i.o.'a.ɛ.s-i] *PF* i.(tn) tisztel (eredete: **leioae** tisztelet)
- lek:** [l.ɛkʔ] *PF* i.(t) figyelmez, engedelmeskedik
- lekin:** [le.'kin] *PF* mn. szükséges, szükségszerű (eredete: **kin** szüksége van vmire)
- lekoren:** [le.ko.'rɛn] *PF* mn. szabályos (eredete: **koren** szabály)
- lekye'ung:** [lek.'jɛ.ʔuŋ] *PF* mn. bolond, örült, örületes (eredete: **kye'ung** örület)
- leli'fya:** [le.'liʔ.fja] *PF* mn. nyelvet illető, nyelvi (eredete: **li'fya** nyelv)
- lemrey:** [lem.'rɛj] *PF* mn. túlélő (pl. olyan csoport tagjai, akik közül meghalt néhány) (eredete: **emrey** túlél)
- lemweypey:** [lem.'wej.pɛj] *PF* mn. türelmes (eredete: **mawweypey** türelmesnek lenni)
- len:** [l.ɛn] *PF* i.(tn) (meg)történik, bekövetkezik
- leNa'vi:** [le.'naʔ.vi] *PF* hsz. a na'vikkal mint néppel kapcsolatos (eredete: **Na'vi** a Nép)
- leno:** [le.'no] *PF* mn. alapos, részletességre törekvő (személy)
- lenomum:** [le.'no.mum] *PF* mn. kíváncs (eredete: **newomum** kíváncsi(nak lenni))
- lenrra:** [le.'nr.a] *PF* mn. büszke (eredete: **nr**a büszkeség)
- lepaj:** [le.'paj] *PF* mn. vizes (eredete: **pay** víz)
- lepwox:** [lep.'wopʔ] *PF* mn. felhős (eredete: **pìwox** felhő)
- ler:** [lɛr] *PF* mn. sima, egyenletes (mozgásra!)
- lereyfya:** [le.'rɛj.fja] *PF* mn. kulturális (eredete: **reyfya** kultúra)
- lerik:** [le.'rikʔ] *PF* mn. leveles, levél-borította (eredete: **rik** levél)
- lerin:** [le.'rɪn] *PF* mn. fa-, fából készült (eredete: **rɪn** fa)
- leronsrel:** [le.'ron.srɛl] *PF* mn. képzeletbeli (eredete: **ronsrelngop** elképzél)
- lertu:** [lɛr.tu] *PF* fn. kolléga
- lesar:** [le.'sar] *PF* mn. hasznos (eredete: **sar** használ)
- lesar si:** [le.'sar.s-i] *PF* i.(tn) hasznosnak lenni (eredete: **lesar** hasznos)
- leskxir:** [le.'sk'ir] *PF* mn. sebesült (eredete: **skx-ir** seb)
- lesngä'i:** [le.'sɲæ.ʔi] *PF* mn. eredeti, kezdetben vagy kezdettől fogva létező, első a sorban (eredete: **sngä'i** kezd)
- lesnonrra:** [le.sno.'nr.a] *PF* mn. öntelt (eredete: **snonrra** önteltség)
- leso'ha:** [le.'soʔ.ha] *PF* mn. lelkes, buzgó (eredete: **so'ha** lelkesnek lenni) cs.sz.

- letam:** [lɛ.ˈtɑm] *PF* mn. *megfelelő* (eredete: **tam** *rendben*)
- letokx:** [lɛ.ˈtɔkʰ] *PF* mn. *testi, fizikai* (eredete: **tokx** *test*)
- letrr:** [lɛ.ˈtɾ] *RL* mn. *mindennapi* (eredete: **trr** *nap*)
- letrrrtr:** [lɛ.ˈtɾ.tɾ] *PF* mn. *mindennapos, hétköznap* (eredete: **trr** *nap*)
- letsim:** [lɛ.ˈtɕim] *PF* mn. *eredeti, egyedi, nem más forrásból származó* (eredete: **tsim** *forrás*)
- letskxe:** [lɛ.ˈtɕkʰɛ] *PF* mn. *kő-, kőből készült* (eredete: **tskxe** *kő*)
- letsranten:** [lɛ.ˈtɕran.tɛn] *PF* mn. *fontos* (eredete: **tsranten** *fontos*)
- letsunslu:** [lɛ.ˈtɕsun.slu] *PF* mn. *lehetséges* (eredete: **tsunslu** *tud, képes*)
- letswal:** [lɛ.ˈtɕswal] *PF* mn. *erős, hatalommal bíró* (eredete: **tswal** *erő, hatalom*)cs.sz.
- letwan:** [lɛ.t.ˈwan] *PF* mn. *cseles, trükkös* (személy) (eredete: **tute** *személy* és **wan** *elrejt*)
- letxi:** [lɛ.ˈtʰi] *PF* mn. *sietős, kétségbeesett* (eredete: **txi** *sietség*)
- letxiluke:** [lɛ.ˈtʰi.lu.kɛ] *PF* mn. *ráterős* (*sietség nélküli*) (összetétel ebből: **txi** *sietség* és **luke** *nélkül*)
- lew:** [lɛw] *PF* fn. *fedő, valaminek a teteje*
- lewäte:** [lɛ.wæ.ˈtɛ] *PF* mn. *kötekedő, okoskodó* (személy) (eredete: **wäte** *vitatkozik*)
- leweopx:** [lɛ.wɛ.ˈɔpʰ] *PF* mn. *hullámszerű* (eredete: **weopx** *hullám* (*vízé*))
- lew si:** [ˈlɛw ˈs-i] *PF* i.(tn) (*be*)fed, (*el*)takar (eredete: **lew** *takar*)
- ley:** [lɛj] *PF* i.(tn) *értékes, megéri*
- leyapay:** [lɛ.ˈja.paj] *PF* mn. *ködös, homályos* (eredete: **yapay** *köd*)
- leye'krr:** [lɛ.jɛʔ.kɾ] *PF* mn. *korai* (eredete: **ye'krr** *korán*)
- leyewla:** [lɛ.ˈjɛw.la] *PF* mn. *kiábrándító* (eredete: **yewla** *kiábrándulás*)
- leym:** [lɛjɪm] *PF* i.(tn) *kiált*
- leymfe':** [lɛjɪm.ˈfɛʔ] *PF* i.(tn) *panaszskodik* (összetétel ebből: **leym** *kiált* és **fe'** *rossz*)
- leymkem:** [lɛjɪm.ˈkɛm] *PF* i.(tn) *tiltakozik* (összetétel ebből: **leym** *kiált* és **kemwiä** *helytelen, igazságtalan, rossz*)
- leyn:** [lɛjɪn] *PF* i.(t) *ismétel, újra csinál*
- leyr:** [lɛjɾ] *PF* mn. *fagyott*
- leyr si:** [ˈlɛjɾ s-i] *PF* i.(tn) *fagyaszt* (eredete: **leyr** *fagyott*)
- lezeswa:** [lɛ.ˈzɛ.swa] *PF* mn. *fiúves* (eredete: **zeswa** *fiú*)
- li:** [li] *PF* hsz. *már*
- lie:** [ˈli.ɛ] *PF* fn. *élmény, tapasztalat*
- lie si:** [ˈli.ɛ s-i] *PF* i.(tn) *tapasztal* (eredete: **lie** *tapasztalat*)
- lini:** [ˈli.ni] *PF* fn. *állat kicsinye* (*emlősé, madaré, halé, rovaré*)
- lisre+:** [ˈli.sɾɛ] *PF* hsz. *mire, amíg, addigra* (összetétel ebből: **li** *már* és **sre+** *előtt*)
- liswa:** [li.ˈswa] *PF* fn. *táplálkozás, táplálás*
- liswa si:** [li.ˈswa s-i] *PF* i.(tn) *táplál* (eredete: **liswa** *táplálkozás, táplálás*)
- litx:** [litʰ] *PF* mn. *éles* (*mint egy penge*)
- li'fya:** [ˈliʔ.fja] *PF* fn. *nyelv* (összetétel ebből: **li'u** *szó* és **fya'o** *út* *W*)
- li'fyaolo':** [ˈliʔ.fja.o.ˈloʔ] *PF* fn. *nyelvcsoport, nyelvhasználók* (összetétel ebből: **li'fya** *nyelv* és **olo'** *klán*)
- li'fyavi:** [ˈliʔ.fja.vi] *PF* fn. *kifejezés, nyelvi elem* (eredete: **li'fya** *nyelv*)
- li'kong:** [ˈliʔ.koŋ] *PF* fn. *szótag* (összetétel ebből: **li'u** *szó* és **'ekong** *ütem*)
- li'u:** [ˈli.ʔu] *PF* fn. *szó*
- li'uking:** [ˈli.ʔu.kiŋ] *PF* fn. *mondat* (összetétel ebből: **li'u** *szó* és **king** *fonal*)
- li'ukingvi:** [ˈli.ʔu.kiŋ.vi] *PF* fn. *kifejezés, szókapcsolat* (eredete: **li'uking** *mondat*)
- li'upam:** [ˈli.ʔu.pam] *PF* fn. *hangsúly, kiejtés* (összetétel ebből: **li'u** *szó* és **pam** *hang*)
- li'upe:** [ˈli.ʔu.pɛ] *PF* kérd. *Mi? (Mit?)* másik alakja: **pelí'u**
- li'upuk:** [ˈli.ʔu.pukʰ] *PF* fn. *szótár* (összetétel ebből: **li'u** *szó* és **puk** *könyv*)
- li'uvan:** [ˈli.ʔu.van] *PF* fn. *szóvicc, szójáték* (összetétel ebből: **li'u** *szó* és **uvan** *játék*)
- li'uvi:** [ˈli.ʔu.vi] *PF* fn. *toldalék* (eredete: **li'u** *szó*)
- lim:** [lɛɪm] *PF* i.(átn) *messze van*
- ling:** [lɛɪŋ] *PF* i.(tn) *levegőben úszik, lebeg*
- lo'a:** [ˈlo.ʔa] *PF* fn. *totem, amulet*
- loi:** [ˈlo.i] *PF* fn. *tojás*
- lok:** [lɛɔkʰ] *PF* i.(t) *megközelít*
- lok-:** [lɛɔkʰ] *PF* told. *közel(ében)*
- lom:** [lom] *PF* mn. *hiányzó, hiányolt* (*mint egy távollévő ember, akinek vágnak a jelenlétére*)
- lomu:** [ˈlom.tu] *PF* fn. *hiányzó/hiányolt személy* (eredete: **lom** *hiányzó, hiányolt*)
- lonu:** [lɛɔ.ˈn.u] *PF* i.(t) *elereszt*

lopx: [l-op'] *PF* i.(tn) *pánikba esik*
lor: [lor] *PF* mn. *gyönyörűséges, kellemes*
loran: [lo.ran] *PF* fn. *elegancia, kecsesség, báj*
 (összetétel ebből: **lor** *gyönyörű* és **ran** *belső tulajdonság*)
lrrtok: [lɾ.tok'] *PF* fn. *mosoly*
lrrtok si: [lɾ.tok' 's-i] *PF* i.(tn) *mosolyog* (eredete: **lrrtok** *mosoly*)
lu: [l-u] *PF* i.(tn),i.(átn) *van, lenni* (állítmányi kapcsolószó, létezést kifejező ige) (a birto-

kos részesesetével birtoklást fejez ki)
luke-: [lu.ke] *PF* told. *nélkül(e)*
lukpen: [luk.'pɛn] *PF* mn. *ruha nélküli, meztelen*
 (összetétel ebből: **luke** *nélkül* és **pen** *ruházat (gyűjtőfogalom)*)
lumpe: [lum.pe] *PF* kérd. *miért?* másik alakja: **pelun**
lun: [lun] *PF* fn. *ok, indok*
lupra: [lup.ra] *PF* fn. *stílus*

M

ma: [ma] *PF* part. *megszólító eset jele*
makto: [m-ak.t-o] *PF* i.(t) *lovagol, megül*
mal: [mal] *PF* mn. *megbízható, szavahihető*
masat: [ma.sat] *PF* fn. *mellvért (páncél)*
mauti: [ma.u.ti] *PF* fn. *gyümölcs*
maw-: [maw] *PF* esz. *időben utána, követően*
mawey: [ma.'wɛj] *CM* mn. *nyugodt*
maweypey: [ma.'wɛj.pɛj] *PF* i.(átn) *türelmes(nek lenni)(ii)* (összetétel ebből: **mawey** *nyugodt* és **pey** *várni*)
maweypeyyu: [ma.'wɛj.pɛj.ju] *PF* fn. *türelmes személy* (eredete: **maweypey** *türelmesnek lenni*)
mawfwa: [maw.fwa] *PF* ksz. *után* (összetétel ebből: **maw** *után* és **fwa** *az*)
mawkr: [maw.kɾ] *PF* hsz. *után, utána, később*
 (összetétel ebből: **maw** *után* és **krr** *idő*)
mawkrra: [maw.kɾ.a] *PF* ksz. *utána (időben)*
 másik alakja: **akrrmaw** (összetétel ebből: **krr** *idő* and **maw** *után*)
mawl: [mawl] *PF* fn. *(egy) fél*
may': [m-ajʔ] *PF* i.(tm) *(ki)próbál, értékel, ellenőriz*
mäxü: [m-æ.'k'u] *PF* i.(t) *megszakít, félbeszakít, kizökkent* (eredete: **kxu** *baj*)
me'em: [mɛ.'ʔɛm] *PF* mn. *harmonikus, egybehangzó*
mefo: [mɛ.fo] *PF* nm. *ők ketten* (eredete: **me+** *kettes szám jele* és **po** *ő*)
mek: [mɛk'] *PF* mn. *üres; vagy átvitt értelemben: "értéktelen"*
mekre: [mɛk.rɛ] *PF* fn. *ellátmány, utánpótlás*
mektseng: [mɛk.tɕɛŋ] *PF* fn. *hézag, rés* (összetétel ebből: **mek** *üres* és **tseng** *hely*)
melo: [mɛ.lo] *PF* hsz. *kétszer* (eredete: **me+** *kettesszám képző* és **alo** *idő*)

menari: [mɛ.'na.ri] *PF* fn. *két szem* (eredete: **me+** *kettes szám jele* és **nari** *szem*)
meoauoniaea: [mɛ.o.a.u.ni.a.'ɛ.a] *PF* fn. *harmónia, összhang a természettel*
merki: [mɛr.ki] *PF* fn. *hús füstöléséhez használt tartó*
mesrram: [mɛ.sɾ.'am] *PF* fn., hsz. *tegnapelőtt, két napja* (eredete: **trr** *nap*)
mesrray: [mɛ.sɾ.'aj] *PF* fn., hsz. *holnapután, két nap múlva* (eredete: **trr** *nap*)
meuia: [mɛ.'u.i.a] *PF* fn. *becsület, tisztesség*
meuianga': [mɛ.'u.i.a.ŋaʔ] *PF* mn. *becsületes, tiszteletreméltó* (eredete: **meuia** *becsület* és **nga'** *tartalmaz*)
meuia si: [mɛ.'u.i.a s-i] *PF* i.(tn) *(meg)tisztel* (eredete: **meuia** *tisztesség*)
meyam: [m-ɛ.'y-am] *PF* i.(t) *ölel, karol, karjaiban tart*
meyp: [mɛjp'] *PF* mn. *gyenge*
meyptu: [mɛjp.tu] *PF* fn. *gyenge személy* (eredete: **meyp** *gyenge*)
mi: [mi] *PF* hsz. *még mindig*
miklor: [mik.'lor] *PF* mn. *jól hangzó* (eredete: **mikyun** *fül* és **lor** *kellemes*)
miktsang: [mik.tɕaŋ] *PF* fn. *fülbevaló* (összetétel ebből: **mikyun** *fül* és **tsang** *testékszer*)
mikvä': [mik.'væʔ] *PF* mn. *rosszul hangzó* (eredete: **mikyun** *fül* és **vä'** *kellemetlen*)
mikyun: [mik.jun] *JC* fn. *fül*
mip: [mip'] *PF* mn. *új*
mì+: [mɪ] *PF* esz. *bent, benne, rajta, -ban/-ben, -on/-en/-ön*
mifa: [mi.'fa] or [mi.'fa] *PF* fn., hsz. *belseje, belül, odabent*
miftxele: [mi.'ft'ɛ.lɛ] *PF* hsz. *ebben a tekintetben, ezzel kapcsolatban*

mikam-: [mi.'kam] *PF* told. között(e)
mìn: [m-in] *PF* i.(tn) (meg)fordul, tengely körül forog **Mìn ne ftärpa** Fordulj balra
mínyu: [ˈmim.ju] *PF* fn. turner (eredete: **mìn** fordul)
miso: [mi.'so] *PF* *hsz.* távol(ban) (eredete: **mì** bent, benne, rajta, -ban/-ben,-on/-en/-ön)
ml'an: [m-l.'an] *PF* i.(t) elfogad
mlte: [m-l.'t-ε] *PF* i.(tn) egyetért
mo: [mo] *PF* fn. terület, völgy, bekerített nyílt terület
mo'ara: [mo.'ʔa.ra] *PF* fn. gyülekezőhely
mo a fngä': [ˈmo a 'fɲæʔ] *PF* fn. mosdó, WC (a Földön) (összetétel ebből: **mo** bekerített terület és **(a) fngä'** könnyít magán)
moe: [ˈmo.ε] *PF* nm. mi ketten (kizáró) (eredete: **me+** kettes szám jele és **oe** én)
mok: [m-ok^ɾ] *PF* i.(t) javasol
mokri: [ˈmok.ri] *PF* fn. beszédhang, énekhang
momek: [ˈmo.mεk^ɾ] *PF* mn. üreges, nem tömör
mong: [m-on] *PF* i.(t) függ valamitől, számít, bízik
mowan: [mo.'wan] *PF* mn. kellemes, élvezhető (fizikailag, szexuálisan)
mowar: [mo.'war] *PF* fn. tanács
mowar si: [mo.'war s-i] *PF* i.(tn) tanácsol (eredete: **mowar** tanács)
mowarsiyu: [mo.'war.si.ju] *PF* fn. tanácsadó (eredete: **mowar** tanács)
mrr: [mɾ] *PF* szám öt, 5

N

na-: [na] *PF* *esz.* -ként, akként/úgy..., mint/ahogy
na'ring: [ˈnaʔ.riŋ] *PF* fn. erdő
naer: [na.'εr] *PF* fn. ital, innivaló
nafi'u: [na.fi.'ʔu] *PF* mn. olyan, mint ez a dolog (összetétel ebből: **na** olyan, mint és **fi'u** ez)
nafpawng: [na.'fpawŋ] *PF* *hsz.* bánatosan (eredete: **afpawng** bánat)
nam'ake: [nam.'ʔa.ke] *PF* *hsz.* magabiztosan (eredete: **am'ake** magabiztos)
nang: [naŋ] *PF* part. hű! azta! hajrá! (meglepetést, biztatást jelölő szó, felkiáltás)
nari: [ˈna.ri] *PF* fn. szem
nari si: [ˈna.ri s-i] *PF* i.(tn) vigyáz, odafigyel, óvatosan cselekszik (eredete: **nari** szem)
narlor: [nar.'lor] *PF* mn. szép (vizuálisan) (ere-

mrrtrr: [ˈmɾ.tɾ] *PF* fn. ötnapos munkahét (eredete: **mrr** öt és **tr** nap)
mrrve: [ˈmɾ.vε] *PF* mn. ötödik (sorszámnév) (eredete: **mrr** öt)
muiä: [mu.'i.æ] *PF* mn. igazságos, helyénvaló
mun'í: [m-un.'ʔ-i] *PF* ige vág
mune: [ˈmu.nε] *PF* szám kettő, 2
munge: [ˈm-u.ŋ-ε] *PF* i.(t) visz, hoz
mungwrr-: [muŋ.'wɾ] *PF* told. kivételével
munsna: [ˈmun.sna] *PF* fn. pár (eredete: **mune** kettő és **sna'o** készlet, csoport)
muntrr: [ˈmun.tɾ] *PF* fn. hétvége (eredete: **mu-ne** kettő és **tr** nap)
muntrram: [ˈmun.tɾ.am] *PF* fn. múlt hétvége (eredete: **muntrr** hétvége)
muntrray: [ˈmun.tɾ.aj] *PF* fn. jövő hétvége (eredete: **muntrr** hétvége)
muntxa: [mun.'t'a] *PF* mn. egyesült (pár)
muntxa si: [mun.'t'a 's-i] *PF* i.(tn) párosodik, szeretkezik (valakivel) (eredete: **muntxa** egyesült)
muntxatan: [mun.'t'a.tan] *PF* fn. férj, férfi hitves (eredete: **muntxatu** hitves)
muntxate: [mun.'t'a.tε] *PF* fn. feleség, női hitves (eredete: **muntxatu** hitves)
muntxatu: [mun.'t'a.tu] *PF* fn. hitves, házastárs (eredete: **muntxa** egyesült)
muve: [ˈmu.vε] *PF* mn. második (sorszámnév) (eredete: **mune** kettő)
muwìntxu: [mu.w-m.'t'·u] *PF* i.(t) bemutat, előad (eredete: **wìntxu** mutat)

dete: **nari** szem és **lor** kellemes)

narvä': [nar.'væʔ] *PF* mn. csúnya (eredete: **nari** szem és **vä'** kellemetlen)
natkenong: [nat.'ke.noŋ] *PF* *ksz.* például (összetétel ebből: **na** mint és **tikenong** példa)
nawang: [ˈn-a.w-aŋ] *PF* i.(tn) egyesül
nawfwe: [naw.'fwε] *PF* mn. folyékony (beszédre!) Összevonás: **na hufwe**
nawm: [nawm] *PF* mn. nagy, nemes
nawmtu: [ˈnawm.tu] *PF* fn. hős, nagy ember (eredete: **nawm** nagy)
nawri: [ˈnaw.ri] *PF* mn. tehetséges
nayn: [najn] *PF* fn. a 9-es jele (nem az értéke!) (pl. telefonszámnál használható)
näk: [n-æk^ɾ] *PF* i.(t) iszik

- nän:** [n.æn] *PF* i.(tn) *csökkent*
- ne-:** [nɛ] *PF* *esz. felé, irányába*
- ne'im:** [nɛ.'ʔim] *PF* *hsz. hát(ul)ra, hátrafelé*
- nefä:** [nɛ.'fæ] *PF* *hsz. felfelé*
- nekl:** [nɛ.'k] *PF* *hsz. lefelé*
- nekx:** [n.ɛk'] *PF* i.(t) *eléget, elfogyaszt*
- nemfa-:** [nɛm.fa] *PF* *told. bele, befelé, belülre, belsejébe (összetétel ebből: ne felé és mifa - ban,-ben)*
- nemrey:** [nɛm.'rɛj] *PF* *hsz.,gesz. Úgy, mintha kockán forogna az élete. (eredete: emrey túlél)*
- neni:** [nɛ.ni] *PF* *fn. homok*
- neto:** [nɛ.'to] *PF* *esz. el(felé) (eredete: ne felé)*
- netrip:** [nɛt.rɪp'] *PF* *hsz. szerencsésen, boldogan*
- new:** [n.ɛw] *PF* i.(tm) *akar*
- newomum:** [n.ɛw.'o.mum] *PF* i.(átn) *kíváncsi(nak lenni), tudni akar (összetétel ebből: new akar és omum tud)*
- neympin:** [nɛj.m.pin] *PF* *fn. világos szín (eredete: neyn világos)*
- neyn:** [nɛj.n] *PF* *mn. világos színek*
- niä:** [n.i.'æ] *PF* i.(t) *megfog, megragad*
- nik:** [nik'] *PF* *mn. kényelmes*
- nikre:** [nik.rɛ] *PF* *fn. haj*
- nikroi:** [nik.'ro.i] *PF* *fn. hajdís (összetétel ebből: nikre haj és ioi dís)*
- niktsyey:** [nik.tʃjɛj] *PF* *fn. ételcsomag (ehető levelekbe csomagolt kis adag étel) (összetétel ebből: nik kényelmes és tsyey falat)*
- nim:** [nim] *PF* *mn. szégyenlős, félénk*
- ninan:** [ni.nan] *PF* *hsz. olvasva (eredete: inan olvas)*
- ningyen:** [niŋ.jɛn] *PF* *hsz. titokzatosan, rejtélyes módon (eredete: ingyen titokzatosság érzése)*
- nip:** [n-ip'] *PF* i.(tn) *beszorul, beragad*
- nitram:** [nit.'ram] *PF* *mn. jókedvű, vidám*
- nivi:** [ni.vi] *PF* *fn. függőágy (általános)*
- nì-:** [ni] *PF* *határozószót képző toldalék*
- nì'al:** [ni.'ʔal] *PF* *hsz. pazarlóan (eredete: 'al pazarol)*
- nì'aw:** [ni.'ʔaw] *PF* *hsz. csak (eredete: 'aw egy)*
- nì'awtu:** [ni.'ʔaw.tu] *PF* *hsz. egyedül (összetétel ebből: 'aw egy és tute személy)*
- nì'awve:** [ni.'ʔaw.vɛ] *PF* *mn. elsősorban, főként, leginkább (eredete: 'awve első)*
- nì'en:** [ni.'ʔɛn] *PF* *hsz. találgatva, megérezés alapján cselekedve (eredete: 'en találgatás)*
- nì'eng:** [ni.'ʔɛŋ] *PF* *hsz. egyformán, egy szinten (eredete: 'engeng szint)*
- nì'eoio:** [ni.'ʔɛ.o.i.o] *PF* *mn. ünnepélyesen (eredete: 'eoio ünnepélyes)*
- nì'eveng:** [ni.'ʔɛ.vɛŋ] *PF* *hsz. gyerek módra, éretlenül (eredete: 'eveng gyerek)*
- nì'eyng:** [ni.'ʔɛjŋ] *PF* *hsz. vissza, válasz képpen (eredete: 'eyng válasz)*
- nì'í'a:** [ni.'ʔiʔ.a] *PF* *hsz. végül, végre (eredete: 'í'a vég)*
- nì'it:** [ni.'ʔit'] *PF* *hsz. kicsit, kevéssé (eredete: 'it kevés)*
- nì'o':** [ni.'ʔoʔ] *PF* *hsz. élvezetes módon, élvezetesen (eredete: 'o' izgalmas)*
- nì'ul:** [ni.'ʔul] *PF* *hsz. több*
- nì'ul'ul:** [ni.'ʔul.ʔul] *PF* *hsz. növekvő mértékben, egyre inkább (eredete: 'ul növel)*
- niawnomum:** [ni.aw.'no.mum] *PF* *hsz. köztudottan, közismerten (köznapi beszédben: [naw.'no.mum]) (eredete: «awn» befejezett melléknévi igenévi infixum és omum tud, ismer)*
- niayoeng:** [ni.aj.'wɛŋ] *PF* *hsz. mint mi (köznapi beszédben: [naj.'wɛŋ]) (eredete: ayoeng mi (beleértő))*
- nife':** [ni.'fɛʔ] *PF* *hsz. rosszul (eredete: fe' rossz)*
- nifkeytongay:** [ni.fkɛj.to.'ŋaj] *PF* *hsz. valójában (összetétel ebből: tifkeytok állapot és ngay igaz)*
- nifkrr:** [ni.'fkɾ] *PF* *hsz. mostanában, jelenleg (eredete: fikrr most)*
- niflrr:** [ni.'flɾ] *PF* *mn. gyengéden, lágyan (eredete: flrr gyengéd)*
- nifmokx:** [ni.'fmok'] *PF* *hsz. féltékenyen, irigyen (eredete: fmokx féltékenység)*
- nifnu:** [ni.'fnu] *PF* *hsz. halkan (eredete: fnu halk)*
- nifpxamo:** [ni.'fp'a.mo] *PF* *hsz. szörnyen, rettenetesen, borzalmasan (eredete: fpxamo szörnyű, rettenetes, borzalmas)*
- nifrakrr:** [ni.'fra.kɾ] *PF* *hsz. mint mindig (eredete: frakrr mindig)*
- nifrir:** [ni.'frir] *PF* *hsz. rétegesen (eredete: frir réteg)*
- niftär:** [ni.'ftæɾ] *PF* *hsz. balra (eredete: ftär bal)*
- niftue:** [ni.'ftu.ɛ] *PF* *hsz. könnyen, egyszerűen (eredete: ftue könnyű)*
- niftxan:** [ni.'ft'an] *PF* *hsz. úgy, annyira (eredete: fitxan olyan)*

- niftxavang:** [ni.'ft'a.vaŋ] *PF* *hsz.* szenvedélyesen, teljes szívből (eredete: **ftxavang** szenvedélyes)
- nifwefwi:** [ni.'fwɛ.fwi] *PF* *hsz.* füttyülve, füttyörészve (eredete: **fwefwi** füttyül)
- nifya'o:** [ni.'fja.ʔo] *PF* *hsz.* módjára, módon, -mód (eredete: **fya'o** mód)
- nifyeyntu:** [ni.'fjɛjn.tu] *PF* *hsz.* felnőtt módra, éretten (eredete: **feyntu** felnőtt)
- nihawmpam:** [ni.'hawm.pam] *PF* *mn.* zajosan (eredete: **hawmpam** zaj)
- nihawng:** [ni.'hawŋ] *PF* *hsz.* túlságosan, túlzó mértékben (eredete: **hawng** túlzás)
- nihay:** [ni.'haj] *PF* *hsz.* következően (eredete: **hay** következő)
- nihæk:** [ni.'hɛkʰ] *PF* *hsz.* furcsa módon, különös módon (eredete: **hæk** furcsának lenni) (mondat eleji határozószó, és nem módhatározószó)
- nihipey:** [ni.'hi.pɛj] *PF* *hsz.* tétován (eredete: **hipey** tétovázik)
- nihóan:** [ni.'ho.aŋ] *PF* *mn.* kényelmesen (eredete: **hoan** kényelem)
- nihóet:** [ni.'ho.ɛtʰ] *PF* *hsz.* széles körben, kiterjedten (eredete: **hoet** hatalmas, terjedelmes, kiterjedt)
- nihól:** [ni.'hol] *PF* *hsz.* kicsit, kissé (eredete: **hol** kevés)
- nihóna:** [ni.'ho.na] *PF* *hsz.* kedvesen, édesen (eredete: **hóna** kedves)
- nik'äríp:** [nik.'ʔæ.ɾipʰ] *PF* *hsz.* szilárdan (eredete: **ke äríp** nem mozgat) szó sz.: 'anélkül, hogy hagyná mozogni'
- nik'ong:** [nik.'ʔoŋ] *PF* *hsz.* lassan (eredete: **kí'ong** lassú)
- nikanu:** [ni.'ka.nu] *PF* *hsz.* intelligensen, okosan (eredete: **kanu** okos)
- nikeftxo:** [ni.kɛ.'ft'o] *PF* *hsz.* szomorúan (eredete: **keftxo** szomorú)
- nikelkin:** [ni.kɛl.'kin] *PF* *mn.* feleslegesen (eredete: **kelkin** felesleges)
- nikemweyep:** [ni.kɛm.'wɛj.pɛj] *PF* *hsz.* türelmetlenül (eredete: **ke** nem és **lemweyep** türelmes)
- niklonu:** [nik.lo.'nu] *PF* *hsz.* erősen, rendületlenül, állhatatosan (eredete: **ke lonu** nem erezst) szó szerint: 'anélkül, hogy elereszténé'
- nikmar:** [nik.'maɾ] *PF* *hsz.* megfelelő időben, alkalmasint (eredete: **kimar** szezonális)
- niksman:** [nik.'sman] *PF* *hsz.* csodálatosan (eredete: **kosman** csodálatos)
- niksran:** [nik.'sraŋ] *PF* *hsz.* közepszerűen (eredete: **kesran** közepszerű)
- niktungzup:** [nik.tuŋ.'zupʰ] *PF* *hsz.* gondosan, erősen (eredete: **ke tungzup** nem ejt el) szó sz.: 'anélkül, hogy elejtené'
- nikx:** [nikʰ] *PF* *fn.* kavics (szétmorzsolts kő)
- nikxap:** [ni.'k'apʰ] *PF* *hsz.* fenyegetően (eredete: **kxap** fenyeget)
- nikxem:** [ni.'k'ɛm] *PF* *hsz.* függőlegesen (eredete: **kxem** függőlegesnek lenni)
- nilam:** [ni.'lam] *PF* *hsz.* látszólag (eredete: **lam** látszik)
- nilaw:** [ni.'law] *PF* *hsz.* tisztán, világosan (eredete: **law** tiszta)
- niler:** [ni.'lɛɾ] *PF* *hsz.* simán (eredete: **ler sima**, egyenletes)
- nili:** [ni.'li] *PF* *hsz.* előre is, előzetesen (eredete: **li már**)
- nilkeftang:** [nil.kɛ.'ftaŋ] *PF* *hsz.* folyamatosan, megállás nélkül (összetétel ebből: **luke** nélkül és **ftang** abbahagy)
- niltsan:** [nil.'tsaŋ] *PF* *hsz.* jól (eredete: **siltsan** jó)
- nilun:** [ni.'lun] *PF* *hsz.* természetesen, logikusan, értelemszerűen
- nilmal:** [ni.'mal] *PF* *hsz.* bízva, habozás nélkül (eredete: **mal** megbízható)
- niimeyp:** [ni.'mɛjpʰ] *PF* *hsz.* gyengén, lazán (eredete: **meyp** gyenge)
- nimun:** [ni.'mun] *PF* *hsz.* újra
- nimwey:** [nim.'wɛj] *PF* *hsz.* nyugodtan, békésen (eredete: **mawey** nyugodt)
- nimweyep:** [nim.'wɛj.pɛj] *PF* *hsz.* türelmesen (eredete: **maweyep** türelmes(nek lenni))
- nin:** [n.in] *PF* *i.(t)* ránéz, megpillant
- nìNa'vi:** [ni.'naʔ.vi] *PF* *hsz.* mint a na'vik, na'viul (eredete: **Na'vi** a Nép)
- ninäk:** [ni.'nækʰ] *PF* *hsz.* ivás útján (eredete: **näk** iszik)
- ninän:** [ni.'næn] *PF* *hsz.* kevésbé (eredete: **nän** csökkent)
- ninänän:** [ni.'næn.æn] *PF* *hsz.* csökkenő mértékben, egyre kevésbé (eredete: **nän** csökkent)
- ninew:** [ni.'nɛw] *PF* *hsz.* akarattal, önként (eredete: **new** akar)

- nìngay:** [ni.'ŋaj] *PF* hsz. igazán (eredete: **ngay** igaz)
- nìngong:** [ni.'ŋoŋ] *PF* hsz. fásultan, lustán (eredete: **ngong** lusta)
- nìno:** [ni.'no] *PF* hsz. részletesen, alaposan
- nìnrra:** [ni.'nɾ.a] *PF* hsz. büszkén (eredete: **nr** büszkeség)
- nìnu:** [ni.'nu] *PF* hsz. sikertelenül, hiába (eredete: **nui** sikertelennek lenni)
- nìolo':** [ni.o.'loʔ] *PF* hsz. (együtt) mint egy klán (eredete: **olo'** klán)
- nìprte':** [ni.'pɾ.teʔ] *PF* hsz. örömmel, üdvözölve (zola'u-val használva) (eredete: **prte'** örömteli)
- nìpxay:** [ni.'p'aj] *PF* hsz. nagyon, nagyban (eredete: **pxay** sok)
- nìpxi:** [ni.'p'i] *PF* hsz. különösen, nyomatékkel, féltreérthetetlenül (eredete: **pxi** éles)
- nìpxim:** [ni.'p'im] *PF* hsz. felegyenesedve, egyenesen (eredete: **pxim** egyenes)
- nìran:** [ni.'ran] *PF* hsz. alapvetően, alapjában, lényegében (eredete: **ran** belső tulajdonság)
- nìrangal:** [ni.'ra.ŋal] *PF* hsz. bárcsak! (kívánság; a tényekkel szemben, befejezett vagy folyamatos kötőmóddal) (eredete: **rangal** kíván)
- nìrikxi:** [ni.ɾ.'k'i] *PF* hsz. remegve, rázkódva, reszketve (eredete: **rikxi** remeg, rázkódik, reszket)
- nìronsrel:** [ni.'ɾon.sɾɛl] *PF* hsz. képzeletben, képzelet útján (eredete: **ronsrelngop** elképzelt)
- nìsilpey:** [ni.sil.'pej] *PF* hsz. remélhetőleg (eredete: **silpey** remél)
- nìskien:** [ni.'ski.ɛn] *PF* hsz. jobbra (eredete: **skien** jobb)
- nìslele:** [ni.'slɛ.lɛ] *PF* hsz. úszva (eredete: **slele** úszik)
- nìsngä'i:** [ni.'sŋæ.ʔi] *PF* hsz. eredetileg, először (eredete: **sngä'i** kezd)
- nìsngum:** [ni.'sŋum] *PF* hsz. aggódva, bosszúsan (eredete: **sngum** aggodalom)
- nìso'ha:** [ni.'soʔ.ha] *PF* hsz. lelkesen (eredete: **so'ha** lelkesnek lenni)
- nìsoaia:** [ni.so.'a.i.a] *PF* hsz. (együtt) mint egy család (eredete: **soaia** család)
- nìsteng:** [ni.'stɛŋ] *PF* hsz. hasonlóan (eredete: **steng** hasonló)
- nìsti:** [ni.'sti] *PF* hsz. dühösen, mérgesen (eredete: **sti** dühöng)
- nìsung:** [ni.'suŋ] *PF* hsz. emellett, ráadásul, továbbá (eredete: **sung** hozzáad)
- nìswey:** [ni.'swej] *PF* hsz. optimálisan, legjobban (eredete: **swey** legjobb)
- nìsyayvi:** [ni.'sjaj.vi] *PF* hsz. sorsszerűen, véletlenül (eredete: **syayvi** szerencse)
- nìsyen:** [ni.'sjɛn] *PF* hsz. utolsóként (eredete: **syen** utolsó)
- nìsyep:** [ni.'sjɛp'] *PF* hsz. szorosan, vasmarokkal (eredete: **syep** csapdába ejt) szó sz.: 'mint egy csapda'
- nìt'iluke:** [nit.'ʔi.lu.ke] *PF* hsz. vég nélkül, örök-ké (összetétel ebből: **tì'i'a** befejezés és **luke** nélkül)
- nìtam:** [ni.'tam] *PF* hsz. elég (eredete: **tam** rendben)
- nìteng:** [ni.'tɛŋ] *PF* hsz. ugyanúgy, hasonlóképpen (eredete: **teng** megegyező)
- nìtengfya:** [ni.'tɛŋ.fja] *PF* hat. mint, ugyanúgy (mint) (hasonló cselekedet) (eredete: **tengfya** úgy mint (ksz.))
- nìtkan:** [nit.'kan] *PF* hsz. szándékosan, akarattal (eredete: **tikan** cél, szándék)
- nìtkanluke:** [nit.'kan.lu.ke] *PF* hsz. véletlenül, akaratlanul (összetétel ebből: **nìtkan** szándékosan, akarattal és **luke** nélkül)
- nìtrrrtr:** [ni.'tɾ.tɾ] *PF* hsz. napi szinten, rendszeresen (eredete: **tr** nap)
- nìtsim:** [ni.'tsim] *PF* hsz. eredetileg, eredeti módon, eredetien (eredete: **tsim** forrás)
- nìtsisyi:** [ni.'tsi.syi] *PF* hsz. suttogva (eredete: **tsisyi** suttog, ige)
- nìtsleng:** [ni.'tslɛŋ] *PF* hsz. hibásan, valótlanul (eredete: **tsleng** hibás, valótlan)
- nìtson:** [ni.'tson] *PF* hsz. kötelességtudóan, engedelmesen (eredete: **tson** kötelesség)
- nìtsyil:** [ni.'tsjil] *PF* hsz. mászva (eredete: **tsyil** mászik)
- nìtut:** [ni.'tut'] *PF* hsz. folyamatosan (eredete: **tut** folyamatosság jelző)
- nìtxan:** [ni.'t'an] *PF* hsz. nagyon (eredete: **txan** sok)
- nìtxankeltrrrtr:** [ni.'t'an.kɛl.tɾ.tɾ] *PF* hsz. rendkívül (eredete: **txankeltrrrtr** rendkívüli)
- nìtxay:** [ni.'t'aj] *PF* hsz. vízszintesen (eredete: **txay** vízszintesnek lenni, laposan feküdni)
- nìtxi:** [ni.'t'i] *PF* hsz. sietve, kétségbeesetten (eredete: **txi** sietség)

- nìtxiluke:** [ni.'t'i.lu.kɛ] *PF* *hsz.* ráérősen, nyugodtan (összetétel ebből: **txi** sietség és **luke** nélkül)
- nìvingkap:** [ni.'viŋ.kapʰ] *PF* *hsz.* apropó, melle-sleg, jut eszembe (eredete: **vingkap** eszébe jut, "beugrik")
- nìwan:** [ni.'wan] *PF* *hsz.* titokban, rejtve, rejtőz-ve (eredete: **wan** elrejt)
- nìwawe:** [ni.wa.'wɛ] *PF* *hsz.* értelmesen, jelentő-sen (eredete: **wawe** jelentés, jelentőség)
- nìwä:** [ni.'wæ] *PF* *hat.sz.* ellenkezőleg, ellentéte-sen
- nìwäte:** [ni.wæ.'tɛ] *PF* *hsz.* kötekedve, húzó-dozva (eredete: **wäte** vitatkozik)
- nìwin:** [ni.'win] *PF* *hsz.* gyorsan (eredete: **win** gyors)
- nìwok:** [ni.'wokʰ] *PF* *hsz.* hangosan (eredete: **wok** hangos)
- nìwotx:** [ni.'wotʰ] *PF* *hsz.* teljesen (eredete: **wotx** teljesség, egész)
- nìyawr:** [ni.'jawɾ] *PF* *hsz.* helyesen, jól (eredete: **eyawr** helyes, jó)
- nìyewla:** [ni.'jɛw.la] *PF* *hsz.* kiábrándítóan, csalódást okozva (eredete: **yewla** csalódás)
- nìyey:** [ni.'jɛj] *PF* *hsz.* egyenesen (eredete: **yey** egyenes)
- nìyeyfya:** [ni.'jɛj.fja] *PF* *hsz.* egyenesen előre, egyenes vonalban (eredete: **yeyfya** egyenes vonal)
- nìyll:** [ni.'j] *PF* *hsz.* közösen, közös módon (ere-dete: **yll** közösségi)
- nìyo':** [ni.'joʰ] *PF* *hsz.* tökéletesen, hibátlanul (eredete: **yo'** tökéletes)
- nìyol:** [ni.'jɔl] *PF* *hsz.* röviden, kurtán (időben) (eredete: **yol** rövid (idő))
- nìyrr:** [ni.'jɾ] *PF* *hsz.* természetesen, hamisítatlanul (eredete: **yrr** természetes)
- nìzawnong:** [ni.'zaw.noŋ] *PF* *hsz.* biztonságban, biztonságosan (eredete: «**awn**» befejezett mel-léknévi igenévi alak és **zong** megment)
- nìzen:** [ni.'zɛn] *PF* *mn.* szükséges (eredete: **zene** kell)
- nokx:** [n.okʰ] *PF* *i.(t)* szüil (valakit)
- nong:** [n.oŋ] *PF* *i.(t)* követ
- nongspe':** [n.oŋ.'sp.ɛʰ] *PF* *i.(t)* üldöz
- nopx:** [n.opʰ] *PF* *i.(t)* eltesz
- nrr:** [n.ɾ] *PF* *i.(tn)* ragyog, fénylik
- nrra:** [nɾ.a] *PF* *fn.* büszkeség
- nuä+:** [nu.æ] *PF* *told.* túl (valamin)
- nui:** [n.u.i] *PF* *i.(tn)* elbukni, hibázni, sikerte-lennek lenni
- nulkrr:** [nul.'kɾ] *PF* *hsz.* hosszabb időtartamú (eredete: **krr** idő)
- nulnew:** [nul.'n.ɛw] *PF* *i.(tm)* jobban szeret, pre-ferál (eredete: **new** akar)
- nume:** [n.u.m.ɛ] *PF* *i.(tn)* tanul
- numeyu:** [nu.mɛ.ju] *PF* *fn.* tanuló, diák (eredete: **nume** tanul)
- numtseng:** [num.tseŋ] *PF* *fn.* iskola (összetétel ebből: **nume** tanul és **tseng** hely)
- numtsengvi:** [num.tseŋ.vi] *PF* *fn.* osztályterem (eredete: **numtseng** iskola)
- numultxa:** [nu.mul.'t'a] *PF* *fn.* tanóra (összeté-tel ebből: **nume** tanul és **ultxa** találkozó)
- numultxatu:** [nu.mul.'t'a.tu] *PF* *fn.* osztálytárs, egy osztály tagja (eredete: **numultxa** tanóra)
- nutx:** [nutʰ] *PF* *mn.* vastag

Ng

- nga:** [ŋa] *PF* *nm.* te
- nga':** [ŋaʰ] *PF* *i.(t)* tartalmaz
- ngam:** [ŋam] *PF* *fn.* visszhang
- ngampam:** [ŋam.pam] *PF* *fn.* rím (összetétel ebből: **ngam** visszhang és **pam** hang)
- ngampam si:** [ŋam.pam s.i] *PF* *i.(tn)* rímel (eredete: **ngampam** rím)
- ngatsyip:** [ŋa.tɕjipʰ] *PF* *nm.* kicsi te, csekélységed (eredete: **nga** you)
- ngawng:** [ŋawŋ] *PF* *fn.* féreg (pandorai állatfaj)
- ngay:** [ŋa.j] *PF* *mn.* igaz
- ngaytxoa:** [ŋa.j.'t'o.a] *PF* *gesz.* bocs, szánom-bánom, sajnós, sajna, az én saram (megbánás vagy vétkeesség beismerése) (összetétel ebből: **ngeyä** tiéd és **txoa** megbocsátás)
- ngä'an:** [ŋ.æ.'ʔ.æn] *PF* *i.(tn)* szenved (érzelmi-leg)
- ngäng:** [ŋæŋ] *PF* *fn.* gyomor
- ngäzik:** [ŋæ.zikʰ] *PF* *mn.* bonyolult, nehéz
- ngenga:** [ŋɛ.'ŋa] *PF* *nm.* te (szertartásos forma) (eredete: **nga** te)
- ngep:** [ŋɛpʰ] *PF* *fn.* köldök
- nget:** [ŋɛtʰ] *PF* *mn.* rothadó fa és levelek szagára emlékeztető, nyirkos szagú (nem állati)

ngeyn: [ŋɛ:jn] *PF* mn. *fáradt*
ngian: [ŋi.'an] *PF,SW* *hsz. bármily, akármennyire*
ngim: [ŋim] *PF* mn. *hosszú*
ngimpup: [ŋim.'pupʷ] *PF* fn. *hosszúság (eredete: ngim hosszú és pup rövid)*
ngip: [ŋipʷ] *PF* fn. *tér, hely, úr*
ngoa: [ŋo.a] *PF* fn. *sár*
ngong: [ŋoŋ] *PF* mn. *fásult, tespedt, lusta*
ngop: [ŋ.opʷ] *PF* i.(t) *alkot, készít, létrehoz*
ngopyu: [ŋop.ju] *PF* fn. *alkotó (eredete: ngop*

alkot)
ngrr: [ŋr] *PF* fn. *gyökér*
ngrrpongu: [ŋr.po.ŋu] *PF* fn. *néprétegek megmozdulása (összetétel ebből: ngrr gyökér és pongu csoport)*
ngul: [ŋul] *PF* mn. *szürke*
ngulpin: [ŋul.pin] *PF* fn. *szürke szín (eredete: ngul szürke)*
nguway: [ŋu.wa:j] *PF* fn. *vonyítás, a nantang üvöltése (eredete: way dal)*

O

oare: [o.'a.rɛ] *PF* fn. *hold*
oe: [o.ɛ] *PF* nm. *én*
oeng: [ʷɛŋ] *PF* nm. *mi ketten (beleértő) (te és én) (eredete: oe én)*
oetsyip: [ʷɛ.tʃjipʷ] *PF* nm. *csekélységem (eredete: oe én)*
oeyk: [o.'ɛjkʷ] *PF* fn. *ok, indok*
oeykting: [o.'ɛjk.t.ŋ] *PF* i.(t) *megmagyaráz (miért) (összetétel ebből: oeyk ok és tŋg ad)*
ohakx: [o.'hakʷ] *PF* mn. *éhes*
ohe: [o.'hɛ] *PF* nm. *én (szertartásos forma)*
oïss: [o.'i:ʃs] *LA* *gesz. dühödt mordulás, 'vi-gyázz!'*
oïss si: [o.'i:ʃs s.i] *PF* i.(tn) *dühösen mordul (eredete: oïss dühös mordulás)*

okup: [ʷo.kupʷ] *PF* fn. *tej*
olo': [o.'loʔ] *PF* fn. *klán*
olo'eyktan: [o.lo.'ʔɛjk.tan] *JC* fn. *törzsfő, klán-vezető (összetétel ebből: olo' klán és eyktan vezető)*
omum: [o.'m.um] *PF* i.(t) *tud (a hangsúly az első szótagra tolódik ha infix kerül bele)*
onlor: [on.'lor] *PF* mn. *jószagú (összetétel ebből: ontu orr és lor kellemes)*
ontsang: [ʷon.tsaŋ] *PF* fn. *orrgyűrű (összetétel ebből: ontu orr és tsang testékszer)*
ontu: [ʷon.tu] *JC* fn. *orr*
onvä': [on.'væʔ] *PF* mn. *rossz szagú (összetétel ebből: ontu orr és vä' kellemetlen)*

P

pa'o: [pa.'ʔo] *PF* fn. *oldal(a)*
pak: [pakʷ] *PF* part. *fúj! (megvetést, lenézést jelöl)*
palon: [p.a.l.on] *PF* i.(tn) *ég (a tűz)*
pam: [pam] *PF* fn. *hang*
pamrel: [pam.'rɛl] *PF* fn. *írás (összetétel ebből: pam hang és rel kép)*
pamrelfya: [pam.'rɛl.fja] *PF* fn. *betűzés (hely-esírás) (eredete: pamrel írás és fya'o mód)*
pamrel si: [pam.'rɛl 's.i] *PF* i.(tn) *ír (eredete: pamrel írás)*
pamrelsiyu: [pam.'rɛl.si.ju] *PF* fn. *író (eredete: pamrel írás)*
pamrelvi: [pam.'rɛl.vi] *PF* fn. *betű (fonetikus jel) (eredete: pamrel írás)*
pamrelvul: [pam.'rɛl.vul] *PF* fn. *toll, ceruza, szó szerint: írópálca (összetétel ebből: pamrel írás és vul faág)*

pamrelvul lerin: [pam.'rɛl.vul le.'rɪn] *PF* fn. *ceruza, szó szerint: írópálca fából (összetétel ebből: pamrelvul toll, ceruza és lerin fa-)*
pamtseo: [pam.tʃɛ.o] *PF* fn. *zene (összetétel ebből: pam hang és tseo művészet)*
pamtseongopyu: [pam.tʃɛ.o.'ŋop.ju] *PF* fn. *zeneszerző (összetétel ebből: pamtseo zene és ngopyu alkotó) pl. James Horner*
pamtseo si: [pam.tʃɛ.o 's.i] *PF* i.(tn) *zenél (fa a hangszer neve előtt) (eredete: pamtseo zene)*
pamtseotu: [pam.tʃɛ.o.tu] *PF* fn. *zenész (eredete: pamtseo zene)*
pamuvan: [pam.u.van] *PF* fn. *hangjáték (összetétel ebből: pam hang és uvan játék)*
pan: [pan] *PF* fn. *(egy) harmad*
parul: [pa.'rul] *PF* fn. *csoda*
parulnga': [pa.'rul.ŋaʔ] *PF* mn. *csodálatos (eredete: parul csoda)n.e.*

- parultsyip:** [pa.'rul.tʃjɪpʷ] *PF* fn. (gyermek szeretetteli megszólítása) szó szerint: "kis csoda" (eredete: **parul** csoda)
- paskalin:** [pa.ska.'lin] *PF* fn. édes bogyó (gyengéd, kedveskedő kifejezés) (eredete: **pasuk** bogyó és **(a)kalin** édes)
- pasuk:** [pa.sukʷ] *PF* fn. bogyó
- pate:** [p'a.t.ɛ] *ZS* ige megérkezik, eljut/elér valahová
- paw:** [p'aw] *PF* i.(tn) grow; germinate and develop (of a plant)
- pawk:** [pawkʷ] *PF* fn. duda, kiürt
- pawm:** [p'awm] *PF* ige kérdez
- pay:** [paj] *PF* fn. víz, folyadék
- payfya:** [paj.fja] *PF* fn. folyam, patak, vízfolyás (összetétel ebből: **pay** víz és **fya'o** út)
- payiva:** [paj.i.va] *PF* fn. vízcsepp (eredete: **pay** víz és **ilva** csepp)
- paynga':** [paj.ŋaʷ] *PF* mn. nedves, nyirkos, párák (eredete: **pay** víz és **nga'** tartalmaz)
- payoang:** [paj.'o.aŋ] *PF* fn. hal (összetétel ebből: **pay** víz és **ioang** állat)
- paysena:** [paj.se.na] *PF* fn. víztartály (összetétel ebből: **pay** víz és **sähena** tartály)
- paysmung:** [paj.smuŋ] *PF* fn. vízszállító eszköz (összetétel ebből: **pay** víz és **smung** szállító eszköz)
- paytxew:** [paj.t'ɛw] *PF* fn. partvonal (összetétel ebből: **pay** víz és **txew** határ)
- pähem:** [p'æ.h.ɛm] *PF* i.(tn) (meg)érkezik, megjön
- pängkxo:** [p'æŋ.'k'o] *PF* i.(tn) beszélget, társalog
- pängkxoyu:** [pæŋ.'k'o.ju] *PF* fn. beszélgetőtárs, társalkodó (eredete: **pängkxo** beszélget)
- pängkxoyu lekoren:** [pæŋ.'k'o.ju lɛ.ko.'rɛn] *PF* fn. ügyvéd, jogász (összetétel ebből: **pängkxoyu** beszélgető és **lekoren** szabályos, jogi)
- pänu:** [pæ.nu] *PF* fn. ígéret
- pänütìng:** [pæ.nu.t'ɪŋ] *PF* i.(t) ígér (összetétel ebből: **pänu** ígéret és **tìng** ad)
- pe+:** [pɛ] *PF* todalék kérdőszóképző
- pe'un:** [p'ɛ.ʔ.un] *PF* i.(t) (el)dönt
- pefnel:** [pɛ.'fnɛl] *PF* kérd. miféle? másik alakja: **fnepe**
- pefya:** [pɛ.'fja] *PF* kérd. hogy(an)? másik alakja: **fyape**
- pefyinep'ang:** [pɛ.fjin.ɛp.'ʔaŋ] *PF* kérd. mennyire összetett? (eredete: **fyinep'ang** összetettség foka) másik alakja: **fyinep'angpe**
- pehem:** [pɛ.'hɛm] *PF* kérd. mi történik? mit csinál? másik alakja: **kempe** (eredete **kem** tett, cselekedet)
- pehrr:** [pɛ.'hr] *PF* kérd. mikor? másik alakja: **krpe** (eredete **kr** idő)
- pekxinum:** [pɛ.'k'in.um] *PF* kérd. milyen szoros, milyen laza? (eredete: **'ekxinum** szoroság, lazaság)
- pelì'u:** [pɛ.'li.ʔu] *PF* kérd. milyen szó? másik alakja: **li'upe**
- pelun:** [pɛ.'lun] *PF* kérd. miért? másik alakja: **lumpe**
- peng:** [p'ɛŋ] *PF* i.(t) mond
- penghrr:** [p'ɛŋ.'hr] *PF* i.(tn) figyelmeztet (összetétel ebből: **peng** mond és **hrrap** veszély)
- peseng:** [pɛ.'sɛŋ] *PF* kérd. hol? másik alakja: **tsengpe**
- peslosnep:** [pɛ.slo.'snɛpʷ] *PF* kérd. milyen széles (eredete: **snep** keskeny)(másik alakja: **slosneppe**)
- pesomwew:** [pɛ.som.'wɛw] *PF* kérd. Milyen hőmérsékletű? (eredete: **somwew** hőmérséklet)
- pesu:** [pɛ.'su] *PF* kérd. ki(csoda)? másik alakja: **tupe**
- peu:** [pɛ.'u] *PF* kérd. mi? mit? micsoda? micsodát? másik alakja: **'upe**
- pewn:** [pɛwn] *PF* fn. nyak
- pey:** [p'ɛj] *PF* i.(tn) várni, vár valamire
- piak:** [pi.'akʷ] *PF* mn. nyitott, tiszta (pl.:felhőtlen ég)
- piak si:** [pi.'akʷ s'i] *PF* i.(tn) kinyit (eredete: **piak** nyitot)
- pil:** [pil] *PF* fn. arc-csík
- pinvul:** [pin.vul] *PF* fn. rajzkréta (összetétel ebből: **'opin** szín és **vul** faág)'opinultsyip rövid alakja
- pizayu:** [pi.za.ju] *PF* fn. ősz
- pìmtxan:** [pim.t'an] *PF* kérd. mennyi? másik alakja: **hìmtxampe**
- pìsaw:** [pi.'saw] *PF* mn. ügyetlen, kétbalkezes
- pìwopx:** [pi.'wopʷ] *PF* fn. felhő
- pìwopxtsyip:** [pi.'wopʷ.tʃjɪpʷ] *PF* fn. ködfolt (eredete: **pìwopx** felhő) szó sz.: 'kis felhő'
- pllhr:** [p'ɪ.'hr] *PF* i.(tn) figyelmeztet (összetétel ebből: **plltxe** beszél és **hrrap** veszély)

pllngay: [p·l.'ŋaj] *PF* i.(tn) *elismer* (eredete: **plltxe** *beszél* és **ngay** *igaz*)
plltxe: [p·l.'t'·ɛ] *PF* *ige* *beszél*
plltxeyu: [p·l.'t'·ɛ·ju] *PF* fn. *beszélő* (eredete: **plltxe** *beszél*)
po: [po] *PF* nm. *ő* (*hímnem/nőnem*)
poan: [po.'an] *PF* nm. *ő* (*hímnem*) (*nincs többes-száma: helyette az (ay)fo*) (eredete: **po** *ő*)
poe: [po.'ɛ] *PF* nm. *ő* (*nőnem*) (*nincs többesszáma: helyette az (ay)fo*) (eredete: **po** *ő*)
polpxay: [pol.'p'aj] *PF* *kérd.* *hány* (*darab*)? (összetétel ebből: **holpxay** *szám* és **pe** *képző*)
pom: [p·om] *PF* i.(t) (*meg*)*puszil*, (*meg*)*csókol*
pongu: ['po.ŋu] *PF* fn. *személyek csoportja* (eredete: **po** *ő*) *cs.sz.*
prrkku: ['pr̩.ku] *PF* fn. (*anya*)*méh* (összetétel ebből: **prn** *csecsemő* és **kelku** *otthon*)
prrkxentrkr: [pr̩.k'ɛn.t̩.kr̩] *Skxawng* fn. „*nap-pali örömteli füstölgés*”, *dohányzás* (*na'vi* *idió-*

ma) (összetétel ebből: **prte'** *öröm*, **kxener** *füst*, **trr** *nap* és **krr** *idő*)

prn: ['pr̩.nɛn] *PF* fn. *csecsemő, baba*
prnesyul: ['pr̩.nɛ.sju] *PF* fn. *bimbó, rügy* (összetétel ebből: **prn** *csecsemő* és **syulang** *virág*)
prsmung: ['pr̩.smuŋ] *PF* fn. *babahordozó* (összetétel ebből: **prn** *baba* és **smung** *szállító eszköz*)
prte': ['pr̩.tɛʔ] *PF* mn. *élvezetes, örömteli*
prrwll: ['pr̩.wl] *PF* fn. *moha* (összetétel ebből: **prn** *csecsemő* és **'ewll** *növény*)
pukap: ['pu.kap] *PF* *szám* *hat, 6*
pum: [pum] *PF* nm. *tulajdon, birtokolt dolog* („*ál*”-névmás birtokos esetű főnevekhez és névmásokhoz)
pup: [pup] *PF* mn. *rövid* (*fizikai hosszúság*)
puve: ['pu.vɛ] *PF* mn. *hatodik* (*sorszámnév*) (eredete: **pukap** *hat*)

Px

pxan: [p'an] *PF* mn. *méltó, érdemes*
pxasik: ['p'a.sik] *PF* *gesz.* (*Hagyd*) *a fenébe!*
pxasul: ['p'a.sul] *PF* mn. *friss, érett*
pxaw-: [p'aw] *PF* *told.* *körül(ötte)*
pxawngip: [p'aw.ŋip] *PF* fn. *környezet* (összetétel ebből: **pxaw** *körül* és **ngip** *tér, hely*)
pxawpa: [p'aw.pa] *PF* fn. *kerület, határ, perem* (összetétel ebből: **pxaw** *körül* és **pa'o** *oldal*)
pxawpxun: [p'aw.p'un] *PF* fn. *karkötő, karszalag* (összetétel ebből: **pxaw** *körül* és **pxun** *kar*)
pxay: [p'aj] *PF* mn. *számos* (*egyesszámú és többesszámú főnevekkel is használatos*)
pxayopin: [p'aj.o.pin] *PF* *hsz.* *színes, tarka* (összetétel ebből: **pxay** *sok* és **'opin** *szín*)
pxek: [p'·ɛk] *PF* i.(t) *rúg, lök*
pxel-: [p'ɛl] *PF* *told.* *ként, akként/úgy..., mint/ahogy*
pxelo: [p'ɛ.lo] *PF* *hat.* *háromszor* (eredete: **pxe+** *hármasszám jele* és **alo** *alkalom*)
pxen: [p'ɛn] *PF* fn. *funkcionális öltözék* (*része*)
pxesrram: [p'ɛ.sr̩.'am] *PF* fn., *hsz.* *3 napja* (eredete: **trr** *nap*)
pxesrray: [p'ɛ.sr̩.'aj] *PF* fn., *hsz.* *3 nap múlva* (eredete: **trr** *nap*)
pxey: [p'ɛj] *PF* *szám* *három, 3*

pxeyve: [p'ɛj.vɛ] *PF* mn. *harmadik* (*sorszámnév*) (eredete: **pxey** *három*)
pxi: [p'i] *PF* mn. *éles, hegyes*
pxim: [p'im] *PF* mn. *egyenes, felegyenesedett*
pximaw-: [p'i.'maw] *PF* *told.* *rögtön, egyből utána* (összetétel ebből: **maw** *után* (*időben*) és **pxi** *éles*)
pxiset: [p'i.'sɛt] *PF* *hsz.* *éppen most, ebben a pillanatban* (összetétel ebből: **set** *most* és **pxi** *éles*)
pxisre+: [p'i.'srɛ] *PF* *told.* *éppen előtte* (összetétel ebből: **sre** *előtt* (*időben*) és **pxi** *éles*)
pxiswawam: [p'i.swaw.'am] *PF* *hsz.* *egy pillanattal ezelőtt* (összetétel ebből: **swaw** *pillanattal* és **-am** *múlt idejű igei infixum*)
pxiswaway: [p'i.swaw.'aj] *PF* *hsz.* *egy pillanattal múlva, azonnal* (összetétel ebből: **swaw** *pillanattal* és **ay** *jövő idejű igei infixum*)
pxiye'r̩in: [p'i.'jɛʔ.r̩m] *PF* *hsz.* *mindjárt* (*nem olyan hamar, mint pxiswaway*) (összetétel ebből: **ye'r̩in** *hamarosan* és **pxi** *éles*)
pxim: [p'im] *PF* *hsz.* *gyakran*
pximun'i: [p'i.m.un.'i] *PF* i.(t) *feloszt, részekre vág* (összetétel ebből: **hapxi** *rész* és **mun'i** *vág*)
pxor: [p'·or] *PF* i.(tn) *szétvet, felrobban*
pxorpam: [p'or.pam] *PF* fn. „*ejective*” *mással-*

hangzó (kx,tx,px) (összetétel ebből: **pxor** felrobban és **pam** hang)

pxun: [p'un] PF fn. kar
pxuntil: [p'un.til] PF fn. könyök (összetétel ebből: **pxun** kar és **til** izület)

R

ral: [ral] PF fn. jelentés
ralnga': [ral.ŋa?] PF mn. értelmes, tanulságos, oktató jellegű (összetétel ebből: **ral** jelentés és **nga'** tartalmaz)
ralpeng: [ral.p'ɛŋ] PF i.(t) értelmez, tolmácsol (összetétel ebből: **ral** jelentés és **peng** mond)
ram: [ram] PF fn. hegy
ramtsyip: [ram.tʃjip] PF fn. domb (eredete: **ram** hegy)
ramunong: [ra.'mu.noŋ] PF fn. kút
ran: [ran] PF fn. belső tulajdonság, lényeg, valaminek az alapvető természete, személyiség
rangal: [r'a.ŋ'al] PF i.(tn) kívoán, óhajt
raspu': [ra.'spu?] PF fn. lábszárvédő (harcban használatos)
rawke: [raw.ke] PF gesz. vigyázz! menekülj! vesztély! (figyelmeztető kiáltás)
rawm: [rawm] PF fn. villámlás (általános kifejezés)
rawmpxom: [rawm.p'om] PF fn. villámlás-mennydörgés (eredete: **rawm** villámlás és '**rrpxom** mennydörgés)
rawn: [r'awn] PF i.(t) kicserél, helyettesít
rawng: [rawŋ] PF fn. bejárat
rä'ä: [ræ.'ʔæ] PF part. ne! (tiltósó)
räptum: [ræp.'tum] PF mn. durva, közönséges, udvariatlan
re'o: [rɛ.'ʔo] PF fn. fej
rel: [rɛl] PF fn. kép
rel arusikx: [rɛl a.ru.'sikx] PF fn. film, videó (összetétel ebből: **rel** kép és **rikx** mozog)
reltseo: [rɛl.tʃɛ.o] PF fn. képművészet (összetétel ebből: **rel** kép és **tseo** művészet)
reltseotu: [rɛl.tʃɛ.o.tu] PF fn. művész (vizuális) (eredete: **reltseo** vizuális művészet)
relvul: [rɛl.vul] PF fn. toll, ceruza, szó szerint: írópálca (pamrelvul rövid alakja)
rem: [rɛm] PF fn. tüzelőanyag
reng: [rɛŋ] PF mn. sekély (fizikailag) n.e.
rengop: [rɛ.ŋ.op] PF i.(t) tervez (összetétel ebből: **renu** minta és **ngop** alkot)
renten: [rɛn.tɛn] PF fn. védőszemüveg, (rovárszárnyból készült, fából faragott, stb.)

renu: [rɛ.nu] PF fn. minta
renulke: [rɛ.nul.ke] PF mn. rendhagyó, véletlenszerű (eredete: **renu** minta és **luke** nélkül)
rewon: [rɛ.won] PF fn. reggel
rey: [rɛj] PF i.(tn) él
rey'eng: [rɛj.'ʔɛŋ] PF fn. az élet egyensúlya (eredete: **rey** él)
reyfya: [rɛj.fja] PF fn. életmód, kultúra (összetétel ebből: **rey** élet és **fya'o** út, mód)
reykol: [rɛj.'kol] PF i.(t) zenél, énekeltet (költői) (eredete: **rol** énekel és «**eyk**» műveltető infixum)
reym: [rɛjm] PF fn. szárazföld
reypay: [rɛj.paj] PF fn. vér (összetétel ebből: **rey** él és **pay** víz)
reypaytun: [rɛj.paj.tun] PF mn. piros (összetétel ebből: **reypay** vér és **tun** piros, narancs)
rikx: [r'ik'] PF i.(tn) mozog
rim: [rim] PF mn. sárga
rimpin: [rim.pin] PF fn. sárga szín (eredete: **rim** sárga)
rina': [ri.'na?] PF fn. mag (eredete: **atokirina'** A Szent Fa magja)
ripx: [r'ip'] PF i.(t) átszúr, átdöf
rī'ir: [rɪ.ʔɪr] PF fn. tükkörkép
rī'ir si: [rɪʔ.ɪr s'i] PF i.(tn) tükröz, utánoz (eredete: **rī'ir** tükkörkép)
rik: [rɪk] PF fn. levél (növényi rész)
rikean: [rɪ.ke.an] PF mn. levél-zöld (összetétel ebből: **rik** levél és **ean** zöld)
rikxi: [rɪ.'k'i] PF i.(tn) remeg, rázkódik, reszket
rīn: [rɪm] PF 1fn. fa (anyag)
ro+: [rɔ] PF esz. -nál/-nél
ro'a: [r'o.'ʔa] PF i.(tn) hatásosnak lenni, félelmet vagy tiszteletet kelteni
rofa-: [rɔ.fa] PF told. mentén
rol: [r'ol] PF ige énekel
rolun: [rɔ.'lun] PF gesz. Heuréka! Rájöttem!
rong: [rɔŋ] PF fn. alagút
ronguway: [r'o.'ŋu.waj] PF i.(tn) üvölt, vonyít (eredete: **rol** énekel és **nguway** üvöltés, vonyítás)

ronguwayyu: [ʁo.ʷju.waj.ju] *PF* fn. *üvöltő (személy)* (eredete: **ronguway** *üvölt*)
ronsem: [ʁon.sɛm] *PF* fn. *elme*
ronsrel: [ʁon.sʁɛl] *PF* fn. *elképzelt dolog* (eredete: **ronsrelnogop** *elképzél*)
ronsrelnogop: [ʁon.sʁɛl.ŋ.opʷ] *PF* i.(t) *elképzél, felidéz* (eredete: **ronsem** *elme*, **rel** *kép*, **ngop** *alkot*, köznapi kiejtése [ʁon.sʁɛw.ŋopʷ])
ropx: [ʁopʷ] *PF* fn. *lyuk (átmenő)*
rou: [ʁo.o.u] *PF* i.(tn) *részegnek lenni, vagy*

S

sa: [s.a] *PF* i.(tn) *valamely kihívásra felkészül, nekivág*
sa'ewrang: [sa.ʷɛw.ɾaŋ] *PF* fn. *„ányaszövőszék”, hatalmas szövőszék* (eredete: **sa'nok** *anya* és **'ewrang** *szövőszék*)
sa'nok: [sa.ʷ.nokʷ] *PF* fn. *anya* (eredete: **sa'atenuk** *C*)
sa'nu: [sa.ʷ.nu] *PF* fn. *anyu* (becéző forma, eredetije: **sa'nok** *anya*)
sa'nutsyip: [sa.ʷ.nu.tʃipʷ] *PF* fn. *anyuka (fiatal lányokra)* (eredete: **sa'nu** *anyu*)
sa'sem: [sa.ʷ.sɛm] *PF* fn. *szülő vagy szülőpár* (eredete: **sa'nok** *anya* és **sempul** *apa*)
saa: [sa:] *LA* gesz. *fenyegető kiáltás*
saho: [sa.'ho] *PF* fn. *ima* (eredete: **aho** *imádkozik*)
salew: [s.a.'l.ɛw] *PF* ige. *folytat*
salewfya: [sa.'lɛw.fja] *PF* fn. *irány, menetirány* (eredete: **salew** *folytat* és **fya'o** *út*)
san: [san] *PF* part. *idézet, függő beszéd kezdete*
sang: [saŋ] *PF* mn. *meleg*
sar: [s.aʁ] *PF* i.(t) *használ*
sat: [saʔ] *PF* nm. *az (a tsat gyengített alakja)*
satu'li: [sa.'tuʷ.li] *PF* fn. *örökség* (Megjegyzés: A Disney's Pandora étkező neve is)
sau: [sa.'u] *LA* gesz. *felkiáltás erőlködés közben, uff! hó-rukk!*
saylahe: [saj.'la.hɛ] *PF* hsz. *stb.* (eredete: **sì** *aláhe és mások*) (összevonás)
sayrip: [saj.ɾipʷ] *PF* mn. *jóképmű, helyes cs.sz.* (férfira)
sä'anla: [sæ.'ʷan.la] *PF* fn. *sóvárgás* (eredete: **'anla** *sóvárog*)
sä'eoio: [sæ.'ʷe.o.i.o] *PF* fn. *ünnepély* (eredete: **'eoio** *ünnepélyes*)
sä'eoio si: [sæ.'ʷe.o.i.o s.i] *PF* i.(tn) *ünnepel,*

berúgni (pl.: **rou fa pxir**)
rum: [rum] *PF* fn. *labda*
run: [r.un] *PF* i.(t) *(meg)talál, felfedez*
rurur: [ru.'ruʁ] *PF* fn. *sziklák között, lejtősen folyó patak* (megszámlálható)
rusey: [ru.'sej] *PF* mn., fn. *élő, élőlény* (összetétel ebből: **rey** *él* és **us** *folyamatos melléknévi igenévi alak*)
rutxe: [ru.'t'ɛ] *PF* gesz. *légy szíves! kérlek!*

ünnepélyen részt vesz (eredete: **sä'eoio** *ünnepély*)
sä'ipu: [sæ.'ʷi.pu] *PF* fn. *valami humoros* (eredete: **'ipu** *humoros*)
sä'o: [sæ.'ʷo] *PF* fn. *eszköz, szerszám*
säfe'ul: [sæ.'fɛ.ʷul] *PF* fn. *rosszabbodás* (eredete: **fe'ul** *rosszabbodás*)
säflä: [sæ.'flæ] *PF* fn. *siker* (konkrét dologban) (eredete: **flä** *sikerrel jár*)
säfmi: [sæ.'fmi] *PF* fn. *próba, kísérlet* (eredete: **fmi** *megpróbál*)
säfngo': [sæ.'fŋoʷ] *PF* fn. *kívánság, követelés* (eredete: **fngo'** *kíván*)
säfpil: [sæ.'fpil] *PF* fn. *gondolat, ötlet* (eredete: **fpil** *think*)
säftxuli'u: [sæ.ft'ʷu.'li.ʷu] *PF* fn. *beszéd, szónoklat* (eredete: **ftxuli'u** *szónokol, beszédet mond*)
säfyep: [sæ.'fjɛpʷ] *PF* fn. *fogantyú, kilincs* (eredete: **fyep** *megfog*)
sähena: [sæ.'hɛ.na] *PF* fn. *tároló, konténer, tartály* (eredete: **hena** *hord*)
säkanom: [sæ.'ka.nom] *PF* fn. *szerezmény, tulajdon* (eredete: **kanom** *szerez*)
säkxange: [sæ.'k'a.ŋɛ] *PF* fn. *ásítás* (eredete: **kxange** *ásít*)
sälang: [sæ.'laŋ] *PF* fn. *vizsgálat* (eredete: **lang** *(meg)vizsgál*)
sälatem: [sæ.'la.tɛm] *PF* fn. *változtatás* (eredete: **latem** *változik*)
sälätxayn: [sæ.læ.'t'ajŋ] *PF* fn. *vereség, legyőzöttség* (eredete: **lätxayn** *legyőz*)
säleymfe': [sæ.lɛjm.'fɛʷ] *PF* fn. *panasz* (eredete: **leymfe'** *panaszkodik*)
säleymkem: [sæ.lɛjm.'kɛm] *PF* fn. *tiltakozás* (konkrét) (eredete: **leymkem** *tiltakozik*)

- sämok:** [sæ.'møk^ɿ] *PF* fn. *javaslat* (eredete: **mok** *javasol*)
- sämunge:** [sæ.'mu.ŋɛ] *PF* fn. *szállító eszköz* (eredete: **munge** *visz, hoz*) Megjegyzés: szóösszetételben az ä és e kiesik, marad: – *smung*
- sämyam:** [sæm.'yam] *PF* fn. *ölelés, karolás* (eredete: **meyam** *ölel*)
- sängä'an:** [sæ.ŋæ.'ʔæn] *PF* fn. *szenvedés (érzelmi), depresszió* (eredete: **ngä'an** *szenved (érzelmileg)*)
- sängop:** [sæ.'ŋop^ɿ] *PF* fn. *alkotás* (eredete: **ngop** *alkot*)
- sänrr:** [sæ.'nr̩] *PF* fn. *ragyogás, fény, lámpa* (eredete: **nrr** *ragyog, fénylik*)
- sänui:** [sæ.'nu.i] *PF* fn. *bukás, sikertelenség (konkrét esetben)* (eredete: **nui** *elbukni, sikertelennek lenni*)
- sänume:** [sæ.'nu.mɛ] *PF* fn. *tanítás* (eredete: **nume** *tanul*)
- sänumvi:** [sæ.'num.vi] *PF* fn. *lecke, tanóra* (eredete: **sänume** *tanítás*)
- säomum:** [sæ.'o.mum] *PF* fn. *információ* (eredete: **omum** *tud*)
- säpenghrr:** [sæ.pɛŋ.'hr̩] *PF* fn. *figyelmeztetés* (eredete: **penghrr** *figyelmeztet*)
- säpllhrr:** [sæ.pl.'hr̩] *PF* fn. *figyelmeztetés* (eredete: **pllhrr** *figyelmeztet*)
- säplltxe:** [sæ.pl.'t'ɛ] *PF* fn. *állítás* (eredete: **plltxe** *beszél*)
- säplltxevi:** [sæ.pl.'t'ɛ.vi] *PF* fn. *megjegyzés* (eredete: **säplltxe** *állítás*)
- säpom:** [sæ.'pom] *PF* fn. *csók* (eredete: **pom** *csókol*)
- särawn:** [sæ.'rawn] *PF* fn. *csere-, helyettes, valami ami helyettesít valami mást* (eredete: **rawn** *kicserél*)
- särengop:** [sæ.'re.ŋop^ɿ] *PF* fn. *terv, tervezet* (eredete: **rengop** *tervez*)
- säro'a:** [sæ.'ro.ʔa] *PF* fn. *hóstett, teljesítmény, nagy tett*
- säro'a si:** [sæ.'ro.ʔa s.i] *PF* i.(tn) *nagy tettet hajt végre* (eredete: **säro'a** *nagy tett*)
- säseyto:** [sæ.sej.'to] *PF* fn. *húsdaraboló eszköz* (eredete: **seyto** *feldarabol (elpusztult állatot)*)
- säsilpey:** [sæ.sil.'pɛj] *PF* fn. *hope* (konkrét) (eredete: **silpey** *remél*)
- säspxin:** [sæ.'sp'in] *PF* fn. *betegség, kór* (eredete: **spxin** *beteg*)
- säspxintsyip:** [sæ.'sp'in.t̩sjip^ɿ] *PF* fn. *kisebbség, gyengélkedés* (eredete: **säspxin** *betegség*)
- säsraätx:** [sæ.'sræ't'] *PF* fn. *bosszúság* (eredete: **sraätx** *bosszat*)
- säsri:n:** [sæ.'srin] *PF* fn. *kölcsön adott vagy kölcsön vett dolog* (eredete: **sri:n** *ideiglenesen átad egyiktől a másiknak*)
- sästarsim:** [sæ.'star.sim] *PF* fn. *gyűjtemény (személy által szándékosan összerakott)* (eredete: **starsim** *összeszed, gyűjt*)
- säsulün:** [sæ.'su.lün] *PF* fn. *hobby, örömet szerző tevékenység* (eredete: **sulün** *elfoglalt (pozitív értelemben)*)
- säsyp:** [sæ.'sjɛp^ɿ] *PF* fn. *csapda* (eredete: **syep** *csapdába ejt*)
- sätare:** [sæ.'ta.rɛ] *PF* fn. *kapcsolódás, kapcsolat* (eredete: **tare** *összekapcsol, kapcsolatban van*)
- sätaron:** [sæ.'ta.ron] *PF* fn. *vadászat* (egy konkrét esemény) (eredete: **taron** *vadászik*)
- sätsan'ul:** [sæ.'tsan.ʔul] *PF* fn. *javulás* (konkrét esetben) (eredete: **tsan'ul** *javul*)
- sätsisyi:** [sæ.'t̩si.syi] *PF* fn. *suttogás* (eredete: **tsisyi** *suttog*)
- sätswayon:** [sæ.'t̩swaj.on] *PF* fn. *repülés* (repülés esete) (eredete: **tswayon** *repül*)
- sätsyil:** [sæ.'t̩sjil] *PF* fn. *mászás, megmászás* (eredete: **tsyil** *mászik*)
- sävll:** [sæ.'v̩l] *PF* fn. *jel, jelzés* (eredete: **vll** *jelez, mutat*)
- säväsul:** [sæ.'wæ.sul] *PF* fn. *verseny* (eredete: **wäsul** *versenyez*)
- säväsultsyip:** [sæ.'wæ.sul.t̩sjip^ɿ] *PF* fn. *mérkőzés* (eredete: **säväsul** *verseny*)
- säväte:** [sæ.wæ.'tɛ] *PF* fn. *a vita tárgya, a szóváltás oka, a vitatott dolog* (eredete: **wäte** *vitatkozik*)
- sävüngay:** [sæ.wl.'ŋaj] *PF* fn. *bizonyíték* (konkrét esetben) (eredete: **wüngay** *bizonyít*)
- sävüntxu:** [sæ.wim.'t'u] *PF* fn. *bemutató, kiállítás* (eredete: **wüntxu** *mutat*)
- säväkx:** [sæ.'jæk'] *PF* fn. *figyelmen kívül hagyás, semmibe vétel* (eredete: **yäkx** *figyelmen kívül hagy, semmibe vesz*)
- sävärüp:** [sæ.'zæ.r̩ip^ɿ] *RL,PF* fn. *kantár, kötőfék* (eredete: **zä'ärüp** *húz*)
- se'ayl:** [sɛ.'ʔajl] *PF* fn. *egyedülállóan magas, vékony vízésés, amely magas szikláról vagy lebegő heggyről folyik le* (megszámlálható)

- sekr:** [ˈsɛ.kɾ] _{PF} fn. *jelen* (összetétel ebből: **set** *most* és **krr** *idő*)
- sempu:** [ˈsɛm.pu] _{PF} fn. *apu* (becéző forma, eredetije: **sempul** *apa*)
- sempul:** [ˈsɛm.pul] _{PF} fn. *apa*
- set:** [sɛtː] _{PF} hsz. *most*
- sevin:** [sɛ.ˈvɪn] _{PF} mn. *csinos* cs.sz. (nőkre)
- sey:** [sɛj] _{PF} fn. *csésze* vagy *tál* (természetes formából minimálisan átalakítva)
- seykxel:** [sɛj.ˈkʰɛl] _{PF} mn. *erős* (érzelmileg, lelki-
leg, nem fizikailag), *magabiztos*
- seyn:** [sɛjɪ] _{PF} fn. *szék, pad, bármely egyéb ülőalkalmatosság* (eredete: **sä'o** eszköz és **heyn** *ül*)
- seyri:** [ˈsɛj.ri] _{JC} fn. *ajak*
- seysoniltsan:** [sɛj.so.nɪl.ˈtsan] _{PF} gesz. *Szép munka!* (eredete: **hasey soli niltsan** *jól elvégzett*)
- seyto:** [sɛj.ˈto] _{PF} i.(t) *feldarabol* (elpusztult állapotot)
- si:** [sɪ] _{PF} ntesz, *csinál*, összetett igékben szerepel képző toldalék
- sim:** [sɪm] _{PF} i.(átn) *közel van*
- sì:** [sɪ] _{PF} ksz. és (szavak között, toldalék is lehet: –sì; tagmondatok között nem használatos, helyette: **ulte** és)
- sik:** [sɪkː] _{PF} part. *idézet, függő beszéd bezárása*
idézet vége
- silpey:** [sɪl.ˈpɛj] _{PF} i.(tn) *remél* (**tsnì** *majd a remélt dolog, hacsak nem különálló mondat*) (ii) (összetétel ebből: **siltsan** *jó* és **pey** *vár*)
- sironsem:** [sɪl.ˈton.sɛm] _{PF} mn. *elmés, ötletes* (összetétel ebből: **siltsan** *jó* és **ronsem** *elme*)
- siltsan:** [sɪl.ˈtsan] _{PF} mn. *jó* (megfelelő)
- sìn-:** [sɪm] _{PF} esz. *rá, rajta*
- ska'a:** [sk.ˈa.ˈʔ.a] _{PF} i.(t) (el)pusztít, megsemmisít, *lerombol*
- skepek:** [ˈskɛ.pɛkː] _{PF} mn. *formális, hivatalos*
- skiempa:** [ˈski.ɛm.pa] _{PF} fn. *jobb oldal* (összetétel ebből: **skien** *jobb* és **pa'o** *oldal*)
- skien:** [ˈski.ɛn] _{PF} mn. *jobb* (nem bal)
- ska+:** [sko] _{PF} told. *mint..., ... szerepében*
- skxakep:** [ˈskʰa.kɛpː] _{PF} mn., hsz. *valószínű, valószínűleg*
- skxawng:** [skʰawŋ] _{PF} fn. *gyagyás, tökfaj*
- skxir:** [skʰir] _{PF} fn. *seb*
- skxir si:** [ˈskʰir ˈsɪ] _{PF} i.(tn) *megsebesít* (eredete: **skxir** *seb*)
- skxirtsyip:** [ˈskʰir.ˈtsjɪpː] _{PF} fn. *vágás, horzsolás, kisebb seb* (eredete: **skxir** *seb*)
- skxom:** [skʰom] _{PF} fn. *esély, lehetőség*
- sla'tsu:** [ˈsl.ˈa.ʔ.ˈtsɪu] _{PF} i.(t) *leír* (jellemez)
- slan:** [sl.ˈan] _{PF} i.(t) *támogat* (érzelmileg, szociálisan vagy személyesen) cs.sz.
- slantire:** [slan.ti.ˈrɛ] _{PF} fn. *inspiráció, ihlet* (összetétel ebből: **slan** *segítség, támogatás* és **ti-rea** *szellem*)
- slantire si:** [slan.ti.ˈrɛ sɪ] _{PF} i.(tn) *inspirál* (eredete: **slantire** *inspiráció*)
- slayk:** [sl.ˈajkː] _{PF} i.(t) *fésű, kefe*
- slä:** [slæ] _{PF} ksz. *de*
- släkop:** [ˈslæ.kopː] _{PF} hsz. *hanem* (összetétel ebből: **slä** *de* és **kop** *szintén*)
- slär:** [slæɾ] _{PF} fn. *barlang*
- slele:** [ˈsl.ɛ.l.ɛ] _{PF} i.(tn) *úszik*
- sleyku:** [slɛj.ˈkɪu] _{PF} i.(t) *készít, létrehoz* (eredete: **slu** *válik valamivé* és «**eyk**» *műveltető igei infixum*)
- sloa:** [ˈslo.a] _{PF} mn. *széles*
- sloan:** [sl.ˈo.ˈan] _{PF} i.(tn) *önt, folyik*
- slosnep:** [slo.ˈsnɛpː] _{PF} aaa *aaa* (eredete: **snep** *aaa*)
- slosneppe:** [slo.ˈsnɛ.pɛ] _{PF} kérd. *milyen széles?* (eredete: **snep** *keskeny*) (másik alakja: **peslosnep**)
- slu:** [sl.ˈu] _{PF} i.(t) *válik* (valamivé)
- slukx:** [slukː] _{PF} fn. *szarv*
- smar:** [smar] _{PF} fn. *préda, zsákmány*
- smon:** [sm.ˈon] _{PF} i.(tn) *ismerni*
- sna'o:** [ˈsna.ʔo] _{PF} fn. *készlet, csoport, halom, rakás* n.e.
- snafpɪlfya:** [sna.ˈfpɪl.fja] _{PF} fn. *filozófia* (összetétel ebből: **sna'o** *készlet* és **fpɪlfya** *gondolkodásmód*) szó sz.: 'gondolkodásmódkészlet'
- snanumultxa:** [sna.nu.mul.ˈt'a] _{PF} fn. *tanfolyam, kurzus* (tanórák sorozata) (eredete: **numultxa** *tanóra*)
- snapamrelvi:** [sna.pam.ˈrɛl.vi] _{PF} fn. *abc* (eredete: **pamrelvi** *betű* (fonetikus jel))
- snatanhi:** [sna.tan.ˈhi] _{PF} fn. *csillagkép* (összetétel ebből: **sna'o** *csoport* és **tanhi** *csillag*) szó sz.: 'csillagcsoport'
- snatanhityip:** [sna.tan.ˈhi.ˈtsjɪp] _{PF} fn. *csillagcsoport* (összetétel ebből: **sna'o** *csoport* és **tanhi** (tsyip) *csillag*)
- snatxärem:** [sna.ˈt'æ.rɛm] _{PF} fn. *csontváz* (összetétel ebből: **sna'o** *készlet* és **txärem** *csont*) szó sz.: 'csontkészlet'

- snayì:** [sna.ʝi] *PF* fn. lépcsősor (eredete: **yi szint**)
- snaytu:** [ʃnaj.tu] *PF* fn. vesztes (eredete: **snaytx veszít**)
- snaytx:** [sn.ajtʰ] *PF* i.(t) *veszít*
- snäm:** [sn.æm] *PF* i.(tn) *meg(romlik), rohad*
- snep:** [snɛpʰ] *PF* mn. *keskeny*
- snew:** [sn.ɛw] *PF* i.(t) *szorít, feszesít*
- snewsye:** [ʃnɛw.sjɛ] *PF* mn. *hátborzongató, kísérteties* (összetétel ebből: **snew szorít, feszesít** és **syeha lélegzet**)
- sneyä:** [ʃnɛ.jæ] *PF* nm. *saját(ja) egyes szám első személyben* (eredete: **sno sajátja**)
- sngap:** [sŋ.apʰ] *PF* i.(t) *megszúr, (meg)csíp*
- sngä'i:** [sŋ.æ.ʔ.i] *PF* i.(tnm) *(el)kezdődik*
- sngä'ikrr:** [ʃsŋæ.ʔi.kr] *PF* fn. *kezdét* (összetétel ebből: **sngä'i (el)kezdődik** és **krr idő**)
- sngä'itseng:** [ʃsŋæ.ʔi.t͡sɛŋ] *PF* fn. *kezdét, kezdő helyzet* (összetétel ebből: **sngä'i start** és **tseng hely**)
- sngä'iyu:** [ʃsŋæ.ʔi.ju] *PF* fn. *kezdő* (eredete: **sngä'i (el)kezdődik**)
- sngel:** [sŋɛl] *PF* fn. *szemét*
- sngeltseng:** [sŋɛl.t͡sɛŋ] *PF* fn. *szemétdomb* (összetétel ebből: **sngel szemét** és **tseng hely**)
- sngum:** [sŋum] *PF* fn. *aggodalom*
- sngum si:** [sŋum.sɪ] *PF* i.(tn) *aggódik* (eredete: **sngum aggodalom**)
- sngumtsim:** [ʃsŋum.t͡sim] *PF* fn. *aggasztó dollog, aggodalom oka/forrása* (összetétel ebből: **sngum aggodalom** és **tsim forrás**)
- sngunga':** [ʃsŋu.ŋaʔ] *PF* mn. *aggasztó, nyugtalanító* (eredete: **sngum aggodalom**)
- sno:** [sno] *PF* nm. *a sajátja* (visszaható)
- snokfyan:** [ʃnok.fjan] *PF* fn. *saját fogas* (összetétel ebből: **sno saját** és **kurfyan fogas**)
- snolup:** [ʃsno.lupʰ] *PF* fn. *egyéni stílus* (összetétel ebből: **sno saját** és **lupra stílus**)
- sno mo:** [ʃsno.mo] *PF* fn. *magán terület, ahova vissza lehet vonulni* (összetétel ebből: **sno saját** és **mo terület**)
- snonivi:** [ʃsno.ni.vi] *PF* fn. *egyszemélyes függőágy* (összetétel ebből: **sno saját** és **nivi függőágy**)
- snonrra:** [sno.nr.a] *PF* fn. *önteltség, önelégültség* (összetétel ebből: **sno ön-** és **nrba büszkeség**)
- snotipx:** [sno.'tipʰ] *PF* fn. *önuralom* (összetétel ebből: **sno saját-** és **tihipx irányítás**)
- snumina:** [ʃnu.mi.na] *CP* mn. *sötét, buta cs.sz.*
- so'ha:** [ʃs.oʔ.h.a] *PF* i.(t) *lelkesnek lenni valami iránt, lelkesedést mutatni valamiért, izgatottnak lenni valami miatt, lelkesedni* (Megjegyzés: A „lelkesedni” mindig tárgyasa na'vi nyelvben -PF)
- so'yu:** [ʃso.ju] *PF* fn. *rajongó(ja vminek) (társalgási nyelvben)*
- soaia:** [so.'a.i.a] *PF* fn. *család* (rendhagyó birtokos esete: **soaiä**)
- sok:** [sokʰ] *PF* mn. *friss, új keletű*
- som:** [som] *PF* mn. *forró*
- somwew:** [som.'wɛw] *PF* fn. *hőmérséklet* (eredete: **som forró** és **wew hideg**)
- somwewpe:** [som.'wɛw.pɛ] *PF* kérd. *Milyen hőmérsékletű? (gyakoribb)* (eredete: **somwew hőmérséklet**)
- sop:** [s.opʰ] *PF* i.(tn) *utazik*
- sopyu:** [ʃsop.ju] *PF* fn. *utazó* (eredete: **sop utazik**)
- sosul:** [so.'sul] *PF* mn. *közelben folyó víz, eső vagy nedves növényzet kellemes illatára emlékeztető*
- spaw:** [sp.aw] *PF* i.(t) *hisz*
- spä:** [sp.æ] *PF* ige *ugrik*
- späpeng:** [spæ.'p.ɛŋ] *PF* i.(tn) *rendbe hozza magát(képletesen)* (eredete: **speng rendbe hoz**)
- spe'e:** [sp.ɛ.'ʔ.ɛ] *PF* i.(t) *elfog, foglyul ejt*
- spe'etu:** [spe.'ʔɛ.tu] *PF* fn. *fogoly* (eredete: **spe'e foglyul ejt**)
- speng:** [sp.ɛŋ] *PF* i.(t) *helyreállít, rendbe hoz*
- spono:** [ʃspo.no] *PF* fn. *sziget*
- spule:** [ʃsp.u.l.ɛ] *PF* i.(t) *(meg)hajt, mozgásba hoz*
- spulmokri:** [ʃpul.'mok.ri] *PF* fn. *telefon* (eredete: **spule mozgásba hoz** és **mokri hang**)
- spulyaney:** [ʃpul.ja.'nɛj] *PF* fn. *kenuevező* (összetétel ebből: **spule hajt** és **yaney kenu**)
- spuwin:** [ʃspu.win] *PF* mn. *régi, korábbi n.e.*
- spxam:** [sp'am] *PF* fn. *gomba*
- spxin:** [sp'in] *PF* mn. *beteg*
- srak(e):** [ʃsrak(ɛ)] *PF* part. *eldöntendő kérdés jele*
- sran:** [sran] *PF* *hsz., gesz. aha, ja, oké*
- srane:** [ʃsra.nɛ] *PF* *hsz., gesz. igen*
- srankehe:** [sran.'kɛ.hɛ] *PF* *gesz. többé-kevésbé, igen is meg nem is* (összetétel ebből: **srane igen** és **kehe nem**)
- sraw:** [sraw] *PF* mn. *fájdalmas*
- srä:** [sræ] *PF* fn. *szövet*
- srätx:** [sr.ætʰ] *PF* i.(t) *bosszant, zavar*

sre+: [sɾɛ] *PF* esz. *korábban, megelőzőleg*
sre': [sɾɛʔ] *PF* fn. *fog (testrészes)*
srefey: [sɾɛ.ʔfɛj] *PF* i.(t), i.(tn) *elvár, számít valamire* (összetétel ebből: **sre+** *előtt* és **pey** *vár*)
srefpíl: [sɾɛ.ʔfpíl] *PF* i.(t) *feltételez* (eredete: **sre+** *előtt* és **fpíl** *gondol*)
srefwa: [ʔsɾɛ.fwa] *PF* k.sz. *előtte* (eredete: **sre+** *előtt* és **fwa** *az*)
srekamtrr: [sɾɛ.ʔkam.tɾ] *PF* fn. *délelőtt* (összetétel ebből: **sre** *előtt* és **kxamtrr** *dél*)
srekamtxon: [sɾɛ.ʔkam.t'on] *PF* fn. *éjfél előtt* (összetétel ebből: **sre** *előtt* és **kxamtxon** *éjfél*)
srekr: [sɾɛ.ʔkɾ] *PF* hsz. *korábban, már* (összetétel ebből: **sre** *előtt* és **krr** *idő*)
srer: [sɾ.ɛɾ] *PF* i.(tn) *megjelenik, megvalósul, láthatóvá válik*
srese'a: [sɾɛ.s.ɛ.ʔ'a] *PF* i.(t) *megjósol, jövendöl, előre meglát* (összetétel ebből: **sre+** *megelőzőleg* és **tse'a** *lát*)
sresrr'ong: [sɾɛ.sɾ.ʔ'oŋ] *PF* fn. *hajnal előtt* (összetétel ebből: **sre** *előtt* és **trr'ong** *hajnal*)
sreton'ong: [sɾɛ.ton.ʔ'oŋ] *PF* fn. *alkony, este naplemente előtt* (összetétel ebből: **sre** *előtt* és **txon'ong** *alkony*)
srew: [sɾ.ɛw] *PF* i.(tn) *táncol*(lehet **srew**) *D*
srey: [sɾɛj] *PF* fn. *változat*
sɾin: [sɾ.in] *PF* i.(t) *áthelyez, átad egyiktől a másiknak* (ritkán használatos prefixum nélkül)
srok: [sɾokʔ] *PF* fn. *gyöngy* (*dísz*)
sru': [sɾ.uʔ] *PF* i.(t) *zúz, tapos*
srun: [sɾuŋ] *PF* fn. *segítség*
srunga': [ʔsɾu.ŋaʔ] *PF* mn. *hasznos* (eredete: **srun** *segít*) n.e.
srun **si:** [ʔsɾuŋ.ʔs.i] *PF* i.(tn) *segít*(séget *nyújt*) (eredete: **srun** *segítség*)
srun **siyu:** [ʔsɾuŋ.si.ju] *PF* fn. *segéd, segítő* (eredete: **srun** *segít*)
srun **tsyìp:** [ʔsɾuŋ.tsyìpʔ] *PF* fn. *hasznos tipp* (eredete: **srun** *segít*)
starli'u: [ʔstar.li.ʔu] *PF* fn. *adposition* (összetétel ebből: **sätare** *kapcsolat* és **li'u** *szó*)
starsim: [ʔst.ɛr.s.im] *PF* i.(t) *összeszed, gyűjt*
stawm: [st.ɛwɪm] *PF* i.(t) (*meg*)*hall*
stawmtswo: [ʔstawm.tswo] *PF* fn. *hallás* (eredete: **stawm** *hall*)
stá'nì: [ʔst.ɛʔ.n.i] *PF* i.(t) *elkap*
stefxtaw: [st.ɛ.ʔft.ɛw] *PF* i.(t) (*meg*)*vizsgál, ellenőriz*

steng: [stɛŋ] *PF* mn. *hasonló*
steyki: [stɛj.ʔk.i] *PF* i.(t) *bosszant, dühít* (eredete: **sti** *dühöng* és «**eyk**» *műveltető igei infixum*)
sti: [st.i] *PF* i.(tn) *dühöng, bosszankodik*
stiw: [ʔsti.wi] *PF* fn. *csíny, rosszalkodás*
stiwingá': [ʔsti.wi.ŋaʔ] *PF* mn. *csintalan* (összetétel ebből: **stiw** *csíny* és **nga'** *tartalmaz*)
stiw **si:** [ʔsti.wi.s.i] *PF* i.(tn) *rosszalkodik* (eredete: **stiw** *csíny*)
stiwisiyu: [ʔsti.wi.si.ju] *PF* fn. *csínytevő* (eredete: **stiw** *csíny*)
sto: [st.o] *PF* i.(tm) *megtagad, visszautasít, nem hajlandó valamire*
stum: [stum] *PF* hsz. *majdnem*
stxeli: [ʔst'ɛ.li] *PF* fn. *ajándék*
stxenu: [ʔst'ɛ.nu] *PF* fn. *ajánlat* (összetétel ebből: **stxeli** *ajándék* és **lonu** *elereszt*)
stxenu **tìng:** [ʔst'ɛ.nu.t.ɪŋ] *PF* i.(t) *ajánl* (eredete: **stxenu** *ajánlat, fn.*)
stxong: [st'oŋ] *PF* mn. *különös, szokatlan, ismeretlen*
sulin: [ʔs.u.l.ɪm] *PF* i.(átn) *elfoglalt*(nak *lenni*) (*pozitív értelemben*), *elmélyed valamiben, amit különösen kellemesnek talál* (eredete: **'in** *elfoglalt*)
sum: [sum] *PF* fn. *csigaház, kagylóhéj* (*tengeri*)
sumsey: [ʔsum.sej] *PF* fn. *ivóedény* (*kagylóhéjból*) (összetétel ebből: **sum** *kagylóhéj* és **sey** *csésze*)
sung: [s.uŋ] *PF* i.(t) *hozzátesz, hozzáad*
sunu: [ʔs.u.n.u] *PF* i.(tn) *megnyerő*(nek) *vagy szeretetre méltó*(nak *lenni*)
sur: [sur] *PF* fn. *íz, zamat*
susyang: [su.ʔsjaŋ] *PF* mn. *törékeny*
sutx: [s.utʔ] *PF* i.(t) *nyomon követ*
swaw: [swaw] *PF* fn. *pillanat*
swawtsyìp: [ʔswaw.tsyìpʔ] *PF* fn. *kis pillanat, másodperc* (eredete: **swaw** *pillanat*)
swaynivi: [ʔswaj.ni.vi] *PF* fn. *családi függőágy* (összetétel ebből: **soaia** *család* és **nivi** *alvó függőágy*) Megjegyzés: *soaia* összevonva ezzel: *sway*
swek: [swɛkʔ] *PF* fn. *bot, pálca*
swey: [swɛj] *PF* mn. *legjobb*
sweylu: [ʔswɛj.l.u] *PF* ige *kellene* (eredete: **swey** *a legjobb* és **lu** *lenni*)
swirä: [swi.ʔræ] *PF* fn. *teremtmény*
swizaw: [swi.ʔzaw] *PF* fn. *nyíl*(*vessző*)

swizawsena: [swi.'zaw.sɛ.na] *PF* fn. *tegez* (az *ikran* nyergéhez erősített) (összetétel ebből: **swizaw** *nyíl* és **sähena** *hordozó*)
swoa: [swo.a] *PF* fn. *részegítő ital, vagy "szesz"*
swoasey: [swo.a.sɛj] *PF* fn. *egy személyes ivóedény, "korsó"* (kagylóhéjból, részegítő italokhoz) (összetétel ebből: **swoa** *részegítő ital, szesz* és **sey** *csésze*)
swoasey ayll: [swo.a.sɛj a.'j] *PF* fn. *több személye ivóedény, "kancsó"* (összetétel ebből: **swoasey** *ivóedény részegítő italokhoz* és **yll** *közös*)
swok: [swokʷ] *PF* mn. *szent*
swotu: [swo.tu] *PF* fn. *szent hely*
syam: [sj.am] *PF* i.(t) *szagol*
syanan: [sja.nan] *PF* fn. *egy csepp vagy kisebb vízesekek sorozata, amelyek egy folyamból vagy tavakból folynak* (megszámlálható)
syaw: [sj.aw] *PF* i.(tn) *hív, szólít*
syawn: [sjawn] *PF* fn. *áldás*
syay: [sjaj] *PF* fn. *sors*
syayvi: [sja.j.vi] *PF* fn. *szerencse, esély* (eredete: **syay** *sors*)
syä'ä: [sjaɛ.ʔæ] *PF* mn. *keserű*
syə'otxang: [sje.ʔo.t'an] *PF* fn. *fúvós hangszer* (összetétel ebből: **syeha** *lélegzet* és **'otxang** *hangszer*)
syeha: [sje.ha] *PF* fn. *lélegzet*
syeha si: [sje.ha s.i] *PF* i.(tn) *lélegzik* (eredete: **syeha** *lélegzet*)

T

ta-: [ta] *PF* esz. *-ból/-ből, -tól/-től, felől, irányából* (időbeniségre is utalhat más idővel kapcsolatos szavakkal)
ta'em: [ta.'ʔɛm] *PF* hsz. *fentről, felülről*
ta'leng: [taʔ.lɛŋ] *PF* fn. *bőr*
ta'leangan: [taʔ.lɛ.ŋɛ.an] *PF* mn. *na'vi bőr-kék* (összetétel ebből: **ta'leng** *bőr* és **ean** *kék*)
tafkíp-: [ta.'fkípʷ] *PF* told. *fentről valami(k) közül* (összetétel ebből: **ta** *felől* és **fkíp-** *fent között*)
tafral: [ta.'fral] *PF* hsz. *ettől, ezért, emiatt, ebből eredően*
takíp-: [ta.'kípʷ] *PF* told. *közül(ről)* (összetétel ebből: **ta** *felől* és **kíp-** *között*)
takrra: [ta.'kɾ.a] *PF* ksz. *... óta* (időben) *másik alakja* **akrrta** (összetétel

syen: [sjɛn] *PF* mn. *végző, utolsó*
syep: [sj.ɛpʷ] *PF* i.(t) *csapdába ejt*
syeprel: [sjɛp.'ɾɛl] *PF* fn. *fényképezőgép, kamera* (összetétel ebből: **syep** *csapdába ejt* és **rel** *kép*)
syewe: [sje.wɛ] *PF* fn. *zsír* (húsban)
syewenga': [sje.wɛ.ŋaʔ] *PF* mn. *zsíros* (összetétel ebből: **syewe** *zsír* és **nga'** *tartalmaz*)
syo: [sjo] *PF* mn. *könnyű* (fizikai értelemben)
syokup: [sjo.'kupʷ] *PF* fn. *súly* (fizikai) (eredete: **syo** *könnyű* és **ku'up** *nehéz*)
syon: [sjon] *PF* fn. *vonás, jellegzetesség, tulajdonság, ismertetőjel, jellemvonás, külső megjelenés, oldal, tulajdonság*
syonli'u: [sjon.li.ʔu] *PF* fn. *melléknév* (összetétel ebből: **syon** *tulajdonság* és **li'u** *szó*)
syor: [sj.or] *PF* i.(tn) *relaxál, kikapcsol*
syulang: [sju.laŋ] *PF* fn. *virág*
syura: [sju.'ra] *PF* fn. *energia* (fizikai vagy szellemi)
syuratan: [sju.'ra.tan] *JC,PF* fn. *biolumineszcencia, fénykibocsátás* (összetétel ebből: **syura** *energia* és **atan** *fény*)
syusmung: [sju.smuŋ] *PF* fn. *tálca* (összetétel ebből: **syuve** *étel* és **smung** *szállító eszköz*)
syuve: [sju.vɛ] *PF* fn. *étel, enniváló* (gyűjtőnév, nincs többesszáma)
syuvekel: [sju.vɛ.kɛl] *PF* fn. *éhínség* (eredete: **syuve** *étel*)

ebből: **krr** *idő* and **ta** ...-*tól*)

taksyokx: [t.ak.'syokʷ] *PF* i.(tn) *tapsol* (eredete: **takuk** *út* és **tsyokx** *kéz*)
takuk: [t'a.k.ukʷ] *PF* i.(t) *lesújt, (meg)üt, eltalál*
talun-: [ta.'lun] *PF* told. *... miatt*
talun(a): [ta.'lun(a)] *PF* ksz. *mert* (összetétel ebből: **ta** *felől* és **lun** *ok*)
tam: [t.am] *PF* i.(tn); *gesz. megteszi; rendben; jó lesz*
tam tam: [tam 'tam] *M* *gesz. nyugalom! elég (legyen)! csitulj! semmi baj!*
tangek: [t'a.ŋɛkʷ] *PF* fn. *fatörzs*
tanhi: [tan.'hi] *PF* fn. *csillag, biolumineszcencia szepő*
tanleng: [tan.lɛŋ] *PF* fn. *(fa)kéreg* (eredete: **tangek** *fatörzs* és **ta'leng** *bőr*)

- tare:** [t̥.a.r̥.ɛ] _{PF} i.(t) összeköt, összekapcsol, kapcsolatban van
- tarnioang:** [tar.ni.o.ang] _{PF} fn. ragadozó (összetétel ebből: **taron** vadászik és **ioang** állat)
- taron:** [t̥.a.r̥.on] _{JC,PF} i.(t) vadászik
- taronyu:** [t̥.a.r̥.on.ju] _{JC,PF} fn. vadász (összetétel ebből: **taron** vadászik és **-yu** főnévképző)
- taronyutsyip:** [t̥.a.r̥.on.ju.t̥sjip̚] _{PF} fn. vadászocska (eredete: **taronyu** vadász)
- tatep:** [t̥.a.t̥.ɛp̚] _{PF} i.(t) (el)veszít
- tatlam:** [tat.lam] _{PF} hsz. látszólag (eredete: **lam** látszik)
- taw:** [taw] _{PF} fn. ég(bolt)
- taweyk(a):** [ta.ʷɛjk(a)] _{PF} ksz. mert, „azon oknál fogva”
- tawng:** [t̥.awŋ] _{PF} i.(tn) lebukik, alámerül, zuhan
- tawsyuratan:** [taw.sju.ʰra.tan] _{PF,LN} fn. sarkifény (összetétel ebből: **taw** ég(bolt) és **syuratan** fénykibocsátás)
- tawtxew:** [t̥.aw.t̥ɛw] _{PF} fn. horizont (összetétel ebből: **taw** ég(bolt) és **txew** határ)
- täftxu:** [t̥.æ.ʰft̥.u] _{PF} i.(t) szó
- täftxuyu:** [t̥.æ.ʰft̥.u.ju] _{PF} fn. takács (eredete: **täftxu** szó és **-yu** főnévképző)
- tätxaw:** [t̥.æ.t̥.ʰaw] _{PF} i.(tn) visszatér
- te:** [tɛ] _{JC} part. a teljes nevekben szerepel
- tekre:** [t̥ɛk.rɛ] _{PF} fn. koponya
- tel:** [t̥.ɛl] _{PF} i.(t) kap
- telem:** [tɛ.lɛm] _{PF} fn. zsinór
- tem:** [t̥.ɛm] _{PF} i.(tn) lő
- temrey:** [t̥ɛm.ʰrɛj] _{PF} fn. túlélés (eredete: **emrey** túlél)
- teng:** [tɛŋ] _{PF} mn. azonos, egyenlő, megegyező
- tengfya:** [t̥ɛŋ.fja] _{PF} ksz. (ugyan)úgy, ahogy/mint...; ahogy, olyanképpen (helyzetből adódó hasonlóság) (összetétel ebből: **teng** megegyező és **fya'o** út)
- tengkrr:** [t̥ɛŋ.kr̥] _{PF} ksz. amíg, miközben, miatt (összetétel ebből: **teng** megegyező és **krr** idő)
- teri-:** [tɛ.ʰri] _{PF} told. -ról/-ről, vonatkozóan, illetően
- terkup:** [t̥.t̥ɛ.k̥.up̚] _{PF} i.(tn) meghal
- teswot̥ing:** [tɛ.swo.t̥.ɪŋ] _{PF} i.(t) engedélyez (összetétel ebből: **t̥ing** ad)
- tete:** [t̥ɛ.tɛ] _{PF} mn. tompa, életlen
- tewng:** [t̥ɛwŋ] _{PF} fn. ügyékkötő
- tewti:** [t̥ɛw.ti] _{PF} gesz. gesz. húha! nahát!
- teya:** [tɛ.ʰja] _{PF} mn. tele
- teya si:** [tɛ.ʰja.s̥i] _{PF} i.(tn) tölt (a megtöltött dolog részes esetben) (eredete: **teya** tele)
- teynga:** [t̥ɛjŋ.a] _{PF} fn. az a válasz (az összevonás elemei **t̥i'eyng a**)
- teyngla:** [t̥ɛjŋ.la] _{PF} fn. az a válasz (jelölt alany) (az összevonás elemei **t̥i'eyng-ìl a**)
- teyngta:** [t̥ɛjŋ.ta] _{PF} fn. az a válasz (tárgyest) (az összevonás elemei **t̥i'eyng-ìt a**)
- teyr:** [t̥ɛjɾ] _{PF} mn. fehér
- teyrpin:** [t̥ɛjɾ.pin] _{PF} fn. fehér szín (eredete: **teyr** fehér)
- tiam:** [t̥.t̥i.ʰam] _{PF} i.(t) számol
- til:** [til] _{PF} fn. ízület, zsanér
- t̥il'ü:** [t̥.t̥i.l̥.ʰu] _{PF} fn. kötőszó (összetétel ebből: **t̥il** ízület és **l̥'ü** szó)
- tinan:** [t̥.t̥i.nan] _{PF} fn. olvasás (eredete: **inan** olvas)
- t̥irea:** [t̥.t̥i.r̥ɛ.a] _{PF} fn. szellem, szellemiség
- t̥ireafya'o:** [t̥.t̥i.r̥ɛ.a.ʰja.ʰo] _{PF} fn. szellemösvény, szellem(i) út (energiaháló) (összetétel ebből: **t̥irea** szellem és **fya'o** út)
- t̥ireaiolang:** [t̥.t̥i.r̥ɛ.a.i.o.aŋ] _{PF} fn. szellemállat (összetétel ebből: **t̥irea** szellem és **ioang** állat)
- t̥ireapängkxo:** [t̥.t̥i.r̥ɛ.a.p̥.æŋ.k̥.ʰo] _{PF} ige tanácskozik (összetétel ebből: **t̥irea** lélek és **pängkxo** beszélget)
- t̥iretu:** [t̥.t̥i.r̥ɛ.tu] _{PF} fn. sámán (eredete: **t̥irea** szellem és **tute** személy)
- t̥i'al:** [t̥.t̥i.ʰal] _{PF} fn. pazarlás (eredete: **'al** pazarol)
- t̥i'awm:** [t̥.t̥i.ʰawm] _{PF} fn. táborhely (eredete: **'awm** tábor)
- t̥i'awm si:** [t̥.t̥i.ʰawm.s̥i] _{PF} i.(tn) táboroz (eredete: **'awm** tábor)
- t̥i'awpo:** [t̥.t̥i.ʰaw.po] _{PF} fn. egyénieskedés, önzés (eredete: **'awpo** egy személy)
- t̥i'efu:** [t̥.t̥i.ʰɛ.fu] _{PF} fn. érzelem (eredete: **'efu** érez)
- t̥i'em:** [t̥.t̥i.ʰɛm] _{PF} fn. a főzés művészete (eredete: **'em** főz)
- t̥i'eylan:** [t̥.t̥i.ʰɛj.lan] _{PF} fn. barátság (eredete: **'eylan** barát)
- t̥i'eyng:** [t̥.t̥i.ʰɛjŋ] _{PF} fn. válasz, felelet (eredete: **'eyng** válaszol)
- t̥i'í'a:** [t̥.t̥i.ʰi.ʰ.a] _{PF} fn. befejezés (eredete: **'í'a** befejez)
- t̥i'í'avay:** [t̥.t̥i.ʰi.ʰ.a.vaŋ] _{PF} hsz. a végsőkig (összetétel ebből: **'í'a** befejez és **vay** amíg)

- tì'íluke:** [tɪʔ.'i.lu.kɛ] *PF mn. végtelen* (összetétel ebből: **tì'í'a** befejezés és **luke** nélkül)
- tì'ípu:** [tɪ.'ʔi.pu] *PF fn. humor* (eredete: **'ípu** humoros)
- tì'o':** [tɪ.'ʔoʔ] *PF fn. móka, izgalom* (eredete: **'o'** izgalmas)
- tì'ong:** [tɪ.'ʔoŋ] *PF fn. virágzás, kinyílás* (eredete: **'ong** virágzik)
- tì'ongokx:** [tɪ.'ʔo.ŋok'ʔ] *PF fn. születés* (eredete: **'ongokx** születik)
- tì'ul:** [tɪ.'ʔul] *PF fn. növekedés*
- tiaho:** [tɪ.a.'ho] *PF fn. imádság (általános, elvont értelemben)* (eredete: **aho** imádkozik)
- tieyktan:** [tɪ.'ɛjk.tan] *JC,PF fn. vezetőség* (eredete: **eyktan** vezető)
- tife'ul:** [tɪ.'fɛ.ʔul] *PF fn. rosszabbodás (általános, elvont értelemben)* (eredete: **fe'ul** rosszabodik)
- tifkeytok:** [tɪ.'fkɛj.tokʔ] *PF fn. állapot, körülmény, helyzet* (eredete: **fkeytok** létezik)
- tiflä:** [tɪ.'flæ] *PF fn. siker (általánosságban)* (eredete: **flä** sikerrel jár)
- tiflänga':** [tɪ.'flæ.ŋa] *PF mn. sikeres* (összetétel ebből: **tiflä** siker és **nga'** tartalmaz)
- tiflrr:** [tɪ.'flɾ] *PF fn. gyengédség* (eredete: **flrr** gyengéd)
- tifmetok:** [tɪ.'fmɛ.tokʔ] *PF fn. próba(tétel)* (eredete: **fmetok** próbára tesz)
- tifmi:** [tɪ.'fmi] *PF fn. próba, kísérlet* (eredete: **fmi** megpróbál)
- tifnu:** [tɪ.'fnu] *PF fn. csend, némaság* (eredete: **fnu** elcsendesül)
- tifnunga':** [tɪ.'fnu.ŋaʔ] *PF mn. csendes* (eredete: **fnu** elcsendesül) n.e.
- tifpxamo:** [tɪ.'fp'a.mo] *PF fn. szörnyűség, borzalom* (eredete: **fpxamo** szörnyű, rettenetes, borzalmas)
- tiftang:** [tɪ.'ftaŋ] *PF fn. megállás, félbe/megszakítás, hangszalag-zárhang* (eredete: **ftang** megáll)
- tiftang si:** [tɪ.'ftaŋ s-i] *PF i.(tn) megállít* (eredete: **tiftang** megállítás)
- tiftia:** [tɪ.fti'.a] *PF fn. tanulás* (eredete: **ftia** tanul)
- tiftia kifkeyä:** [tɪ.fti'.a ki.'fkɛ.jæ] *PF fn. tudomány, természettudomány* (összetétel ebből: **tiftia** tanulás és **kifkeyä** világ)
- tiftiatu:** [tɪ.fti'.a.tu] *PF fn. kutató* (eredete: **tiftia** tanulás)
- tiftiatu kifkeyä:** [tɪ.fti'.a.tu ki.'fkɛ.jæ] *PF fn. tudós* (összetétel ebből: **tiftiatu** kutató és **kifkeyä** világ)
- tiftxavang:** [tɪ.'ft'a.vaŋ] *PF fn. szenvedély* (eredete: **ftxavang** szenvedélyes)
- tiftxey:** [tɪ.'ft'ɛj] *PF fn. választás* (eredete: **ftxey** választ)
- tiftxuli'u:** [tɪ.ft'u.'li.ʔu] *PF fn. nyilvános beszéd* (eredete: **ftxuli'u** szónokol, beszédet mond)
- tifyawintxu:** [tɪ.fj'a.wim.'t'u] *PF fn. útmutatás* (eredete: **fyawintxu** utat mutat)
- tifyeyn:** [tɪ.'fjɛjn] *PF fn. érettség, fejlettség, beteljesülés* (eredete: **fyeyn** érett, fejlett)
- tihan:** [tɪ.'han] *PF fn. elvesztés* (eredete: **han** elveszt)
- tihawl:** [tɪ.'hawl] *PF fn. előkészületek, terv* (eredete: **hawl** készülődik)
- tihawnu:** [tɪ.'haw.nu] *PF fn. védelem* (eredete: **hawnu** véd, óv)
- tihawnu si:** [tɪ.'haw.nu 's-i] *PF i.(tn) véd* (eredete: **tihawnu** védelem)
- tihipx:** [tɪ.'hipʔ] *PF fn. irányítás* (eredete: **hipx** irányít, szabályoz)
- tihipey:** [tɪ.'hi.pɛj] *PF fn. tétovázás* (eredete: **hipey** tétovázik)
- tihona:** [tɪ.'ho.na] *PF fn. cukiság, kedvesség* (eredete: **hona** kedves)
- tik'in:** [tɪk.'ʔim] *PF fn. szabadidő, teendők hiánya* (eredete: **'in** elfoglalt)
- tikakpam:** [tɪ.kak.'pam] *PF fn. süketség* (eredete: **kakpam** süket)
- tikakrel:** [tɪ.kak.'ɾɛl] *PF fn. vakság* (eredete: **kakrel** vak)
- tikan:** [tɪ.'kan] *PF fn. cél(kitűzés)* (eredete: **kan** megcéloz)
- tikangkem:** [tɪ.'kaŋ.kɛm] *PF fn. munka* (eredete: **kem** cselekvés, tett)
- tikangkem si:** [tɪ.'kaŋ.kɛm 's-i] *PF i.(tn) dolgozik* (eredete: **tikangkem** munka)
- tikangkemvi:** [tɪ.'kaŋ.kɛm.vi] *PF fn. feladat, kijelölt/egységnyi munka* (eredete: **tikangkem** munka)
- tikanu:** [tɪ.'ka.nu] *PF fn. ész* (eredete: **kanu** okos)
- tikawng:** [tɪ.'kawŋ] *PF fn. gonosz(ság)* (eredete: **kawng** rossz)
- tikeftxo:** [tɪ.kɛ.'ft'o] *PF fn. szomorúság* (eredete: **keftxo** szomorú)

- tikeftxonga'**: [tɪ.kɛ.'ft'o.ŋaʔ] *PF mn.* szomorú (eredete: **keftxo** szomorú) n.e.
- tikelu**: [tɪ.'kɛ.lu] *PF fn.* hiány (eredete: **ke** nem és **lu** lenni)
- tikemwiä**: [tɪ.kɛm.'wi.æ] *PF fn.* igazságtalanság (eredete: **kemwiä** helytelen, igazságtalan, rossz)
- tikenong**: [tɪ.'kɛ.nɔŋ] *PF fn.* példa (eredete: **ke-nong** példát mutat)
- tiketeng**: [tɪ.'kɛ.tɛŋ] *PF fn.* különbség (összetétel ebből: **ke** nem és **teng** azonos)
- tikin**: [tɪ.'kin] *PF fn.* szükség (eredete: **kin** szükségé van vmire)
- tiktseri**: [tɪk.'tsɛ.'ri] *PF fn.* tudatlanság (eredete: **tseri** észrevesz, megjegyez, tudatában van)
- tikusar**: [tɪ.ku.'sar] *PF fn.* tanítás (cselekvés) (eredete: **kar** tanít)
- tikxey**: [tɪ.'k'ɛj] *PF fn.* tévedés, hiba (eredete: **kxeyey** hiba)
- tikxey si**: [tɪ.'k'ɛj 's:i] *PF i.(tn)* elront, hibát vét, rosszat tesz (eredete: **tikxey** hiba)
- tikxim**: [tɪ.'k'im] *PF fn.* parancsolás, utasítás (eredete: **kxim** parancsol, utasít)
- tikxim si**: [tɪ.'k'im 's:i] *PF i.(tn)* felette áll (rangsorban), a főnökének lenni (eredete: **tikxim** parancsolás, utasítás)
- tikxuke**: [tɪ.'k'u.kɛ] *PF fn.* biztonság (eredete: **kxuke** biztonságos)
- tilam**: [tɪ.'lam] *PF fn.* megjelenés, kinézet (eredete: **lam** látszik)
- tilang**: [tɪ.'laŋ] *PF fn.* felfedezés (eredete: **lang** felfedez)
- tilatem**: [tɪ.'la.tɛm] *PF fn.* változás (eredete: **la-tem** változik)
- tilen**: [tɪ.'lɛn] *PF fn.* esemény, történés (eredete: **len** történik)
- tileym**: [tɪ.'lɛjm] *PF fn.* kiáltás (eredete: **leym** kiált)
- tileymfe'**: [tɪ.lɛjm.'fɛʔ] *PF fn.* panaszkodás (eredete: **leymfe'** panaszkodik)
- tileymkem**: [tɪ.lɛjm.'kɛm] *PF fn.* tiltakozás (elvont fogalom) (eredete: **leymkem** tiltakozik)
- tilor**: [tɪ.'lor] *PF fn.* szépség (eredete: **lor** szép)
- tīm**: [tɪm] *PF mn.* alacsony
- timal**: [tɪ.'mal] *PF fn.* megbízhatóság (eredete: **mal** megbízható)
- tīm'em**: [tɪ.'mɛ.'ʔɛm] *PF fn.* harmónia (általános értelemben) (eredete: **me'em** harmonikus)
- tīmeyp**: [tɪ.'mɛjp] *PF fn.* gyengeség (eredete: **meyp** gyenge)
- tīmll'an**: [tɪ.ml.'ʔan] *PF fn.* elfogadás (eredete: **ml'an** elfogad)
- tīmok**: [tɪ.'mɔkʔ] *PF fn.* javaslat (eredete: **mok** javasol)
- tīmungwrr**: [tɪ.muŋ.'wɾ] *PF fn.* kivétel (eredete: **mungwrr** kivételével)
- tīmungwrr si**: [tɪ.muŋ.'wɾ 's:i] *PF i.(tn)* kivételezik, kivételt tesz (eredete: **tīmungwrr** kivétel)
- tīmuntxa**: [tɪ.mun.'t'a] *PF fn.* párvás, házasság (eredete: **muntxa** egyesült)
- tīmweypey**: [tɪm.'wɛj.pɛj] *PF fn.* türelem (eredete: **maweypey** türelmesnek lenni)
- tīmwiä**: [tɪm.'wi.æ] *PF fn.* becsületesség, igazság(osság) (eredete: **muiä** rendes, igazságos, helyes, becsületes)
- tīmyi**: [tɪm.ji] *PF fn.* alacsony szint (összetétel ebből: **tīm** alacsony és **yī** szint)
- tīn**: [tɪm] *PF fn.* elfoglaltságot adó cselekvés (eredete: **'in** elfoglalt)
- tīnawri**: [tɪ.'naw.ri] *PF fn.* tehetség (eredete: **nawri** tehetséges)
- tīnew**: [tɪ.'nɛw] *PF fn.* vágy (eredete: **new** akar)
- tīng**: [tɪ.ŋ] *PF i.(t)* ad
- tīngay**: [tɪ.'ŋaj] *PF fn.* igazság (eredete: **ngay** igaz)
- tīngäzik**: [tɪ.'ŋæ.zikʔ] *PF fn.* nehézség, probléma (eredete: **ngäzik** nehéz)
- tīng ftxi**: [tɪ.ŋ 'ftxi] *PF i.(tn)* kóstol (eredete: **tīng** ad és **ftxi** nyelv)
- tīng lawr**: [tɪ.ŋ lawɾ] *PF i.(tn)* szöveg nélkül énekel, dúdol (eredete: **tīng** ad és **lawr** dallam)
- tīng mikyun**: [tɪ.ŋ 'mik.jun] *PF i.(tn)* (meg)hallgat (eredete: **tīng** ad és **mikyun** fül)
- tīng nari**: [tɪ.ŋ 'na.ri] *PF i.(tn)* figyel, szó sz.: szemet ad (eredete: **tīng** ad és **nari** szem)
- tīngong**: [tɪ.'ŋoŋ] *PF fn.* fásultság, lustaság (eredete: **ngong** lusta)
- tīng ontu**: [tɪ.ŋ 'on.tu] *JC,PF i.(tn)* szagol (eredete: **tīng** ad és **ontu** orr)
- tīngop**: [tɪ.'ŋopʔ] *PF fn.* alkotás elvont fogalma (eredete: **ngop** alkot, készít)
- tīng syawn**: [tɪ.ŋ sjawn] *PF i.(tn)* (meg)áld (eredete: **syawn** áldás)
- tīng tseng**: [tɪ.ŋ 'tsɛŋ] *PF i.(tn)* helyet ad (eredete: **tīng** ad és **tseng** hely)
- tīng zekwä**: [tɪ.ŋ 'zɛk.wæ] *PF i.(tn)* érint (szándékosan) (eredete: **tīng** ad és **zekwä** ujj)

- tino:** [ti.'no] *PF* fn. *alaposság, részletesség*
- tinomum:** [ti.'no.mum] *PF* fn. *kíváncsiság* (eredete: **newomum** *kíváncsi(nak lenni)*)
- tinui:** [ti.'nu.i] *PF* fn. *sikertelenség* (*elvont fogalom*) (eredete: **nui** *sikertelennnek lenni*)
- tinvi:** [ti.'m.vi] *PF* fn. *feladat, tennivaló*
- tinvi si:** [ti.'m.vi s-i] *PF* i.(tn) *feladatot végrehajt, valamit megcsinál* (eredete: **tinvi** *feladat*)
- tioeykting:** [ti.'o.ejk.tiŋ] *PF* fn. *magyarázat* (eredete: «**eyk**» *műveltető igei infixum*) (*köznyelvi használat* [ti.'o.ejk.tiŋ])
- tiohax:** [ti.'o.'hak'] *PF* fn. *éhség* (eredete: **ohax** *éhes*)
- tiumum:** [ti.'o.mum] *PF* fn. *tudás* (eredete: **omum** *tud*)
- típaw:** [ti.'paw] *PF* fn. *növés, növekedés*
- típawm:** [ti.'pawm] *PF* fn. *kérdés* (eredete: **pawm** *kérdez*)
- típähem:** [ti.'pæ.hɛm] *PF* fn. *érkezés* (eredete: **pähem** *érkezik*)
- típängkxo:** [ti.'pæŋ.'k'o] *PF* fn. *beszélgetés, megbeszélés* (eredete: **pängkxo** *beszélget*)
- típängkxotsyip:** [ti.'pæŋ.'k'o.tsjip'] *PF* fn. *csevej* (eredete: **típängkxo** *beszélgetés*)
- tipe'un:** [ti.'pɛ.ʔun] *PF* fn. *döntés* (eredete: **pe'un** *dönt*)
- típrte':** [ti.'pɪ.tɛʔ] *PF* fn. *öröm* (eredete: **prte'** *örömteli*)
- típsaw:** [ti.'p.saw] *PF* fn. *ügyetlenség* (eredete: **pisaw** *ügyetlen, kétbalkezes*)
- tíralpeng:** [ti.'ral.'pɛŋ] *PF* fn. *fordítás, tolmácsolás* (eredete: **ral** *jelentés* és **peng** *mond*)
- tíran:** [ti.'r.an] *PF* i.(tn) *sétál*
- tírawn:** [ti.'rawn] *PF* fn. *kicserélés, helyettesítés* (eredete: **rawn** *kicserél*)
- tírengop:** [ti.'rɛ.ŋop'] *PF* fn. *tervezés* (eredete: **rengop** *tervez*)
- tírey:** [ti.'rɛj] *PF* fn. *élet* (eredete: **rey** *él*)
- tírol:** [ti.'rol] *PF* fn. *dal, ének* (eredete: **rol** *énekel*)
- tíronsrel:** [ti.'ron.sɛɛl] *PF* fn. *képzelet* (eredete: **ronsrengop** *elképzel*)
- tiska'a:** [ti.'ska.'ʔa] *PF* fn. *pusztítás* (eredete: **ska'a** *pusztít*)
- tisla'tsu:** [ti.'slaʔ.tsu] *PF* fn. *leírás* (eredete: **sla'tsu** *leír*)
- tislan:** [ti.'slan] *PF* fn. *támogatás* (*érzelmi, szociális vagy személyes*) (eredete: **slan** *támogat*) *cs.sz.*
- tisnaytx:** [ti.'snaɪt'] *PF* fn. *vereség, veszteség* (eredete: **snaytx** *veszít*)
- tiso'ha:** [ti.'soʔ.ha] *PF* fn. *lelkesezés, pozitív hozzáállás* (eredete: **so'ha** *lelkessnek lenni*)
- tisom:** [ti.'som] *PF* fn. *hő* (eredete: **som** *forró*)
- tisop:** [ti.'sop'] *PF* fn. *utazás* (eredete: **sop** *utazik*)
- tispe'e:** [ti.'spɛ.'ʔɛ] *PF* fn. *zsákmány* (eredete: **spe'e** *elfog*)
- tispxin:** [ti.'sp'in] *PF* fn. *betegségi állapot* (eredete: **spxin** *beteg*)
- tisraw:** [ti.'sɾaw] *PF* fn. *fájdalom* (eredete: **sraw** *fájdalmas*)
- tisraw seyki:** [ti.'sɾaw sɛj.'k-i] *PF* i.(t) *megsért, megbánt* (összetétel ebből: **tisraw** *fájdalom* és **s«eyk»i** *csinál* (*műveltető*))
- tisraw si:** [ti.'sɾaw 's-i] *PF* i.(tn) *fáj, fájdalmas(nak lenni)* (eredete: **tisraw** *fájdalom*)
- tisrese'a:** [ti.'sɾɛ.sɛ.ʔa] *PF* fn. *jóslat* (eredete: **srese'a** *megjósol*)
- tisteftxaw:** [ti.'stɛ.'ft'aw] *PF* fn. *vizsgálat* (eredete: **steftxaw** *vizsgál*)
- tisti:** [ti.'sti] *PF* fn. *düh* (eredete: **sti** *dühöng*)
- tisung:** [ti.'suŋ] *LN* fn. *addition, post script* (eredete: **sung** *add*)
- tisyor:** [ti.'sjor] *PF* fn. *relaxáció* (eredete: **syor** *relaxál*)
- tisyortsyip:** [ti.'sjor.tsjip'] *PF* fn. *rövid szünet, pihenés, relaxáció* (eredete: **syor** *relaxál*)
- titaron:** [ti.'ta.ron] *PF* fn. *vadászás* (*általában*) (eredete: **taron** *vadászik*)
- titerkup:** [ti.'tɛɪ.kup'] *PF* fn. *halál* (*elvont értelemben*) (eredete: **terkup** *meghal*) "A halál elkerülhetetlen."
- títsan'ul:** [ti.'tsan.ʔul] *PF* fn. *javulás* (*általános, elvont értelemben*) (eredete: **tsan'ul** *javul*)
- títseri:** [ti.'tɛɛ.ɾi] *PF* fn. *tudatosság* (eredete: **tseri** *észrevesz, megjegyez, tudatában van*)
- títslam:** [ti.'tɛɛ.lam] *PF* fn. *értelem, intelligencia* (eredete: **tslam** *ért*)
- títstew:** [ti.'tɛɛw] *PF* fn. *bátorság, merészség*
- títstewnga':** [ti.'tɛɛw.ŋaʔ] *PF* mn. *bátor, merész* (eredete: **títstew** *bátorság, merészség*) *n.e.* (pl. *bátor tett*)
- títstunwi:** [ti.'tɛɛ.tɛɛ.wi] *PF* fn. *kedvesség* (eredete: **tstunwi** *kedves*)
- títstunwinga':** [ti.'stun.wi.ŋaʔ] *PF* mn. *kedves* (összetétel ebből: **títstunwi** *kedvesség* és **nga'** *tartalmaz*) *n.e.*

- t̃tsunslu:** [t̃i.ʈsun.slu] *PF* fn. *lehetőség* (eredete: **tsunslu** *lehet, szabad*)
- t̃t̃syär:** [t̃i.ʈsjæf] *PF* fn. *elutasítás* (eredete: **tsyär** *elutasít*)
- t̃t̃syul:** [t̃i.ʈsjul] *PF* fn. *kezdlet* (eredete: **tsyul** *elkezd*)
- t̃t̃usaron:** [t̃i.tu.ʈsa.ron] *PF* fn. *vadászás* (eredete: **taron** *vadászik*)
- t̃t̃xanew:** [t̃i.ʈ'a.nɛw] *PF* fn. *falánkság, mohóság* (eredete: **txanew** *falánk, mohó*)
- t̃t̃xantslusam:** [t̃i.ʈ'an.ʈslu.sam] *PF* fn. *bölcsesség* (*ritkán használt*) (eredete: **txantslusam** *bölcs*)
- t̃t̃ixen:** [t̃i.ʈ'ɛn] *PF* fn. *éberség, ébrenlét* (eredete: **txen** *éber*)
- t̃t̃ixen si:** [t̃i.ʈ'ɛn si] *PF* i.(tn) *felébred, felébredsz* (eredete: **t̃t̃ixen** *ébrenlét*)
- t̃t̃ixula:** [t̃i.ʈ'u.la] *PF* fn. *épitmény* (eredete: **txula** *épit*)
- t̃t̃ixur:** [t̃i.ʈ'ur] *PF* fn. *erő* (eredete: **txur** *erős*)
- t̃t̃ixurnga:** [t̃i.ʈ'ur.ŋaʔ] *PF* mn. *erős* (eredete: **t̃t̃ixur** *erő*) n.e.
- t̃t̃ivawm:** [t̃i.ʈ'vawm] *PF* fn. *sötétség* (eredete: **vawm** *sötét*)
- t̃t̃iväng:** [t̃i.ʈ'væŋ] *PF* fn. *szomjúság* (eredete: **väng** *szomjas*)
- t̃t̃ive'ki:** [t̃i.vɛʔ.ki] *PF* fn. *gyűlölet* (eredete: **ve'ki** *gyűlöl*)
- t̃t̃iwan:** [t̃i.ʈ'wan] *PF* fn. *összezavarrás, álcázás* (eredete: **wan** *elrejt*)
- t̃t̃iwäsul:** [t̃i.ʈ'wæ.sul] *PF* fn. *verseny* (eredete: **wäsul** *versenyez*)
- t̃t̃iwäte:** [t̃i.wæ.ʈɛ] *PF* fn. *vita, veszekedés* (eredete: **wäte** *vitatkozik*)
- t̃t̃iwew:** [t̃i.ʈ'wɛw] *PF* fn. *hideg* (eredete: **wew** *hideg*)
- t̃t̃iwìngay:** [t̃i.wi.ʈŋaj] *PF* fn. *bizonyítás, bizonyíték* (*általában*) (eredete: **wìngay** *bizonyít*)
- t̃t̃iwusem:** [t̃i.wu.ʈsem] *PF* fn. *küzdelem* (eredete: **wem** *küzd*)
- t̃t̃iyawn:** [t̃i.ʈ'jawn] *PF* fn. *szeretet* (eredete: **yawne** *szeretett*)
- t̃t̃iyawr:** [t̃i.ʈ'jawr] *PF* fn. *helyesség* (eredete: **eyawr** *helyes*)
- t̃t̃iyäx:** [t̃i.ʈ'jæk'] *PF* fn. *figyelmen kívül hagyás, semmibe vétel* (eredete: **yäx** *figyelmen kívül hagy, semmibe vesz*)
- t̃t̃iyó:** [t̃i.ʈ'yoʔ] *PF* fn. *tökéletesség* (eredete: **yo'** *tökéletes*)
- t̃t̃iyora':** [t̃i.jo'raʔ] *PF* fn. *győzelem, nyeres* (eredete: **yora'** *nyer*)
- t̃t̃iyusom:** [t̃i.ju.ʈsom] *PF* fn. *evés (cselekvés)* (eredete: **yom** *eszik*)
- to:** [to] *PF* part. közép fokot jelez *mint* (told.-ként működik)
- tok:** [t·ok'] *PF* i.(t) *elfoglal*
- tokx:** [tok'] *PF* fn. *test*
- tolel:** [to.ʈlɛ] *PF* gesz. *Heureka! Megvan! Értem!* (szinoníma: **tslolam**)
- toltem:** [t·ol.ʈt·ɛm] *PF* i.(t) *ló*
- tompa:** [ʈtom.pa] *PF* fn. *eső*
- tompakel:** [ʈtom.pa.kel] *PF* fn. *aszály* (eredete: **tompa** *eső*)
- tompameyp:** [tom.pa.ʈmɛjp'] *PF* fn. *szitáló eső* (eredete: **tompa** *eső* és **meyp** *gyenge*)
- tomperwì:** [ʈtom.pɛf.wi] *PF* fn. *havaseső* (eredete: **tompa** *eső* és **herwì** *hó*)
- tompiva:** [ʈtom.pi.va] *PF* fn. *esőcsepp* (eredete: **tompa** *eső* és **ilva** *csepp*)
- tong:** [t·oŋ] *PF* i.(t) *elolt*
- tor:** [tor] *PF* mn. *utolsó, végső, befejező* (eredete: **toruk** *végső árny*)
- toruk makto:** [ʈto.ruk' mak.to] *JC* fn. *toruk lovás* (összetétel ebből: **toruk** *leonoptyx* és **makto** *lovagol*)
- to t̃t̃itseri:** [to t̃i.ʈt̃sɛ.ri] *PF* kif. ..., mint ahogy gondolod / .., mint ahogy hinnéd
- trr:** [tr̃] *PF* fn. *nap* (*napszak*)
- trr'awve:** [tr̃.ʈ'aw.vɛ] *PF* fn. *vasárnap* (összetétel ebből: **trr** *nap* és **'awve** *első*)
- trr'ong:** [tr̃.ʈ'oŋ] *PF* fn. *hajnal, napkelte* (összetétel ebből: **trr** *nap* és **'ong** *kinyílik*)
- trr'ongmaw:** [tr̃.ʈ'oŋ.maw] *PF* fn. *napkelte után* (összetétel ebből: **trr'ong** *hajnal* és **maw** *után*)
- trram:** [tr̃.ʈ'am] *PF* hsz. *tegnap* (eredete: **trr** *nap* és **ham** *előző*)
- trray:** [tr̃.ʈ'aj] *PF* hsz. *holnap* (eredete: **trr** *nap* és **hay** *következő*)
- trrkive:** [tr̃.ʈ'ki.vɛ] *PF* fn. *szombat* (összetétel ebből: **trr** *nap* és **kive** *hetedik*)
- trrmrrve:** [tr̃.ʈ'mr̃.vɛ] *PF* fn. *csütörtök* (összetétel ebből: **trr** *nap* és **mrrve** *ötödik*)
- trrmuve:** [tr̃.ʈ'mu.vɛ] *PF* fn. *hétfő* (összetétel ebből: **trr** *nap* és **muve** *második*)
- trrpeve:** [tr̃.ʈ'pɛ.vɛ] *PF* kérd. *Milyen nap?*
- trrpuve:** [tr̃.ʈ'pu.vɛ] *PF* fn. *péntek* (összetétel ebből: **trr** *nap* és **puve** *hatodik*)

trrpexyve: [tr̩.p'ɛj.vɛ] *PF* fn. *kedd* (összetétel ebből: **trr** nap és **pxeyve** harmadik)
trrtsive: [tr̩.'tsi.vɛ] *PF* fn. *szerda* (összetétel ebből: **trr** nap és **tsive** negyedik)
trrtxon: [tr̩.t'on] *PF* fn. *nap-éj változás Pandorán, egy pandorai nap* (összetétel ebből: **trr** nap és **txon** éj)
tukru: [tuk.'ru] *PF* fn. *lándzsa*
tul: [t.ul] *PF* i.(tn) *fut*
tumpin: ['tum.pin] *PF* fn. *piros / narancs szín* (összetétel ebből: **tun** piros, narancssárga és **'opin** szín)
tun: [tun] *PF* mn. *piros, narancssárga*
tung: [t.uŋ] *PF* i.(t) *enged*
tungzup: [t.uŋ.'z.up] *PF* i.(t) *elejt (ii)* (összetétel ebből: **tung** enged és **zup** esik)

Ts

tsa'u: [ts̩a.ʔu] *PF* mut.n. *az (dolog)* (összetétel ebből: **tsa** az és **'u** dolog)
tsafya: [ts̩a.'fja] *PF* nm. *úgy, olyan módon* (összetétel ebből: **tsa-** az és **fya'o** mód)
tsahey: [ts̩a.'hɛj] *ZS* gesz. *figyelmeztetést vagy csalódottságot kifejező szó 'a francba!'*
tsaheyli si: [ts̩a.'hɛjl 's:i] *PF* i.(tn) *összekapcsolódni omivel/okivel, idegi összeköttetést létesíteni* (eredete: **tsaheyli** kapcsolat)
tsaheylyu: [ts̩a.'hɛj.lu] *JC,PF* fn. *kapcsolat, szinapszis (idegsejtek közt)*
tsakem: [ts̩a.kɛm] or [ts̩a.'kɛm] *PF* mut.n. *az (cselekvés)* (eredete: **tsa-** az és **kem** tett)
tsakrr: [ts̩a.'kr̩] *PF* hsz. *akkor* (eredete: **tsa-** az és **krr** idő)
tsakrrvay: [ts̩a.'kr̩.vaj] *PF* hsz. *addig, azalatt* (összetétel ebből: **tsakrr** akkor és **vay** -ig)
tsal: [ts̩al] *PF* nm. *az (tárgyas esetben alanyként)*
tsalsungay: [ts̩al.su.'ŋa.j] *PF* hsz. *mindazonáltal*
tsam: [ts̩am] *PF* fn. *háború*
tsamopin: [ts̩a.mo.pin] *PF* fn. *harcifesték/festés* (összetétel ebből: **tsam** harc és **'opin** szín)
tsampongu: [ts̩am.po.ŋu] *PF* fn. *háborús csapat* (összetétel ebből: **tsam** háború és **pongu** csapat)
tsamsä'o: [ts̩am.sæ.ʔo] *PF* fn. *háborús fegyver* (összetétel ebből: **tsam** háború és **sä'o** eszköz)
tsamsiyu: [ts̩am.si.ju] *PF* fn. *harcos* (eredete: **tsam** si harcol és **-yu** főnévképző)

tup: [tup̩] *PF* ksz. *helyett, inkább mint...*
tupe: ['tu.pɛ] *PF* kérd. *ki(csoda)?* másik alakja: **pesu**
tut: [tut̩] *PF* part. *folytatás jelző (korábban elhangzott mondat megismétlésére szolgál)*
tuté: [tu.'tɛ] *PF* fn. *nő* (eredete: **tute** személy)
tutan: [tu.'tan] *PF* fn. *férfi* (eredete: **tute** személy)
tute: ['tu.tɛ] *PF* fn. *személy*
tuteo: ['tu.tɛ.o] *PF* nm. *valaki* (eredete: **tute** személy)
tutsena: ['tut.sɛ.na] *PF* fn. *hordány* (összetétel ebből: **tute** személy és **sähena** hordozó)
tuvom: [tu.'vom] *PF* mn. *a legnagyobb, legnagyobb*
tuvon: ['t.u.v.on] *PF* ige *hajlik*

tsan'ul: [ts̩an.ʔul] *PF* i.(tn) *javul, jobb lesz* (összetétel ebből: **siltan** jó és **'ul** jobban, inkább)
tsang: [ts̩aŋ] *PF* fn. *piercing/testékszer*
tsankum: [ts̩an.kum] *PF* fn. *előny, haszon, nyereség* (összetétel ebből: **tsan'ul** javul és **kum** eredmény)
tsankumnga': [ts̩an.kum.ŋa?] *PF* mn. *előnyös, hasznos, nyereséges* (eredete: **tsankum** előny, haszon, nyereség)
tsap'alute: [ts̩ap.'ʔa.lu.tɛ] *PF* fn. *bocsánatkérés*
tsap'alute si: [ts̩ap.'ʔa.lu.tɛ 's:i] *PF* i.(tn) *bocsánatot kér* (eredete: **tsap'alute** bocsánatkérés)
tsapo: [ts̩a.po] *PF* nm. *az (csak személyekre)* (összetétel ebből: **tsa-** az a... és **po** ő)
tsaria: [ts̩a.ri.a] *PF* ksz. *hogyan (alárendelő tagmondat jelző)* (összetétel ebből: **tsa'u-ri** azt (topikális (hangsúlyos) esetvégződés) és **a** vonatkozó tagmondat jelző)
tsat: [ts̩at̩] *PF* nm. *azt (tárgyként)*
tsata: [ts̩a.ta] *PF* ksz. *hogyan (alárendelő tagmondat jelző)* (összetétel ebből: **tsa'u-t** azt (tárgyeset) és **a** vonatkozó tagmondat jelző)
tsatseng: [ts̩a.'tsɛŋ] or [ts̩a.'tsɛŋ] *PF* mut.n., fn. *ott, az(on) a hely(en)* (összetétel ebből: **tsa** az és **tseng** hely)
tsatu: [ts̩a.tu] *PF* mut.n. *ő* (összetétel ebből: **tsa** az és **tute** személy)
tsaw: [ts̩aw] *PF* mut.n., nm. *az (mutatónévomás)*
tsawa: [ts̩a.wa] *PF* ksz. *hogyan (alárendelő tagmondat jelző)* (összetétel ebből: **tsa'u** az

(kötőmód) és **a** vonatkozó tagmondat jelző)

tsawke: [ˈtsaw.kɛ] *PF* fn. nap (égitest)

tsawl: [ˈtsawl] *PF* mn. nagy, magas cs.sz.

tsawlhí': [ˈtsawl.hiʔ] *PF* fn. méret (összetétel ebből: **tsawl** nagy (méret) és **hì'i** kis (méret))

tsawl slú: [ˈtsawl.'sl.u] *PF* i.(tn) nőni (összetétel ebből: **tsawl** nagy és **slú** válni vmivé)

tsawlultxa: [ˈtsawl.ul.'t'a] *PF* fn. nagygyűlés, konferencia (összetétel ebből: **tsawl** nagy és **ultxa** találkozó)

tsawn: [ˈtsaw.n] *PF* i.(t) arat, összeszed

tsawngem: [ˈtsaw.'ŋɛm] *PF* mn. izmos (eredete: **tsawl** nagy és **tsngem** izom)

tsä': [ˈtsæʔ] *PF* ige (ki)lövelli

tse: [ˈtsɛ] *PF* part. nos (bevezető szó társalgásnál)

tse'a: [ˈtsɛ.'ʔ.a] *PF* i.(t) lát (szemével)

tse'atswo: [ˈtsɛ.'ʔa.tswo] *PF* fn. látás, látvány (eredete: **tse'a** lát)

tseltsul: [ˈtsɛl.tsul] *PF* fn. vadvízi zuhatag (megszámlálható, de csak ritkán)

tsenga: [ˈtsɛ.ŋa] *PF* ksz. ahol (eredete: **tseng** hely)

tseng(e): [ˈtsɛŋ(ɛ)] *PF* fn. hely

tsengo: [ˈtsɛ.ŋo] *PF* nm. valahol (eredete: **tseng** hely)

tsengpe: [ˈtsɛŋ.pɛ] *PF* kérd. hol? másik alakja: **peseng**

tseo: [ˈtsɛ.o] *PF* fn. művészet

tseotu: [ˈtsɛ.o.tu] *PF* fn. művész (általános értelemben) (eredete: **tseo** művészet)

tseri: [ˈtsɛ.ɾ.i] *PF* i.(t) észrevesz, megjegyez, tudatában van

tsewtx: [ˈtsɛwt'] *PF* mn. koszos

tsim: [ˈtsim] *PF* fn. forrás (átvitt értelemben)

tsin: [ˈtsin] *PF* fn. köröm, karom

tsik: [ˈtsik] *PF* hsz. hirtelen, figyelmeztetés nélkül

tsilpey: [ˈtsil.'pɛj] *PF* fn. remény (elvont fogalom) (eredete: **silpey** remél)

tsiltsan: [ˈtsil.'tsan] *PF* fn. jó, jóság (elvont fogalom) (eredete: **siltsan** jó)

tsing: [ˈtsiŋ] *PF* szám négy, 4

tsisyì: [ˈtsɪ.sy.i] *PF* i.(tn) suttog

tsive: [ˈtsi.vɛ] *PF* mn. negyedik (sorszámnév) (eredete: **tsing** négy)

tskalep: [ˈtska.lɛp'] *PF* fn. számszerij, nyílpuska

tsko: [ˈtsko] *PF* fn. íj (fegyver)

tsko swizaw: [ˈtsko swi.'zaw] *PF* fn. íj és nyíl (összetétel ebből: **tsko** íj és **swizaw** nyíl)

tskxaytsyip: [ˈtsk'aj.tsiɪp'] *PF* fn. jégeső (eredete: **tskxepay** jég)

tskxe: [ˈtsk'ɛ] *PF* fn. kő

tskkekeng: [ˈtsk'ɛ.kɛŋ] *PF* fn. kiképzés, edzés, gyakorlat

tskkekeng si: [ˈtsk'ɛ.kɛŋ 's.i] *PF* i.(tn) gyakorol, edz (eredete: **tskkekeng** edzés)

tskxepay: [ˈtsk'ɛ.paɪ] *PF* fn. jég (eredete: **tskxe** kő és **pay** víz)

tskxevi: [ˈtsk'ɛ.vi] *PF* fn. kavics (természetes erők által simára csiszolt apró kő) (eredete: **tskxe** kő)

tslam: [ˈtsl.am] *PF* i.(t) (meg)ért

tsleng: [ˈtslɛŋ] *PF* mn. hibás, valótlan

tslolam: [ˈtslo.'lam] *PF* gesz. Értem! (indulatszó) (eredete: **tslam** ért és «ol» befejezett cselekvés infixuma) befejezett cselekvés jelével kötőmód

tsmi: [ˈtsmi] *PF* fn. nektár

tsmisnr: [ˈtsmi.snr] *PF* fn. hólyaglampa, nektárlámpás (összetétel ebből: **tsmi** nektár és **nrr** ragyog)

tsmim: [ˈtsmim] *PF* fn. állatnyom, csapás (állaté vagy személyé)

tsmuk: [ˈtsmuk'] *PF* fn. testvér

tsmukan: [ˈtsmu.kan] *PF* fn. fiú testvér (eredete: **tsmuk** testvér)

tsmuke: [ˈtsmu.kɛ] *PF* fn. lány testvér (eredete: **tsmuk** testvér)

tsmuktu: [ˈtsmuk.tu] *PF* fn. testvér (csak emberekre (na'vikra) használva) (eredete: **tsmuk** testvér)

tsngal: [ˈtsŋal] *PF* fn. csésze

tsngan: [ˈtsŋan] *PF* fn. hús

tsngawpay: [ˈtsŋaw.paɪ] *PF* fn. könny (összetétel ebből: **tsngawvik** sír és **pay** víz)

tsngawpayvi: [ˈtsŋaw.paɪ.vi] *PF* fn. könnycsepp (összetétel ebből: **tsngawvik** sír és **pay+vi** víz, rész-egész viszonyt jelző toldalékkal)

tsngawvik: [ˈtsŋaw.v.ik'] *PF* i.(tn) sírni

tsngem: [ˈtsŋɛm] *PF* fn. izom

tsni: [ˈtsni] *PF* alá. hogy, (kötőszó) (kötőmódú igével, alárendelt tagmondatban)

tson: [ˈtsɔn] *PF* fn. kötelesség

tsong: [ˈtsɔŋ] *PF* fn. völgy

tsongropx: [ˈtsɔŋ.rɔp'] *PF* fn. lyuk, üreg (aminek van vége vagy alja) (összetétel ebből: **tsong** völgy és **ropx** lyuk)

tsongtsyip: [t̂soŋ.t̂sjip] *PF* fn. gödröcske (*arcon*)
(eredete: **tsong völgy**)

tsonta: [t̂son.ta] *PF* ksz. *to* (*kxim-mel*) (eredete:
tson köteleesség) (összevonás *tsonit a*)

tsopi: [t̂so.pi] *PF* fn. *tüdő*

tspang: [t̂sp.aŋ] *PF* i.(t) *öl, gyilkol*

tsranten: [t̂tsr.an.t.ɛn] *PF* i.(tn) *számít, fontos*

tsray: [t̂sra.j] *PF* fn. *falu*

tsre'i: [t̂tsr.ɛ.ʔ.i] *PF* i.(t) *dobni*

tsrul: [t̂srul] *PF* fn. *fészek (állaté)*

tstal: [t̂stal] *PF* fn. *kés*

tstalsena: [t̂stal.sɛ.na] *PF* fn. *késtok* (összetétel
ebből: **tstal** *kés* és **sähena** *tartó*)

tstew: [t̂stɛw] *PF* mn. *bátor cs.sz.*

tstu: [t̂stu] *PF* fn. *zárt, borús (pl.: felhős ég)*

tstunwi: [t̂stun.wi] *PF* mn. *kedves, figyelmes, tapintatos*

tstu si: [t̂stu 's.i] *PF* i.(tn) *bezárni* (eredete: **tstu**
zárt)

tstxo: [t̂st'xo] *PF* fn. *név*

tstxoli'u: [t̂st'xo.li.ʔu] *PF* fn. *főnév* (összetétel
ebből: **tstxo** *név* és **li'u** *szó*)

tstxoli'ukingvi: [t̂st'xo.'liʔ.u.kiŋ.vi] *PF* fn.
főnévi kifejezés (főnevet tartalmazó kifejezés)
(összetétel ebből: **tstxoli'u** *főnév* és **king**
fonal)

tsu'o: [t̂su.ʔo] *PF* fn. *képesség*

tsuksim: [t̂suk.sim] *PF* fn. *áll (testrész)*

tsuktswa': [t̂suk.'tswaʔ] *PF* mn. *felejthető* (ere-
dete: **tswa'** *elfelejt*)

tsukx: [t̂s-uk'] *PF* i.(t) *leszúr, ledöf*

tsukyom: [t̂suk.'jom] *PF* mn. *ehető* (eredete:
yom enni)

tsulfä: [t̂sul.'fæ] *PF* fn. *hozzaértés, alapos ismeret*

tsulfä si: [t̂sul.'fæ 's.i] *PF* i.(tn) *alaposan elsajátít*
(eredete: **tsulfä** *ismeret*)

tsulfätu: [t̂sul.'fæ.tu] *PF* fn. *mester* (eredete:
tsulfä ügyesség)

tsulfätunay: [t̂sul.fæ.tu.'na.j] *PF* fn. *leendő mes-
ter* (eredete: **tsulfätu** *mester*)

tsun: [t̂s-un] *PF* i.(tnm) *tud, képes*

tsunslu: [t̂s-un.sl.u] *PF* i.(tn) *lehet, szabad* (öss-
zetétel ebből: **tsun** *tud* és **slu** *válni omivé*)

tsurokx: [t̂s-u.'r-ok'] *PF* i.(t) *pihenni*

tswa': [t̂sw-aʔ] *PF* i.(t) *elfelejt*

tswal: [t̂swal] *PF* fn. *erő, hatalom*

tswalnga': [t̂swal.ŋaʔ] *PF* mn. *erős, hatalommal
bíró* (eredete: **tswal** *erő, hatalom*)n.e.

tswayon: [t̂sw-a.j.-on] *PF* i.(t) *repül*

tswesya: [t̂swɛ.sja] *PF* fn. *folyás*

tswesya si: [t̂swɛ.sja 's.i] *PF* i.(tn) *folyik* (eredete:
tswesya *folyás*)

tswin: [t̂swin] *PF* fn. *copf, idegköteg*

tswintsyip: [t̂swin.t̂sjip'] *PF* fn. *copfocska* (ere-
dete: **tswin** *copf*)

tswik: [t̂sw-ik'] *PF* i.(t) *szívni*

tswik kxenerit: [t̂sw-ik'k'ɛ.ne.rit] *PF,D* i.(tn)
dohányzik (*sz.sz.:* **füstöt szív**) (összetétel
ebből: **tswik** *szív* és **kxener** *füst*)

tsyafe: [t̂sja.fɛ] *PF* mn. *enyhe, mérsékelt, kelle-
mes*

tsyal: [t̂sja] *PF* fn. *szárny*

tsyär: [t̂sj.ær] *PF* i.(t) *elutasít*

tsyey: [t̂sjej] *PF* fn. *falat, rágcsa, nasi*

tsyeym: [t̂sjejm] *PF* fn. *kincs; ritka és értékes do-
log*

tsyeytsyip: [t̂sjej.t̂sjip'] *PF* fn. *falatka* (eredete:
tsyey *falat, rágcsa, nasi*)

tsyil: [t̂sj-il] *PF* i.(t) *megmászni*

tsyo: [t̂sjo] *PF* fn. *liszt*

tsyokx: [t̂sjok'] *PF* fn. *kéz*

tsyosyu: [t̂sjo.sju] *PF* fn. *lisztből készült étel*
(összetétel ebből: **tsyo** *liszt* és **syuve** *étel*)

tsyul: [t̂sj-ul] *PF* i.(t) *elkezd*

Tx

txa': [t'aʔ] *PF* mn. *kemény*

txal: [t'al] *PF* fn. *hát (testrész)*

txampay: [t'am.'pa.j] *PF* fn. *tenger, óceán* (öss-
zetétel ebből: **txan** *sok* és **pay** *víz*)

txampxi: [t'am.'p'i] *PF* fn. *többség, legtöbb, na-
gyrészt* (eredete: **txan** *sok*)

txan: [t'an] *PF* mn. *sok*

txanatan: [t'a.na.tan] *PF* mn. *fényes, élénk* (ös-
szetétel ebből: **txan** *sok* és **atan** *fény*)

txanew: [t'a.nɛw] *PF* mn. *falánk, mohó* (össze-
tétel ebből: **txan** *sok* és **new** *akar*)

txanfwerwi: [t'an.'fwɛr.wi] *PF* fn. *hóvihar* (ere-
dete: **txan** *sok* és **hufwe+herwi** *szél+hó*)

txankeltrrrr: [t'an.kel.tr.tr] *PF* mn. *rendkívüli*
(eredete: **txan** *nagyon* és **keltrrrr** *szokatlan*)

txankrr: [t'aŋ.'kr] *PF* hsz. *régóta* (összetétel

- ebből: **txan** sok és **kr** idő)
- txanlal**: [t'an.lal] *PF* mn. *ősi, nagyon régi* (összetétel ebből: **txan** sok és **lal** régi)
- txanlokxe**: [t'an.lo.k'ɛ] *PF* fn. *törzsi birtok / tartomány, kb.: ország* (összetétel ebből: **txan**; **olo'** nagy; **klán** és **atxkxe föld**)
- txanro'a**: [t'an.'r.o.'a] *PF* i.(tn) *híresnek lenni* (összetétel ebből: **txan** sok és **ro'a** félelmet vagy tiszteletet kelteni)
- txanso'hayu**: [t'an.'so'.ha.ju] *PF* fn. *rajongó(ja ominek)* (összetétel ebből: **txan** sok és **so'ha** lelkesedni)
- txantompa**: [t'an.'tom.pa] *PF* fn. *zivatar, felhőszakadás* (összetétel ebből: **txan** sok és **tompa** eső)
- txantsan**: [t'an.'tsan] *PF* mn. *kitűnő*
- txantslusam**: [t'an.'tslu.sam] *PF* mn. *bölcs* (összetétel ebből: **txan** sok és **tsl<us>am** megért)
- txantstew**: [t'an.'tstɛw] *PF* fn. *hős* (összetétel ebből: **txan** sok és **tstew** bátor)
- txantur**: [t'an.'tur] *PF* mn. *erőtéljes* (összetétel ebből: **txan** sok és **txur** erős) cs.sz.
- txantxew**: [t'an.'t'ɛw] *PF* fn. *maximum* (összetétel ebből: **txan** sok és **txew** határ, széle valaminek, vég)
- txantxewvay**: [t'an.'t'ɛw.vaj] *PF* hsz. *maximálisan, legfeljebb* (eredete: **txantxew** maximum)
- txanwawe**: [t'an.wa.'wɛ] *PF* mn. *személyesen fontos, jelentős* (összetétel ebből: **txan** sok és **wawe** jelentőség)
- txanwetseng**: [t'an.'wɛ.'tsɛŋ] *PF* fn. *fontos és szeretett hely, kb. haza* (eredete: **txanwawe**(a) jelentős és **tseng** hely)
- txasom**: [t'a.som] *PF* mn. *nagyon forró* (eredete: **txan** sok és **som** forró)
- txatx**: [t'at'] *PF* fn. *buborék*
- txawew**: [t'a.wɛw] *PF* mn. *nagyon hideg* (eredete: **txan** sok és **wew** hideg)
- txay**: [t'aj] *PF* i.(tn) *vízszintesnek lenni*
- txayo**: [t'a.jo] *PF* fn. *mező, nyílt terep, síkság*
- txärem**: [t'æ.rɛm] *PF* fn. *csont*
- txe'lan**: [t'ɛ'.lan] *PF* fn. *szív*
- txe'lankong**: [t'ɛ'.lan.koŋ] *PF* fn. *szívdobbanás* (összetétel ebből: **txe'lan** szív és **'ekong** ritmus)
- txekxumpay**: [t'ɛ.'k'um.pa.j] *PF* fn. *magma, láva* (eredete: **txep** tűz és **kxumpay** sűrű folyadék)
- txele**: [t'ɛ.lɛ] *PF* fn. *lényeg*
- txen**: [t'ɛn] *PF* mn. *éber*
- txep**: [t'ɛp'] *PF* fn. *tűz*
- txepiva**: [t'ɛ.pi.va] *PF* fn. *hamu, parázs* (eredete: **txep** tűz és **ilva** csepp)
- txepram**: [t'ɛp.'ram] *PF* fn. *vulkán* (összetétel ebből: **txep** tűz és **ram** hegy)
- txeptseng**: [t'ɛp.'tsɛŋ] *PF* fn. *tűzhely, tűz helye* (összetétel ebből: **txep** tűz és **tseng** hely)
- txeptsyip**: [t'ɛp.'tsjip'] *PF* fn. *tüzezske* (eredete: **txep** tűz)
- txeptun**: [t'ɛp.tun] *PF* mn. *narancssárga* (összetétel ebből: **txep** tűz és **tun** piros, narancs)
- txepvi**: [t'ɛp.vi] *PF* fn. *szikra* (eredete: **txep** tűz)
- txew**: [t'ɛw] *PF* fn. *határ, széle ominek, szegély, vég*
- txewk**: [t'ɛwk'] *PF* fn. *bunkósbot (fegyver)*
- txewluke**: [t'ɛw.lu.kɛ] *PF* mn. *végtelen* (összetétel ebből: **txew** határ és **luke** nélkül)
- txewm**: [t'ɛwm] *PF* mn. *ijesztő, félelmetes*
- txewnga'**: [t'ɛw.ŋa'] *PF* mn. *véges, nem határtalan* (összetétel ebből: **txew** határ és **nga'** tartalmaz)
- txey**: [t'ɛj] *PF* ige megáll
- txi**: [t'i] *PF* fn. *sietség, igyekezet*
- txin**: [t'in] *PF* mn. *fő, elsődleges*
- txintin**: [t'in.tin] *PF* fn. *foglalkozás, elsődleges szerep a társadalomban* (összetétel ebből: **txin** fő és **tin** elfoglaltságot adó cselekvés)
- txintseng**: [t'in.tɛŋ] *PF* fn. *bázis* (összetétel ebből: **txin** fő, *elsődleges* és **tseng** hely)
- txim**: [t'im] *PF* fn. *fenék*
- txing**: [t'ɪŋ] *PF* i.(t) *elhagy*
- txo**: [t'o] *PF* ksz. *ha*
- txoa**: [t'o.a] *PF* fn. *megbocsájtás*
- txokefyaw**: [t'o.kɛ.fjaw] *PF* ksz. *ha nem (különb...)* (összetétel ebből: **txo-ke-fya'o-aw** ha-nem-egy-út)
- txon**: [t'on] *PF* fn. *este, éjszaka*
- txon'ong**: [t'on.'ʔoŋ] *PF, Prr* fn. *naplemente, napszállta* (összetétel ebből: **txon** éj és **'ong** kinyílik)
- txon'ongmaw**: [t'on.'ʔoŋ.maw] *PF* fn. *alkony, sötétedés előtti időszak, naplemente után* (összetétel ebből: **txon'ong** naplemente és **maw** után)
- txonam**: [t'o.'nam] *PF* hsz. *Múlt éjjel* (eredete: **txon** éj és **ham** előző)

txonay: [t'o.'na:j] *PF* *hsz.* *holnap éjjel* (eredete: **txon** *éj* és **hay** *következő*)
txonkrr: [t'on.kr] *PF* *hsz.* *éjjel* (összetétel ebből: **txon** *éj* és **krr** *idő*)
txopu: [t'o.pu] *PF* *fn.* *félelem*
txopu si: [t'o.pu 's:i] *PF* *i.(tn)* *félni* (eredete: **txopu** *félelem*)
txopu sleyku: [t'o.pu slej.'k·u] *PF* *i.(t)* *megijeszt, megfélemlít* (eredete: **txopu** *félelem* és **sleyku** *létrehoz*)

txukx: [t'uk'] *PF* *mn.* *mély (fizikailag)*
txula: [t'u.l.a] *PF* *i.(t)* *épít*
txum: [t'um] *PF* *fn.* *méreg*
txumnga': [t'um.ŋaʔ] *PF* *mn.* *mérgező* (eredete: **txum** *méreg* és **nga'** *tartalmaz*)
txur: [t'ur] *PF* *mn.* *erős (fizikailag/testileg)*
txurtel: [t'ur.tel] *PF* *fn.* *kötél* (összetétel ebből: **txur** *erős* és **telem** *zsinór*)
txurtu: [t'ur.tu] *PF* *fn.* *erős személy* (eredete: **txur** *erős*)

U

ue': [·u.'eʔ] *PF* *i.(t), i.(tn)* *hányni*
uk: [ukʔ] *PF* *fn.* *árny(ék)* (eredete: **toruk** *végző árny*)
ukxo: [u.'k'o] *PF* *mn.* *száraz*
ulte: [ul.te] *PF* *ksz.* és *(két mondatot köt össze)*
ultxa: [ul.'t'a] *PF* *fn.* *találkozó*
ultxarun: [ul.'t'a.r·un] *PF* *i.(t)* *összefutni, véletlenül találkozni* (összetétel ebből: **ultxa** *találkozó* és **run** *talál*)
ultxa si: [ul.'t'a 's:i] *PF* *i.(tn)* *találkozni (szándékosan)* (*-val, -vel használatával*) (eredete: **ultxa** *meeting*)
ultxatu: [ul.'t'a.tu] *PF* *fn.* *találkozás résztvevője* (eredete: **ultxa** *találkozó*)
um: [um] *PF* *mn.* *laza*
unil: [u.nil] *JC* *fn.* *álm*
unil si: [u.nil s·i] *PF* *i.(tn)* *álmodik* (eredete: **unil** *álm*)
uniltirantokx: [u.nil.ti.'ran.tok'] *JC,PF* *fn.* *avatár-test (álmjáró test)* (összetétel ebből: **uniltiranyu** *álmjáró* és **tokx** *test*)
uniltirantokxolo': [u.nil.ti.'ran.tok'.o.loʔ] *PF* *fn.* *avatárok csoportja vagy klánja* (összetétel ebből: **uniltirantokx** *avatár-test* és **olo'** *klán*)

uniltiranyu: [u.nil.ti.'ran.ju] *PF* *fn.* *álmjáró* (összetétel ebből: **unil** *álm* és **tiranyu** *járó*)
uniltsa: [u.nil.t̃s.a] *PF* *i.(t)* *álmodik valamiről* (eredete: **unil** *álm* és **tse'a** *lát*)
unyor: [un.'joʔ] *PF* *mn.* *édes illatú/aromájú (pl. virág ; utalhat a na'vik által használt fűszerre is)*
uo-: [u.o] *PF* *told.* *mögött*
uoli'uvi: [u.o.li.ʔu.vi] *PF* *fn.* *toldalék, utótag* (eredete: **uo-** *mögött* és **li'u** *szó*)
uran: [u.ran] *PF* *fn.* *hajó*
utral: [ut.ral] *PF* *fn.* *fa*
utraltsyip: [ut.ral.t̃sɪpʔ] *PF* *fn.* *bokor* (eredete: **utral** *fa*)
utu: [u.tu] *PF* *fn.* *az erdő teteje*
utumauti: [u.tu.ma.u.ti] *PF* *fn.* *banánygyümölcs* (összetétel ebből: **utu** *az erdő teteje* és **mauti** *gyümölcs*) (szó szerint: erdő teteje gyümölcs)
uvan: [u.'van] *PF* *fn.* *játék*
uvan letokx: [u.'van le.'tok'] *PF* *fn.* *fizikai vagy atlétikai játék, sport* (összetétel ebből: **uvan** *játék* és **letokx** *fizikai, testi*)
uvan si: [u.'van 's·i] *PF* *i.(tn)* *játszik* (eredete: **uvan** *játék*)

V

var: [v.ar] *PF* *i.(tn)* *valamilyen állapotban marad, folytat egy cselekvést*
vawm: [vawm] *PF* *mn.* *sötét*
vawmpin: [vawm.pin] *PF* *fn.* *sötét szín* (eredete: **vawm** *sötét*)
vawt: [vawtʔ] *PF* *mn.* *tömör, nem üreges*
vay-: [vaj] *PF* *told.* *fel*
vaykrr: [vaj.'kɪ] *PF* *ksz.* *amíg, -ig* (összetétel

ebből: **vay-** *-ig* és **krr** *idő*)
vä': [væʔ] *PF* *mn.* *kellemetlen, undorító*
väng: [væŋ] *PF* *mn.* *szomjas*
väpam: [væ.pam] *PF* *fn.* *zaj, kellemetlen hang* (eredete: **vä** *kellemetlen* és **pam** *hang*)
ve'ki: [v·eʔ.'k·i] *PF* *i.(t)* *utál, gyűlöl*
ve'o: [ve.ʔo] *PF* *fn.* *rend (rendetlenség vagy káosz ellentéte), rendezettség*

vefya: [ˈvɛ.fja] *PF* fn. rendszer, eljárás, folyamat, módszer (összetétel ebből: **ve'o** rend, rendezettség és **fya'o** mód, módszer)

velek: [ˈv.ɛ.l.ɛkˀ] *PF* i.(tn) felad, megad(ja magát)

velke: [ˈvɛ.l.ke] *PF* mn. kaotikus, rendetlen, rendezetlen, összevissza (összetétel ebből: **ve'o** rend, rendezettség és **luke** nélküli)

venga': [ˈvɛ.ŋaʔ] *PF* mn. rendezett (összetétel ebből: **ve'o** rend, rendezettség és **nga'** tartalmaz)

venu: [ˈvɛ.nu] *PF* fn. lábfej

venzek: [ˈvɛ.n.zɛkˀ] *PF* fn. lábujj (összetétel ebből: **venu** lábfej és **zekwä** ujj)

veung: [v.ɛwŋ] *PF* i.(t) vigyáz, gondoskodik, felelős

vey: [vɛj] *PF* fn. állati eredetű táplálék (étel), hús

vezeyko: [vɛ.zɛj.'ko] *PF* i.(t) rendbe rak, redszeréz (eredete: **vezo** rendben lenni)

vezo: [vɛ.'z.o] *PF* i.(tn) rendben van, rendezett (összetétel ebből: **ve'o** rend és **zo** jól van)

vin: [v.in] *PF* i.(t) kér

vingkap: [ˈv.in.k.apˀ] *PF* i.(t) eszébe jut, "beugrik"

virä: [v.i.'ɾ.æ] *PF* ige terjed, szaporodik, sokasodik

vitra: [vit.'ra] *PF* fn. lélek

vll: [v.l] *PF* i.(tn), i.(t) jelez, mutat

vol: [vɔl] *PF* szám nyolc, 8

volve: [ˈvɔl.vɛ] *PF* mn. nyolcadik (eredete: **vol** nyolc)(sorszámnév)

vonvä': [vɔn.'væʔ] *PF* fn. seggfej (vulgáris) (összetétel ebből: **vitra** lélek és **onvä'** büdös)szó szerint: büdöslelkű

vospxey: [vɔ.'sp'ɛj] *PF* fn. március (összetétel ebből: **vospxì** hónap és **pxey** három)

vospxì: [vɔ.'sp'i] *PF* fn. hónap (eredete: **vosìpxì** tizenkettő és **zìsità** évé)

vospxì'aw: [vɔ.sp'i.'ʔaw] *PF* fn. január (összetétel ebből: **vospxì** hónap és **'aw** egy)

vospxìam: [vɔ.sp'i.'am] *PF* fn. múlt hónap (eredete: **vospxì** hónap)

W

walak: [ˈwa.lakˀ] *PF* mn. energikus, aktív

walew: [w.a.'l.ɛw] *PF* i.(tn) túl teszi magát valamin

wan: [w.an] *PF* i.(t) elrejt

wawe: [wa.'wɛ] *PF* fn. jelentés, fontosság, jelentőség

vospxìay: [vɔ.sp'i.'aj] *PF* fn. jövő hónap (eredete: **vospxì** hónap)

vospxìkin: [vɔ.sp'i.'kin] *PF* fn. július (összetétel ebből: **vospxì** hónap és **kinä** hét)

vospxìmrr: [vɔ.sp'i.'mr] *PF* fn. május (összetétel ebből: **vospxì** hónap és **mrr** öt)

vospxìmun: [vɔ.sp'i.'mun] *PF* fn. február (összetétel ebből: **vospxì** hónap és **mune** kettő)

vospxìpuk: [vɔ.sp'i.'pukˀ] *PF* fn. június (összetétel ebből: **vospxì** hónap és **pukap** hat)

vospxìtsing: [vɔ.sp'i.'tsɪŋ] *PF* fn. április (összetétel ebből: **vospxì** hónap és **tsing** négy)

vospxìvol: [vɔ.sp'i.'vol] *PF* fn. augusztus (összetétel ebből: **vospxì** hónap és **vol** nyolc)

vospxìvolaw: [vɔ.sp'i.vo.'law] *PF* fn. szeptember (összetétel ebből: **vospxì** hónap és **volaw** kilenc)

vospxìvomun: [vɔ.sp'i.vo.'mun] *PF* fn. október (összetétel ebből: **vospxì** hónap és **vomun** tíz)

vospxìvopey: [vɔ.sp'i.vo.'pɛj] *PF* fn. november (összetétel ebből: **vospxì** hónap és **vopey** tizenegy)

vospxìvosìng: [vɔ.sp'i.vo.'sɪŋ] *PF* fn. december (összetétel ebből: **vospxì** hónap és **vosìng** tizenkettő)

vrin: [ˈv.ɾ.'ɪn] *PF* i.(átn) elfoglalt(nak lenni) (negatív értelemben): „nyakig ül a munkában” (eredete: **'in** elfoglalt)

vrirtep: [ˈv.ɾ.tɛpˀ] *PF* fn. démon

vul: [vul] *PF* fn. faág

vultsyip: [ˈvul.tʃjɪpˀ] *PF* fn. pálcá (eredete: **vul** faág)

vur: [vur] *PF* fn. történet

vurvi: [ˈvur.vi] *PF* fn. összegzés, áttekintés (eredete: **vur** történet)

vurway: [ˈvur.waj] *PF* fn. elbeszélő költemény, vers (összetétel ebből: **vur** történet és **way** dal)

way: [waj] *PF* fn. dal (ösi, szertartásos)

way a plltxe: [waj a pl.t'ɛ] *PF* kif. vers szavalás (melodikus elbeszélés) (eredete: **way** dal (szertartásos))

way a rol: [waj a rol] *PF* kif. vers éneklés (eredete: **way** dal (szertartásos))

wayä ayli'u: [waj.æ ajli.ʔu] *PF* kif. *vers vagy dal szövege* (eredete: **way dal** (szertartásos))
way si: [ʔwaj 's-i] *PF* i.(tn) *dalol* (eredete: **way dal**)
waytelem: [ʔwaj.tɛ.lɛm] *PF* fn. *dallam* (összetétel ebből: **way dal** és **telem** zsinór)
wä+: [wæ] *PF* told. *ellen* (pl: *harcolni vki ellen*)
wäsul: [ʔwæ.s-ul] *PF* i.(tn) *versenyez*
wäte: [wæ.'t-ɛ] *PF* i.(t) *vitatkozik, veszekszik*
wātu: [ʔwæ.tu] *PF* fn. *ellenfél* (eredete: **wä-** *ellen*)
wätx: [w.æ'tʃ] *PF* i.(t) *rossz valamiben*
we'ay: [ʔwɛ.ʔaj] *PF* mn. *savanyú, keserű*
wem: [w-ɛm] *PF* i.(tn) *harcolni, küzdeni*
wempongu: [ʔwɛm.po.ŋu] *PF* fn. *szakasz, katonai egység, csapat* (összetétel ebből: **wem harcol** és **pongu csoport**)
weopx: [wɛ.'op'] *PF* fn. *hullám (vízé)*
wew: [wɛw] *PF* mn. *hideg*
weyn: [w-ɛjɛn] *PF* i.(t) *rajzol, illusztrál*
win: [win] *PF* mn. *gyors*

Y

ya: [ja] *PF* fn. *levegő*
yafkeyk: [ʔja.fkej'kʃ] *PF* fn. *időjárás* (eredete: **fkeytok létezik, van**)
yak: [jakʃ] *PF* fn. *elágazás*
yak si: [j-akʃ 's-i] *PF* i.(tn) *elágazik, irányt vált* (eredete: **yak elágazás**)
yaney: [ja.'nej] *PF* fn. *kenu*
yapay: [ja.paj] *PF* fn. *pára, köd, gőz* (összetétel ebből: **ya levegő** és **pay víz**)
yawne: [ʔjaw.nɛ] *PF* mn. *szeretett*
yawnetu: [ʔjaw.nɛ.tu] *PF* fn. *szeretett személy* (eredete: **yawne szeretett**)
yawntu: [ʔjaw.n.tu] *PF* fn. *szeretett személy* (eredete: **yawne szeretett**)
yawntutsyip: [ʔyaw.n.tu.tʃjip] *PF* fn. *"kedvesem, kicsim"* (eredete: **yawntu szeretett személy**)
yawnyewla: [jaw.n.'jɛw.la] *PF* fn. *összetört szív, sebzett szív* (összetétel ebből: **yawne szeretett** és **yewla csalódás**)
yawo: [ja.'w-o] *PF* i.(tn) *felszáll, kiló* (összetétel ebből: **ya levegő** és **wo nyúl**)
yayayr: [ja.'jajɛ] *PF* fn. *zúrzavar*
yayayrngá: [ja.'jajɛ.ŋaʔ] *PF* mn. *zavaros, zavarbaejtő* (eredete: **yayayr zúrzavar**)

win säpi: [ʔwin.sæ.'p-i] *PF* i.(tn) *sietni* (összetétel ebből: **win gyors** és **s«äp»i csinál** (visszaható))
win si: [ʔwin 's-i] *PF* i.(tn) *gyorsítani, siettetni, sietni* (eredete: **win gyors**)
wip: [wipʃ] *PF* mn. *sós*
wiya: [ʔwi.ja] *ZS* gesz. *figyelmeztető vagy csalódottságot kifejező szó, 'francba!'*
wingay: [w-i.'ŋaj] *PF* i.(t) *bizonyít* (eredete: **wintxu mutat** és **ngay igaz**)
wintxu: [w-in.'t'u] *PF* i.(t) *mutat*
wo: [w-o] *PF* i.(t) *nyúl (valamiért)*
wok: [wokʃ] *PF* mn. *hangos*
wokau: [wok.'a.u] *JC,PF* fn. *ingadob* (összetétel ebből: **wok hangos** és **au dob**)
wotx: [wotʃ] *PF* fn. *teljesség, egész*
wrrpa: [ʔwɾ.pa] *PF* mn. *valamin kívüli*
wrrza'u: [wɾ.'z-a.ʔu] *PF* i.(tn) *kijön, előbukkan* (eredete: **wrrpa kívül** és **za'u jön**)
wum: [wum] *PF* hsz. *körülbelül, durván*
wur: [wur] *PF* mn. *hűvös, hideg*
wutso: [ʔwu.tso] *PF* fn. *vacsora*

yayayrtsim: [ja.'jajɛ.tsim] *PF* fn. *zavaros dolog, zúrzavar oka/forrása* (összetétel ebből: **yayayr zúrzavar** és **tsim forrás**)
yaymak: [ʔjaj.makʃ] *PF* mn. *buta, tudatlan*
yayo: [ʔja.jo] *PF* fn. *madár* (összetétel ebből: **ya levegő** és **ioang állat**)_D
yayotsrul: [ʔja.jo.tʃɾul] *PF* fn. *madárfészek* (összetétel ebből: **yayo madár** és **tsrul fészek**)
yäxk: [j-æ'kʃ] *PF* i.(t) *figyelmen kívül hagy, semmibe vesz*
yän: [j-æn] *PF* i.(t) *odaerősít, leköt(öz)*
ye: [jɛ] *PF* mn. *(meg)elégedett, hiánytalan, tele*
ye'krr: [ʔjɛʔ.kɾ] *PF* hsz. *korán* (eredete: **ye'rîn hamarosan** és **krr idő**)
ye'rîn: [ʔjɛʔ.rin] *PF* hsz. *hamarosan*
yehakx: [ʔjɛ.hakʃ] *PF* mn. *jóllakott, tele* (eredete: **ye tele** és **ohakx éhes**)
yem: [j-ɛm] *PF* i.(t) *rak, helyez*
yemfpay: [jɛm.'fpaj] *PF* fn. *bemártás, merítés (folyadékba)* (összetétel ebből: **yem rak** és **pay víz**)
yemfpay si: [jɛm.'fpaj 's-i] *PF* i.(tn) *merít (folyadékba)* (eredete: **yemfpay merítés**)
yemstokx: [ʔj-ɛm.stokʃ] *PF* i.(t) *felvesz (ruhát)*

(összetétel ebből: **yem sìn felvesz** és **tokx test**)
yengwal: [jɛŋ.ˈwal] *PF* fn. *bánat*
yeväng: [ˈjɛ.væŋ] *PF* mn. *szomját csillapított, szomját oltott* (eredete: **ye tele** és **väng szomjas**)
yewla: [ˈjɛw.la] *PF* fn. *csalódás, meghiúsult elvárások miatti érzelmi csalódottság, kiábrándulás*
yey: [jɛj] *PF* mn. *egyenes*
yeyfya: [ˈjɛj.fja] *PF* fn. *egyenes vonal* (eredete: **yey egyenes** és **fya'o út**)
yì: [jɪ] *PF* fn. *szint, fok, perem, széle valaminek* (Használható képletesen is, bármilyen mérhető dologra, aminek szintje vagy foka lehet; magasság, mélység, vízszint, hőmérséklet, tehetség, düh, stb.)
yìm: [j·im] *PF* i.(t) *(meg)köt*
yll: [jɪ] *PF* mn. *közösségi, közös*
ylltxep: [ˈjɪ.tʰɛp] *PF* fn. *közös tűz vagy tűzhely* (összetétel ebből: **yll közös** és **txep tűz**)
yo: [jo] *PF* fn. *felszín, felület*
yo': [j·oʔ] *PF* i.(átn) *tökéletes(nek lenni), hibátlan(nak lenni)*
yo'ko: [ˈjoʔ.ko] *PF* fn. *kör* (eredete: **yo' tökéletes**

Z

za'ärìp: [za.ˈʔ.æ.ɾ.ɪp] *PF* i.(t) *húz* (eredete: **'ärìp mozgat**)
za'u: [ˈz.a.ʔ.u] *PF* i.(tn) *jön*
zam: [zam] *PF* szám *hatvannégy, 64*
zamunge: [za.ˈm.u.ŋ.ɛ] *PF* i.(t) *hoz* (eredete: **munge visz, hoz**)
zapxi: [za.ˈpʰi] *PF* fn. *elülső rész vagy darab* (eredete: **hapxi rész**)
zare': [za.ˈrɛʔ] *PF* fn. *homlok, szemöldök* (összetétel ebből: **zapxi elülső rész** és **re'o fej**)
zasrìn: [za.ˈsr·m] *PF* i.(t) *kölcsön vesz* (eredete: **srìn ideiglenesen átvesz a másiktól**)
zawng: [z·awŋ] *PF* i.(tn) *sikolt*
zawprte': [z·aw.ˈpɾ.tɛʔ] *PF* i.(tn) *élvezetesnek lenni* (eredete: **za'u jön** és **prte' élvezetes**)
zawr: [zawɾ] *PF* fn. *állathang (ordítás, bógés, stb.)*
zäfi: [ˈzæ.fi] *PF* mn. *módosított, megváltoztatott, nem eredeti állapotú*
zekwä: [ˈzɛk.wæ] *PF* fn. *ujj*
zel: [zɛl] *PF* hsz. *akkor*

és **ko'on kör**)
yo'kofya: [ˈjoʔ.ko.fja] *PF* fn. *ciklus* (összetétel ebből: **yo'ko kör** és **fya'o ösvény, út, mód**)
yoa-: [ˈjo.a] *PF* told. *cserébe*
yol: [jol] *PF* mn. *hosszú (idő)*
yom: [j·om] *PF* i.(t) *eszik*
yomtìng: [ˈjom.t·ŋ] *PF* i.(tn) *etet* (összetétel ebből: **yom eszik** és **tìng ad**)
yomyo: [ˈjom.jo] *PF* fn. *tányér* (összetétel ebből: **yom enni** és **yo asztal** (*fyayo* köznapi használatából))
yomyo lerìk: [ˈjom.yo lɛ.ˈɾik] *PF* fn. *levéltányér* (összetétel ebből: **yomyo tányér** és **lerìk levél**)
yora': [j·o.ˈɾ.aʔ] *PF* i.(t) *nyer*
yora'tu: [jo.ˈraʔ.tu] *PF* fn. *győztes* (eredete: **yo-ra' győz, nyer**)
yrr: [jɾ] *PF* mn. *vad, természetes (hamisítatlan, eredeti, változatlan állapotú)*
yrrap: [jɾ.ap] *PF* fn. *vihar* (eredete: **ya levegő** és **hrrap veszély**)
yuey: [ˈju.ɛj] *PF* mn. *szép (belső szépség)* cs.sz.
yune: [ˈj.u.n·ɛ] *PF* i.(t) *hallgat (figyel valamilyen hangra)*
yur: [j·ur] *PF* i.(t) *mos*

zene: [ˈz·ɛ.n·ɛ] *PF* i.(tnm) *kell*
zenke: [ˈz·ɛŋ.kɛ] *PF* i.(tnm) *tilos, nem szabad* (összetétel ebből: **zene kell** és **ke nem**)
zerok: [ˈz·ɛ.ɾ.ok] *PF* i.(t) *emlékezni*
zeswa: [ˈzɛ.swa] *PF* fn. *fű*
zeswavi: [ˈzɛ.swa.vi] *PF* fn. *fűszál* (eredete: **zes-wa fű**)
zet: [z·ɛt] *PF* i.(t) *tart, kezel (érzelmileg), viselkedik valakivel szemben*
zey: [zɛj] *PF* mn. *különleges, különböző*
zeyko: [zɛj.ˈk·o] *PF* i.(t) *(meg)gyógyít, javít* (eredete: **zo jól lenni** és **«eyk» műveltető infixum**)
zir: [zɪɾ] *PF* fn. *érintés, érzés, textúra*
zìm: [z·im] *PF* i.(t) *érez (érintéssel!)*
zìma'uyu: [zɪ.ˈma.ʔu.ju] *PF* fn. *újonc, valaki aki most lépett színre*
zìmtswo: [ˈzɪm.t̪swo] *PF* fn. *érintés* (eredete: **zìm érintéssel érez**)
zìsikrr: [ˈzɪ.sɪ.kɾ] *PF* fn. *évszak* (eredete: **zìsit év** és **krr idő**)
zìsit: [ˈzɪ.sɪt] *PF* fn. *év*

zìsìtay: [ʔɪ.sɪt.aj] *PF* fn. *jövő év* (eredete: **zìsìt év**)

zìsìtsaltrr: [ʔɪ.sɪt.'sal.tɾ] *PF* fn. *évforduló* (összetétel ebből: **zìsìt év** és **trr nap**)

zìskrrmipaw: [ʔɪ.skɾ.'mi.paw] *PF* fn. *tavas* (összetétel ebből: **zìsìkrr évszak** és **mipa tì-paw új növény**)

zìskrrsom: [ʔɪ.skɾ.'sɔm] *PF* fn. *nyár* (összetétel ebből: **zìsìkrr évszak** és **som forró**)

zìskrrtsawn: [ʔɪ.skɾ.'tsawn] *PF* fn. *ősz* (évszak) (összetétel ebből: **zìsìkrr évszak** és **tsawn aratás**)

zìskrrwew: [ʔɪ.skɾ.'wɛw] *PF* fn. *tél* (összetétel ebből: **zìsìkrr évszak** és **wew hideg**)

zìtsaltrr: [ʔɪ.'tsal.tɾ] *PF* fn. *évforduló* (társalgási

nyelven)

zo: [z.o] *PF* i.(átn) *jól lenni, rendben lenni, rendben működni*

zong: [z.oŋ] *PF* i.(t) *(meg)ment, véd*

zongtseng: [ʔzoŋ.tʂɛŋ] *PF* fn. *menedék* (összetétel ebből: **zong megment** és **tseng hely**)

zoplo: [zop.'lo] *PF* fn. *támadás*

zoslu: [ʔzo.sl.u] *PF* i.(tn) *(meg)gyógyul, javul* (összetétel ebből: **zo jól lenni** és **slu válik vmivé**)

zum: [zum] *PF* fn. *tárgy, dolog* (kézzelfogható)

zun: [zun] *PF* ksz. *ha*

zup: [z.upʔ] *PF* i.(tn) *(le)esni*

zusawkrr: [zu.'saw.kɾ] *PF* fn. *jövő* (összetétel ebből: **z«us»a'u jövő** és **krr idő**)

ä

äie: [æ.'i.ɛ] *PF* fn. *vízió, látomás*

äo-: [æ.o] *PF* told. *alatt(a), alul*

ätxäle: [æ.'t'æ.lɛ] *PF* fn. *kérés*

ätxäle si: [æ.'t'æ.lɛ 's.i] *PF* i.(tn) *kérés* (**tsnì** majd *a tárgyi mellékmondat*) (eredete: **ätxäle** *kérés*)

ì

ìì: [i:] *PF* „töltelékszó” *ööö, izé*

ilà+: [i.læ] or [i.'læ] *PF* told. *által(a), révén, keresztül, mentén*

ìley: [i.'lɛj] *LA* gesz. *harci kiáltás*

ìlva: [i.l.va] *PF* fn. *pehely, csepp, szilánk*

ìpxa: [i.'p'a] *RL,PF* fn. *páfrány*

A Számrendszer

A következő táblázatban a Na'vi számokat foglaltuk össze, melyek melléknevek, amiket a főnevek egyesszámú alakjával használunk, mint pl. 'awa tute. Fontos megjegyezni, hogy ez nem tízes (decimal), hanem nyolcas (octal) alapú számrendszer! Aláhúzás jelzi, hogy hova esik a hangsúly. A 8-as és 9-es számjegyek földi hivatkozásként szerepelnek, pl. telefonszámokhoz. Ezekkel nem fejezhető ki a nyolc és a kilenc, mint értékét!

Megjegyzés: köznapi beszédben a Frommer által alkotott Számszabályt (Na'vi-ul: „Koren Holpxayä”) alkalmazzuk, mely szerint *ugyanarra a dologra vonatkozóan tagmondatonként csak egyszer fejezzük ki a mennyiséget*. Például az a mondat, hogy „Ti ketten tanárok vagytok.” na'vi nyelven „Menga lu karyu”. Az pedig, hogy „Ők tanárok.” úgy szól, hogy „Fo lu karyu”.

Na'vi számok: 0 – 39					
	0	1	2	3	4
0	kew	vol	mevol	pxevol	tsìvol
1	'aw	volaw	mevolaw	pxevolaw	tsìvolaw
2	mune	vomun	mevomun	pxevomun	tsìvomun
3	pxey	vopey	mevopey	pxevopey	tsìvopey
4	tsing	vosing	mevosing	pxevosing	tsìvosing
5	mrr	vomrr	mevomrr	pxevomrr	tsìvomrr
6	pukap	vofu	mevofu	pxevofu	tsìvofu
7	kinä	vohin	mevohin	pxevohin	tsìvohin

Na'vi számok: 40 – 63				Sorszámok			
	5	6	7	Szám + -ve			
0	mrrvol	puvol	kivol	0	–	8	volve
1	mrrvolaw	puvolaw	kivolaw	1	'awve	9	volawve
2	mrrvomun	puvomun	kivomun	2	muve	10	vomuve
3	mrrvopey	puvopey	kivopey	3	pxeyve	11	vopeyve
4	mrrvosing	puvosing	kivosing	4	tsìve	12	vosìve
5	mrrvomrr	puvomrr	kivomrr	5	mrrve	13	vomrrve
6	mrrvofu	puvofu	kivofu	6	puve	14	vofuve
7	mrrvohin	puvohin	kivohin	7	kive	15	vohive

További Na'vi számok:						
	x1	kombináció	x8	x64	x512	x4096
1	'aw	-aw	vol	zam	vozam	zazam
2	mune	-mun	mevol	mezam	mevozam	mezazam
3	pxey	-pey	pxevol	pxezam	pxevozam	pxezazam
4	tsing	-sing	tsìvol	tsìzam	tsìvozam	tsìzazam
5	mrr	-mrr	mrrvol	mrrzam	mrrvozam	mrrzazam
6	pukap	-fu	puvol	puzam	puvozam	puzazam
7	kinä	-hin	kivol	kizam	kivozam	kizazam

Example Number

zamtsivosing	zam + tsivo + sing	64 + 4*8 + 4	100
--------------	--------------------	--------------	-----

Nem Na'vi számok:			
8	'eyt	9	nayn

B Idő

Itt egy lista a pandorai napszakokról, és a földi hét napjairól. A hangsúly ismét aláhúzással van jelölve.

Trrtxon	
trr'ong	hajnal, napkelte
trr'ongmaw	napkelte után
rewon	reggel
srekamtrr	délelőtt
kxamtrr	dél
kxamtrrmaw	kora délután
ha'ngir	délután
kaym	késő délután
sreton'ong	naplemente előtt
txon'ong	naplemente
txon'ongmaw	naplemente után
txon	este,éjszaka
srekamtxon	éjfél előtt
kxamtxon	éjfél
kxamtxomaw	éjfél után
txon	este,éjszaka
sresrr'ong	hajnal előtt
trr'ong	hajnal, napkelte

Napok földi hét viszonylatában	
Vasárnap	trr'awve
Hétfő	trrmuve
Kedd	trrpxeyve
Szerda	trrtsive
Csütörtök	trrmrve
Péntek	trrpuve
Szombat	trrkive

C Na'vi jövevényszavak

Ḵnglīsì: [ʔŋ.lɪ.sɪ] _{PF} fn. *angol nyelv* (jövevényszó angolból *English*)

Ḵrta: [ʔɾ.ta] _{PF,Pr} tul.n. *Föld* (jövevényszó angolból *Earth*)

Europa: [ɛ.u.'ro.pa] _{PF} tul.n. *Európa* (jövevényszó görögből *Europe*)

ewro: [ɛw.ro] _{PF} fn. *Euro* (jövevényszó angolból *euro*)

hametsì: [ha.me.ʔsɪ] _{PF} fn. *kovászos kenyér* (jövevényszó héberből *chametz*)

Jakesully: [ʒɛjk'su:lɪ] _M fn. *idióta, Toruk Maktó* (jövevényszó angolból *Jake Sully*) (Nem megengedett a navi fonotaktikai szabályok miatt)

Kelnì: [kɛl.nɪ] _{PF} tul.n. *Köln*

kunsìp: [kun.sɪpʔ] _{PF} fn. *harci helikopter* (jövevényszó angolból *gunship*)

lì'upuk: [lɪ.ʔu.pukʔ] _{PF} fn. *szótár* (jövevényszó Na'vi - angol *word book*)

LosÄntsyelesì: [lo.'sæn.tʃjɛ.lɛ.sɪ] _{PF} tul.n. *Los Angeles* (jövevényszó angolból *Los Angeles*)

matsa: [ma.tsa] _{PF} fn. *matsa, crackers* (jövevényszó héberből *matsa*)

nìFranse: [ni.'fran.sɛ] _{PF} hsz. *francia, franciául* (jövevényszó franciából *Français*)

nìToitsye: [ni.'to.i.tʃjɛ] _{PF} hsz. *német, németül* (jövevényszó németből *Deutsche*)

nìTsyungwen: [ni.'tʃjuŋ.wɛn] _{PF} hsz. *Zhongwen* (jövevényszó Mandarin kínaiból *Zhongwen*)

Niyu Yorki: [ni.ju 'jor.kɪ] _{PF} tul.n. *New York*

- Pari:** [pa.ri] *PF* tul.n. *Párizs* (jövevényszó francia *Paris*)
- paynäpll:** [ˈpaj.næ.pɪ] *PF* fn. *ananász* (jövevényszó angolból *pineapple*)
- päsketpol:** [pæ.skɛt.pɒl] *PF* fn. *basketball* (jövevényszó angolból *basketball*)
- pätsi:** [ˈpæ.tʃi] *PF* fn. *jelvény* (jövevényszó angolból *badge*)
- pensil:** [ˈpen.sɪl] *PF* fn. *ceruza* (jövevényszó angol *pencil*)
- pilok:** [pi.ˈlok] *PF* fn. *blog* (jövevényszó angolból *blog*)
- posti:** [ˈpo.sti] *PF* fn. *bejegyzés, post* (jövevényszó angolból *post*)
- Poston:** [ˈpo.stɒn] *PF* tul.n. *Boston*
- puk:** [puk] *PF* fn. *könyv* (jövevényszó angolból *book*)
- puktsyip:** [ˈpuk.tʃɪp] *PF* fn. *pamflet, könyvecske* (eredete: **puk** *könyv*)
- pxir:** [pˈɪr] *PF* fn. *sör* (jövevényszó németből *bier*)
- skxaypxe:** [skˈaj.pˈɛ] *PF* fn. *Skype* (jövevényszó angolból *Skype*)
- Sweriye:** [swɛrijɛ] *PF* tul.n. *Svédország* (jövevényszó svédből *Sverige*)
- tawsip:** [ˈtaw.sɪp] *PF* fn. *éghajó* (jövevényszó angolból *ship*)
- tireyn:** [ti.ˈrɛjn] *PF* fn. *vonat* (jövevényszó angolból *train*)
- Toitslan:** [ˈto.i.tʃlən] *PF* tul.n. *Németország* (jövevényszó németből *Deutschland*)
- Toitsye:** [ˈto.i.tʃjɛ] *PF* mn. *német (nyelv)* (jövevényszó németből *Deutsch*)
- toktor:** [ˈtok.tɒr] *PF* fn. *orvos* (jövevényszó angolból *doctor*)
- tšyänel:** [ˈtʃjæn.nɛl] *PF* fn. *TV csatorna* (jövevényszó angolból *channel*)
- tšyiräfi:** [ˈtʃjɪ.ræ.fi] *PF* fn. *zsiráf* (jövevényszó angolból *giraffe*)
- tšyoklit:** [ˈtʃjɒk.lɪt] *PF* fn. *csokoládé* (jövevényszó angolból *chocolate*)
- txolar:** [ˈtˈo.lar] *PF* fn. *dollár* (jövevényszó angolból *dollar*)
- wep:** [wɛp] *LN* fn. *web (www)* (jövevényszó angolból *web*)
- weptseng:** [ˈwɛp.tʃɛŋ] *LN* fn. *weboldal* (jövevényszó angol/Na'vi *web place*)
- wou:** [ˈw.o.u] *PF* i.(átn) „állat”, „sirály”, „király”. (*slang*) (jövevényszó angolból *whoa*)
- Yeysu:** [jɛj.su] *PF* tul.n. *Jézus* (jövevényszó Italian *Jesu*)
- Yuesey:** [ju.ɛ.sɛj] *PF* tul.n. *USA* (jövevényszó angolból *U.S.A.*)

D Na'vi tulajdonnevek

- Akwey:** [ak.'wej] *JC* tul.n. *Na'vi férfi*
- Amhul:** [am.'hul] *PF* tul.n. *gyermeknév (nem szó szerint értve)*
- Anurái:** [a.nu.ra.i] *G* tul.n. *Na'vi kl*
- Aonung:** [a.o.'nuŋ] *PF* tul.n. *férfi a Metkayina Klánból*
- Ateyitan:** [a.tej.i.tan] *JC* tul.n. *Ateyo fia (eredete: Ateyo férfi név (nem szó szerint értve) és 'itan fiú)*
- Ateyo:** [a.'te.jo] *JC* tul.n. *Na'vi férfi*
- ayRam aLusing:** [aj.'ram a.lu.'siŋ] *PF* tul.n. *a Lebegő Hegység (összetétel ebből: ram hegy és ling lebeg)*
- ayVitrayä Ramunong:** [aj.vit.'ra.jæ ra.'mu.noŋ] *JC* tul.n. *Lelkek Fája/Kútja (összetétel ebből: vitra lélek és ramunong kút)*
- Änsit:** [ʔæn.sitʔ] *PF* tul.n. *gyermeknév (nem szó szerint értve)*
- Entu:** [ʔen.tu] *PF* tul.n. *Na'vi férfi*
- Eytukan:** [ʔej.tu.kan] *JC* tul.n. *Az Omatikaya klán férfi vezetőjének a neve*
- Eywa:** [ʔej.wa] *JC* tul.n. *világsszellem/Gaia/Pandora lelke(a Proto-Indo-Európai *aiw-ból) *RL**
- Eywa'eveng:** [ʔej.wa.'ʔe.veŋ] *JC,PF* tul.n. *Pandora (köznapi kiejtése [ʔej.'we.veŋ]) (összetétel ebből: Eywa Gaia és 'eveng gyerek)*
- Iknimaya:** [ʔik.ni.'ma.ja] *JC* tul.n. *Halleluja-hegység (lebegő hegység)*
- İstaw:** [i.'staw] *PF* tul.n. *Na'vi férfi*
- Kamun:** [ka.mun] *PF* tul.n. *Na'vi férfi (becézett alakja: Kamtsyip)*
- Kekunan:** [ke.ku.nan] *G* tul.n. *Na'vi kl*
- Kelutral:** [kel.ut.'fal] *PF* tul.n. *otthonfa (összetétel ebből: kelku otthon és utral fa)*
- Li'ona:** [li.'ʔo.na] *G* tul.n. *Na'vi kl*
- Lo'ak:** [lo.'ʔakʔ] *PF* tul.n. *Jake és Neytiri másodszületett fia*
- Lo'akur:** [lo.'ʔa.'kur] *PF,CdS* tul.n. *Toruk Makto Amulet (szó szerint: lógó amulet) (összetétel ebből: lo'a totem és kur lóg)*
- Metkayina:** [met.ka.'ji.na] *JC,PF* tul.n. *Zátony Népe klán*
- Mo'ara:** [mo.'ʔa.ra] *PF* tul.n. *pandorai völgy (Megjegyzés: A Disney Pandora hely neve is)*
- Mo'at:** [mo.'ʔatʔ] *JC* tul.n. *Omatikaya sámán nő neve (lehet Moat is)*
- Mo'at'ite:** [mo.'ʔat.'ʔi.te] *JC* tul.n. *Mo'at lánya (eredete: Mo'at női név és 'ite lány)*
- Na'vi:** [na.'vi] *PF* tul.n. *a Nép, bennszülött pandorai faj*
- Naranawm:** [nar.a.'nawm] *JC,PF* tul.n. *Polyp-hemus (eredete: nari szem és anawm nagy; szó szerint nagy szem")*
- Nawmtoruktek:** [nawm.'to.ruk.tekʔ] *PF,CdS* tul.n. *Toruk Makto Totem (összetétel ebből: nawm Toruk nagy Toruk és tekre koponya)*
- Neteyam:** [ne.'te.jam] *PF* tul.n. *Jake és Neytiri elsőszületett fia*
- Newey:** [ne.'wej] *PF* tul.n. *Na'vi nő*
- Neytiri:** [nej.ti.ri] *JC* tul.n. *Omatikaya női név*
- Ninat:** [ni.natʔ] *JC* tul.n. *Omatikaya női énekes neve*
- Omatikaya:** [o.ma.ti.'ka.ja] *JC* tul.n. *Kék Síp Klán (Megjegyzés: gyakori elírása az Omatcaya)*
- Otranyu:** [ot.'ran.ju] *JC* tul.n. *Na'vi férfi*
- Peyral:** [pej.'ral] *PF* tul.n. *Omatikaya női név*
- Pongu Pongu:** [po.ŋu 'po.ŋu] *D* tul.n. *party party (eredete: pongu csoport) (Megjegyzés: A Disney's Pandora bár neve is)*
- Ralu:** [ra.lu] *PF* tul.n. *Na'vi gyermek neve (nem szó szerint értve)*
- Rini:** [ri.ni] *PF* tul.n. *Na'vi nő*
- Ronal:** [ro.nal] *PF* tul.n. *nő a Metkayina Klánból*
- Rongloa:** [roŋ.lo.a] *JC* tul.n. *Na'vi kl*
- Rotxo:** [ro.t'o] *PF* tul.n. *férfi a Metkayina Klánból*
- Satu'li:** [sa'tuʔ.li] *PF,D* tul.n. *Az étkező neve Mo'araban (Megjegyzés: Disney's Pandora)*
- Seze:** [se.ze] *ZS* tul.n. *Neytiri ikranja*
- Silwanin:** [sil.wa.nin] *JC* tul.n. *Neytiri (lány)testvére (nem szó szerint értve)*
- Sorewn:** [so.'rewn] *PF* tul.n. *Na'vi nő*
- Swotulu:** [swo.tu.lu] *PF* tul.n. *szent folyó (eredete: swotu szent hely)*
- Swotu Wayä:** [swo.tu 'waj.æ] *PF,D* tul.n. *éneklőhely (Megjegyzés: Disney's Pandora)*
- Tawkami:** [taw.'ka.mi] *G* tul.n. *Na'vi klán neve (összetétel ebből: taw ég(bolt) és kame lát)*
- Tawtute:** [taw.tu.te] *PF* tul.n. *ég ember (ember) (összetétel ebből: taw ég(bolt) és tute személy)*
- Tipani:** [ti.pa.ni] *G* tul.n. *Na'vi kl*

- Tonowari:** [to.no.'wa.ri] *JC,PF* tul.n. *Metkayina*
férfi név
- Tsahik:** [t̥sa.hikʷ] *JC* tul.n. *sámánnő, papnő,*
matriarcha
- Tsenu:** [t̥se.nu] *PF* tul.n. *Na'vi nő*
- Tsireya:** [t̥si.'rej.a] *PF* tul.n. *nő a Metkayina*
Klánból
- Tskaha:** [t̥ska.ha] *JC* tul.n. *Na'vi kl*
- Tsu'tey:** [tsuʔ.'tɛj] *JC* tul.n. *Omatikaya férfi név*
- Tsumongwi:** [t̥su.moŋ.wi] *JC* tul.n. *az Omati-*
kaya klán eredeti neve
- Tuke:** [tu.kɛ] *PF* tul.n. *Na'vi nő*
- Tuktirey:** [tuk.'ti.rej] *PF* tul.n. *Jake és Neytiri*
lánya
- Txärpawk:** [t̥'æɾ.pawkʷ] *PF,CdS* tul.n.
Thanator-csont kürt (összetétel ebből: txä-
rem csont és pawk kürt)
- Txewi:** [t̥'ɛ.wi] *PF* tul.n. *Na'vi férfi*
- Txilte:** [t̥'il.tɛ] *PF* tul.n. *Na'vi nő*
- Uniltaron:** [u.nil.'ta.rɔn] *PF* tul.n. *álmovadás-*
zat (összetétel ebből: unil álm és taron va-
dászik)
- Utral Aymokriyä:** [ut.ral aj.'mɔk.ri.jæ] *JC,PF*
tul.n. *(Régi) Hangok Fája (összetétel ebből:*
utral *fa és mokri hang)(utraya mokri-ből*
JC)
- Va'ru:** [vaʔ.ru] *PF* tul.n. *Na'vi férfi*
- Vitrautral:** [vit.'ra.ut.ral] *PF* tul.n. *Lelkek Fája*
(összetétel ebből: vitra lélek és utral fa)

E Állat- és Növényvilág

Növényvilág

- 'ampirikx:** [ʔam.pi.rikʰ] *PF* fn. *levél-kancsóka* (érintésre mozgó) (*pandorai növényfaj*) (összetétel ebből: **'ampi érint és rikx mozog**)
- 'ä'o:** [ʔæ.ʔo] *PF* fn. *kancsóka*
- 'ele'wll:** [ʔɛ.lɛʔ.w] *PF* fn. *tüskés mancs, kaktusz* (*pandorai növényfaj*) (eredete: **'ewll növény**)
- aniheyu:** [a.ni.'hɛ.ju] *PF* fn. *fibonacci, kék spirál növény* (*pandorai növényfaj*) (összetétel ebből: **ean kék és 'iheyu spirál**)
- apxangrr:** [a.'p'a.ŋʁ] *PF* fn. *delta fa, szó sz. nagy gyökér* (*pandorai növényfaj*) (összetétel ebből: **apxa nagy és ngrr gyökér**)
- atokirina':** [a.to.ki.'ri.naʔ] *JC* fn. *A Szent Fa magja*
- awaiei:** [a.wa.i.'ɛ.i] *PF* fn. *édeni sikoltófű, földi ikran* (*pandorai növényfaj*)
- eanean:** [ɛ.an.'ɛ.an] *PF* fn. *cheadle, lágyszárú növény* (*pandorai növényfaj*) (összetétel ebből: **ean kék**)
- eyaye:** [ɛ.'ja.jɛ] *PF* fn. *eyaye* (*pandorai növényfaj*)
- fkxakewll:** [ʰfk'a.kɛ.w] *PF* fn. *viszkető növény* (*pandorai növényfaj*) (összetétel ebből: **fkxake viszket és 'ewll növény**)
- flefle:** [ʰflɛ.flɛ] *PF* fn. *Sol öröme, magnetotrophic* (*pandorai növényfaj*)
- fngapsutxwll:** [ʰŋap.sut'.w] *PF* fn. *fémkövető növény* (*pandorai növényfaj*) (összetétel ebből: **fngap fém és sutx követ**)
- fwäkiwll:** [ʰfwæ.ki.w] *PF* fn. *imádkozó sáska* (*pandorai állatfaj*) (összetétel ebből: **fwäki sáska és 'ewll növény**)
- hìrumwll:** [hi.'rum.w] *PF* fn. *puffer növény* (*pandorai növényfaj*)
- klłpxiwll:** [kł.'p'i.w] *PF* fn. *oroszlánbogyó* (*pandorai növényfaj*) (összetétel ebből: **klłte föld és pxiwll növény**)
- kxaylte:** [ʰk'ajl.tɛ] *PF* fn. *cillaphant* (*pandorai növényfaj*) (eredete: **kxayl magas**)
- loreyu:** [lo.'rɛ.ju] *PF* fn. *helicoradium spirál, gyönyörű spirál* (*pandorai növényfaj*) (összetétel ebből: **lor gyönyörű és 'iheyu spirál**)
- mínyu:** [ʰmim.ju] *PF* fn. *csavart liliom* (*pandorai növényfaj*) (eredete: **mìn fordul**)
- mulpxar:** [mul.'p'ar] *PF* fn. *kakasfej növény* (*pandorai növényfaj*)
- pa'liwll:** [ʰpaʔ.li.w] *PF* fn. *páncélos ló kancsó-növény* (*pandorai növényfaj*) (összetétel ebből: **pa'li páncélos ló és 'ewll növény**)
- pamtseowll:** [ʰpam.tɕɛ.o.w] *PF* fn. *macskafiül, zenevirág* (*pandorai növényfaj*) (összetétel ebből: **pamtseo zene és 'ewll növény**)
- paywll:** [ʰpaj.w] *PF* fn. *vízvirág/vízinnövény, dapofet,* (*pandorai növényfaj*) (összetétel ebből: **pay víz és 'ewll növény**)
- penghrrap:** [pɛŋ.'hr.apʰ] *PF* fn. *"veszélyjelző", rojtos lámpa* (*pandorai növényfaj*) (összetétel ebből: **peng mond és hrrap veszély**)
- pxayzekwä:** [p'aj.'zɛk.wæ] *PF* fn. *tüskés korbács* (*pandorai növényfaj*) (összetétel ebből: **pxay sok és zekwä ujj**)
- pxiut:** [p'i.utʰ] *PF* fn. *borotva pálma, éles fa* (*pandorai növényfaj*) (összetétel ebből: **pxi éles és utral fa**)
- pxiwll:** [p'i.w] *PF* fn. *remete-rügy növény* (*pandorai növényfaj*) (összetétel ebből: **pxi éles és 'ewll növény**)
- pxorna':** [p'or.naʔ] *PF* fn. *episoth, robbanó mag* (*pandorai növényfaj*) (összetétel ebből: **pxor szétvet és rina' mag**)
- pxorna'lor:** [p'or.naʔ.'lor] *PF* fn. *szári, gyönyörű robbanó mag növény* (*pandorai növényfaj*) (összetétel ebből: **pxorna' robbanó mag és lor gyönyörű**)
- rawp:** [rawpʰ] *PF* fn. *hólyag polip* (*pandorai állatfaj*)
- rumut:** [ʰrum.utʰ] *PF* fn. *labdafa* (*pandorai növényfaj*) (összetétel ebből: **rum labda és utral fa**)
- seze:** [ʰsɛ.zɛ] *PF,ZS* fn. *"kék virág"* (*Neytiri ikranjának a neve*) (*pandorai növényfaj*)
- smaoe:** [sma.'o.ɛ] *PF* fn. *falanxia, nagyon tüskés növény* (*pandorai növényfaj*)
- sngukx:** [sŋukʰ] *PF* fn. *féreg-növény* (*pandorai növényfaj*)
- somtilor:** [ʰsom.ti.lor] *PF* fn. *gránátfű", forró szépség* (*pandorai növényfaj*) (összetétel ebből: **som forró és tilor szépség**)

syeptute: [ʃjɛp.tu.tɛ] *PF* fn. *hyneman*, emberfógó (pandorai növényfaj) (összetétel ebből: **syep** csapdába ejt és **tute** személy)

tautral: [ʔa.ut.ral] *PF* fn. *égi fa* (pandorai növényfaj) (összetétel ebből: **taw** ég(bolt) és **utral** fa)

tawtsngal: [ʔaw.tʃŋal] *PF* fn. [ʔ]panopyra, égi csésze (pandorai növényfaj) (összetétel ebből: **taw** ég(bolt) és **tsngal** csésze)

tihawnuwll: [ti.ʔaw.nu.wl] *PF* fn. *spártai, menedék-növény* (pandorai növényfaj) (összetétel ebből: **tihawnu** védelem és **'ewll** növény)

tompawll: [ʔom.pa.wl] *PF* fn. *geode, eső-növény* (pandorai növényfaj) (összetétel ebből: **tompa** eső és **'ewll** növény)

torukspxam: [ʔo.ruk.spʔam] *PF* fn. *octoshroom*, hatalmas leonopteryx gomba (pandorai növényfaj) (összetétel ebből: **toruk** leonopteryx és **spxam** gomba)

tsawlapxangrr: [ʔsaw.la.pʔa.ŋr] *PF* fn. *unidel-ta fa*, szó sz. *magas, hatalmas gyökér* (pandorai növényfaj) (összetétel ebből: **tsawl** magas és **ngrr** gyökér)(röviden: **tsawlapx**)

tstxa'a: [ʔstʔa.ʔa] *PF* fn. *canalyd*

tsyorina'wll: [ʔsjo.ri.ʔaʔ.wl] *PF* fn. *cycad, liszt-mag növény* (pandorai növényfaj) (összetétel

ebből: **rina'** mag és **'ewll** növény)

txll'u: [ʔʔ.ʔu] *PF* fn. *hukatök* (pandorai növényfaj)

txumpaywll: [ʔʔum.pa.j.wl] *PF* fn. *skorpió bogáncs, mérgező vizinövény* (pandorai növényfaj) (összetétel ebből: **txum** mérge és **paywll** vizinövény)

txumtsä'wll: [ʔʔum.ʔsæʔ.wl] *PF* fn. *feldőlt palack, mérgeglövellő növény* (pandorai növényfaj) (összetétel ebből: **tsä'** lövell és **'ewll** növény)

väfewll: [ʔvæ.fɛ.wl] *PF* fn. *százlábú, rossz szagú növény* (pandorai növényfaj) (összetétel ebből: **vä'** kellemetlen és **fahew** szag)

värumut: [ʔvæ.ru.mutʔ] *PF* fn. *ér-gubó* (pandorai növényfaj) (összetétel ebből: **vä'** kellemetlen és **rum** labda)

vozampasukut: [ʔvo.zam.pa.suk.utʔ] *PF* fn. *"ezerbogyófa", málnához hasonló gyümölcs fája* (összetétel ebből: **vozam** 512, az ezer helyett használatos és **pasuk ut(ral)** bogyó fa)

yomhi'ang: [jom.ʔhiʔ.ang] *PF* fn. *kisállat/rovarevő, dakteron* (pandorai növényfaj) (összetétel ebből: **yom** eszik és **hi'ang** rovar)

yomioang: [jom.i.ʔo.ang] *PF* fn. *kehelynövény* (pandorai növényfaj) (összetétel ebből: **yom** eszik és **ioang** állat)

Állatvilág

'angtsik: [ʔaŋ.tʃikʔ] *PF* fn. *kalapácsfejű növényevő* (pandorai állatfaj)

eltungawng: [ɛl.tu.ŋawŋ] *PF* fn. *agyféreg* (pandorai állatfaj) (összetétel ebből: **eltu** agy és **ngawng** féreg)

fkio: [ʔki.o] *PF* fn. *tetrapteron* (pandorai állatfaj)

fpxafaw: [ʔpʔa.faw] *PF* fn. (pandorai repülő medúzászerű lény) (pandorai állatfaj)

fwampop: [ʔwam.popʔ] *PF* fn. *tapirus*

fwäki: [ʔwæ.ki] *PF* fn. *sáska*

ikran: [ʔik.ran] *JC* fn. *ikran/sikoll* (na'vik repülő hátasa) (pandorai állatfaj)(hegyi ikran)

ikranay: [ik.ra.ʔna.j] *JC,PF* fn. *erdei ikran / sikoll*

ilu: [ʔi.lu] *PF,D* fn. *nagy, plezioszaurusz-szerű tengeri állat* Disney's Pandora Guide to the Flora and Fauna of the Valley of Mo'ara-ból

kali'weya: [ka.liʔ.wɛ.ja] *ASG* fn. *mérgező pókszabású állat* (pandorai állatfaj)

kenten: [ʔken.tɛn] *PF* fn. *legyezőgyík*

lanay'ka: [la.ʔnajʔ.ka] *PF,ASG* fn. *slinger", lajhár-szerű pandorai állat*

mawup: [ʔma.wupʔ] *PF,CdS* fn. *turtapede* (teknős-szerű pandorai állat)

nantang: [ʔnan.taŋ] *JC,PF* fn. *viperafarkas Caniferratus costatus, síkos páncélos farkas* (pandorai állatfaj)

nantangtsyip: [ʔnan.taŋ.tʃjipʔ] *JC,PF* fn. *kutya* (földi állat), sz.sz.: *kis viperafarkas* (eredete: **nantang** viperafarkas)

pa'li: [ʔpaʔ.li] *PF* fn. *Páncélos ló* (Na'vik földi ló-szerű hátasa, pandorai állatfaj)

palulkan: [pa.lu.ʔlu.kan] *JC* fn. *Thanator* („száraz száj és félelemhöző”) (szárazföldi csúcsragadozó, állatfaj) (köznyelvi [pa.ʔlu.kan])

palulukantsyip: [pa.lu.ʔlu.kan.tʃjipʔ] *JC,PF* fn. *macska* (földi állat) (eredete: **palulkan** thanator) (köznap [pa.ʔlu.kan.tʃjipʔ])

- riti:** [ˈri.ti] *JC* fn. *Tüskés/Fullánkos denevér* (*pandorai állatfaj*)
- syaksyuk:** [sjak.ˈsjukʰ] *PF* fn. *prolemuris* (*pandorai állatfaj*)
- talioang:** [ˈtal.i.o.aŋ] *JC* fn. *viharbölény* (*pandorai állatfaj*) (eredete: **ioang** állat)
- teylu:** [ˈtɛj.lu] *JC* fn. *bogár lárvá* (*pandorai állatfaj*)
- toruk:** [ˈto.rukʰ] *JC* fn. *leonoptyeryx*, *végső árny* (*pandorai állatfaj*)
- tspìng:** [tspìŋ] *PF, C&S* fn. *austrapede* (*struccszerű pandorai állat*)
- yerik:** [ˈjɛ.rìkʰ] *PF* fn. *Hexapéd* (*Pandórai szervasszerű lény*) (*pandorai állatfaj*)
- zize':** [zi.ˈzɛʔ] *PF* fn. *pokoli tűzdarázs* (*pandorai állatfaj*)

F Hasznos kifejezések

Ezek hasznos köznyelvi kifejezések, melyeknek általában egyetlen jelentésük van. A szórend gyakran megváltoztatható, habár a morféimák valószínűleg állandóak. Nem csak azért raktuk be őket, hogy mutassunk néhány példát, ahol egy kifejezés megkövesedett és állandó jelentése van, hanem hogy mutassak egyszerű, szilárd mondatszerkezeteket is. Ezért tettünk be néhány magában álló szót is újra.

Ezek legtöbbször Dr. Frommer blogjából (Naviteri.org) származik. A beillesztésük nem jelentésük szerint, hanem ABC sorrendben történt.

'awa swawtsyip: [] *PF* kif. *Egy pillanat. Várj egy kicsit.*

'efu ohax: [?'·ε·f·u o.'hak'] *PF* kifejezés *éhes(nek lenni)*

'ivong nìk'ong: [] *PF* kif. *„Lassan járj, tovább érsz.”*

'in nga fyape nìkrr: [] *PF* kif. *Mostanában mivel foglalkozol?*

aytele a ngeyä hapximi kifkeyä lu fyape?: [] *PF* kif. *Szó szerint: „Hogy mennek a dolgok a te világrészeden?” Kb.: Hogy mennek a dolgok tifelétek?*

ätxäle pa(lu)lukanur: [æ.'t'æ.lε pa.'lu.kä.nur] *PF* kif. *na'vi* idióma: **Ätxäle si palulkanur tsni smarit livonu;** *szó szerint: „Kérd a thanatort, hogy eressze el a zsákmányát”, előre eldöntött ügy*

etripa syayvi: [?'ε.t.ɪ.pa 'sjaj.vi] *PF* kifejezés *jó szerencsét/sok szerencsét*

Eywa ngahu: [?'εj.wä 'ŋa.hu] *JC,PF* kifejezés *Viszlát! Eywa [legyen] veled!*

fìpor syaw fko Ìstaw: [] *PF* kif. *Ez itt Ìstaw. (Őt Ìstaw-nak hívják.)*

fnu, ma 'evi. Sa'nur leru hawtsyip. Tsiwurokx ko.: [] *PF* kif. *Csendben, kisgyerek. Anyu szunyókál. Hagyd őt pihenni.*

ftia oel lì'fyati leNa'vi nì'o' nìwotx: [] *PF* kif. *A Na'vi tanulása nagy mulatság a számomra!*

ftkey...fuke: [ft'εj fu.'kε] *PF* kif. *vajon...vagy (eredete: ftkey választ és fuke vagy nem)*

fwa kan ke tam; zene swizawit livonu.: [] *PF* kif. *Na'vi mondás: kb.: Célozni nem elég, el is kell engedni a nyilat.; Nem elég a szándék, tenni is kell érte.*

fwäki ke fwefwi: [?'fwæ.ki kε 'fw·ε.fw·i] *PF* kif. *na'vi* idióma: *szó szerint: „az imádkozásáska nem fütyül”, valakinek vagy valaminek a természetével ellenkezik*

fyape fko syaw ngar?: [?'fja.pε fko sj·aw ŋaɾ] *PF* kif. *Hogy hínak?, Mi a neved?*

hayalo ta oe (oeta): [ha.'ja.lo ta 'o.ε ('wε.ta)] *PF* kifejezés *Legközelebb majd én..., jövök neked egygel.*

hayalovay: [ha.'ja.lo.vaj] *PF* kif. *Legközelebbi alkalomig (összetétel ebből: hayalo legközelebb és vay- ig)*

irayo: [i.'ra.jo] *PF* gesz. *köszönöm, kösz*

kaltxi: [kal.'t'ɪ] *PF* gesz. *szia!, üdvözöllek! (találkozáskor)*

kaltxi sivi, ma Ìstaw: [] *PF* kif. *Köszönj, Ìstaw!*

ka wotx: [ka wot'] *PF* kif. *általában, többnyire (szó szerint: a teljességen át)*

kea tikin: [?'kε.a ti.'kin] *PF* kifejezés *Nincs mit. (köszönetre)*

kefya srak: [kε.'fja 'srak'] *PF* kifejezés *ugye? igaz? nem?*

ke...kaw'it: [kε kaw.'?it'] *PF* kif. *egyáltalán nem, egy cseppet sem (eredete: ke nem és kaw'it egyáltalán)*

kem amuiä, kum afe': [] *PF* kif. *Na'vi mondás: Helyes tett, rossz eredmény. (Akkor mondják, ha valaminek jól kellett volna elsülnie, de nem úgy történt.)*

kenten mi kumpay: [?'kεn.ten mi 'k'um.pa.j] *PF* kif. *Na'vi* idióma: *“(mint) legyenőgyik a kocsonyában”, olyan helyzetben lenni, amikor akadályozva van a természetes viselkedés, vagy akarát végrehajtása*

ke pxan: [kε p'an] *PF* kifejezés *Nem érdemlem meg...*

ke tare: [kε 't·a.ɾ·ε] *PF* kif. *nem a tárgyhoz tartozó; nem számít*

ke tslolam: [] *PF* kif. *Nem értettem.*
ke zene win säpivi: [] *PF* kif. *Csak lassan. Ne siess!*
kìyevame: [ki.jɛ.'va.m.ɛ] *PF* gesz. *viszlát!*
krro krro: ['kr̥.o 'kr̥.o] *PF* kifejezés *időnként, alkalmanként*
kunsipiri txana tìmeyp lu tsyal a mìn.: [] *PF* kif. *A helikopter gyenge pontja a rotor.*
kxetse sì mikyun kop plltxe: ['k'ɛ.tɕɛ si 'mik.jun kop' pl.'t'ɛ] *PF* kif. *Na'vi közmondás: "a farkok és a fülek is beszélnek", a testbeszéd is fontos*
loreyu 'awnampi: [lo.'ɛ.ju ʔawn.'ampi] *PF* kif. *Na'vi idióma: "(mint) a mimóza", nagyon félénk, nagyon érzékeny*
ma frapo, ayngaru oeyä tsmukit alu Newey: [] *PF* kif. *(Mindenk!) Engedjétek meg, hogy bemutassam (nektek) a nővéremet (húgomat), Newey-t.*
makto zong: ['mak.to zoŋ] *PF* kifejezés *vigyázz magadra, jó utat*
ne kllte: ['nɛ 'kl.tɛ] *PF* kif. *Lebukni! (Le) a földre! (összetétel ebből: ne felé és kllte föld, talaj)*
nga läpivawk nì'it nì'ul ko: [] *PF* kif. *Beszélg egy kicsit többet magadról.*
nga läpivawk nìno ko: [] *PF* kif. *Mondj el mindent magadról.*
nga pesuhu käteng nìrrtrr: [] *PF* kif. *Általában kivel töltöd az időt?*
ngari solalew polpxaya zìsìt: [] *PF* kif. *Mennyi idős vagy? Hány éves vagy?*
ngari txe'lan mawey livu: ['ŋa.ri t'ɛʔ.'lan ma.'wej li.'vu] *PF* kif. *ne aggódj, szó sz.: legyen nyugodt a szíved*
ngaru lu fpom srak?: ['ŋa.ru lu fpom srakʔ] *PF* kif. *Hogy vagy? Jól vagy?*
ngaru lu pefnetxintìn nìrrtrr: [] *PF* kif. *Mi az elsődleges szereped a társadalomban?*
ngaru oeyä lertut: [] *PF* kif. *Engedd meg, hogy bemutassam a kollégámat.*
ngaru tsulfä: ['ŋa.ru tsul.'fæ] *PF* kif. *Tiéd az érdem.*
ngaru tut: ['ŋa.ru tutʔ] *PF* kifejezés *És te? És neked? (Válasz olyan kérdésre, amelyben részes esetű alany van.)*
nga yawne lu oer: [ŋa 'jaw.ne lu weɾ] *PF* kif. *Szeretlek., szó sz.: Szeretett vagy nekem.*
nga zola'ú ftu peseng: [] *PF* kif. *Hová való vagy? Honnan jöttél?*
ngenga lu tupe: [] *PF* kif. *Te ki vagy?*
ngeyä kxetse lu oeru: ['ŋej.æ 'k'ɛ.tɕɛ l-u 'we.ru] *JC,PF* kif. kb. „Most véged!” (szó sz.: „a farkad az enyém”)
nìlun ayioi a'eoio ayeyktanä lu lor frato: [] *PF* kif. *Természetesen a vezetők ünnepi ruhái a legszebbek.*
nìrrte': [ni.'pr̥.tɛʔ] *PF* hsz. *örömmel, boldogan/örömmel tettem (válasz „köszönöm”-re)*
oe 'olongokx mì sray a txampayìri sim, slä set kelku si mì Helutral: [] *PF* kif. *Egy óceán melletti városban születtem, de most már az Otthonfán lakom.*
oe irayo si ngaru: ['o.ɛ i.'raj.o s-i 'ŋa.ru] *PF* kif. *Köszönetet mondok neked., Köszönöm neked.*
oel ngati kameie: [weɾ 'ŋa.ti 'ka.mɛ.i.ɛ] *PF* kif. *szó sz.: Látlak téged., Helló. (családias)*
oeri solalew zìsìt apxevol: [] *PF* kif. *24 éves vagyok.*
oeru meuia: ['we.ru mɛ.'u.i.a] *PF* kif. *Megtiszteltetés számomra, megtiszteltetés volt.*
oeru syaw (fko) Txewi: [] *PF* kif. *A nevem Txewi. (Txewi-nek hívnak.)*
oeru teya si: ['we.ru tɛ.'ja s-i] *PF* kifejezés *Elégedettség / örömmel tölt el*
oeru txoa livu: ['we.ru 't'o.a li.'vu] *PF* kif. *Kérlek, bocsáss meg., Bocsánatot kérek.*
oe tsxkekeng sì säsulìnur alu tsko swizaw: [] *PF* kif. *Gyakorlom a hobbit, az újaszatot.*
oeyä txintìn lu fwa stä'nì fayoaŋgit: [] *PF* kif. *Fő szerepem a társadalomban, hogy halászok.*
pefya nga fpil: [] *PF* kif. *mit gondolsz? (szó szerint: hogy gondolod?)*
pum ngeyä: [pum 'ŋɛ.jæ] *PF* kifejezés *ÉN köszönöm!*
rutxe läpivawk nì'it: [] *PF* kif. *Kérlek, beszélj egy kicsit magadról.*
rutxe liveyn: [] *PF* kif. *Kérlek, ismételd meg!*
rutxe tivìng mikyun, ma frapo: [] *PF* kif. *Kérem, figyeljen mindenki!*

Sasya!: [sa.'sja] *PF* kif. *Meg tudom csinálni! Megcsinálom!*
säfpil asteng tikan ateng: [] *PF* kif. Na'vi közmondás: "A nagy elmék egyformán gondolkodnak!"
seykxel sì nitram: [sej.'k'el sì nit.'ram] *PF* kifejezés *Erő és boldogság!, Gratulálok!*
Siva ko!: [si.'va ko] *PF* kif. *Gyerünk! Hajrá!*
smon nìprte': [smon ni.'pɾ.tɛʔ] *PF* kif. *Örülök, hogy megismertelek*
Soleia!: [so.lɛ.i.'a] *PF* kif. *Gratulálok! Sikerült!*
srake fnan ngal lì'fyati leNa'vi: [] *PF* kif. *Jól tudsz na'viul?*
srake smon ngar oeyä meylan alu Entu sì Kamun: [] *PF* kif. *Ismered a barátaimat, Entu-t és Kamun-t?*
srefereiey nìprte': [] *PF* kif. *alig vár*
srefwa sngap zize': [] *PF* kif. *amilyen gyorsan csak lehet (Na'vi mondás: mielőtt a pokoli tűzdarázs megcsíp)*
stum ke: [stum kɛ] *PF* kif. *majdnem nem (Megjegyzés: alig, éppen hogy vagy éppen csak helyett használatos.)*
taronyut yom smaril: ['ta.ron.jut j·om sma.ril] *PF* kif. na'vi idióma: *szó szerint: "a préda eszi a vadászt", teljesen zavaros helyzet, káosz (kb. „a nyúl viszi a puskát")*
tì'efumì oeyä: [ti.'ʔɛ.fu.mi 'wɛ.jæ] *PF* kifejezés *szerintem*
tì'í'avay krrä: [ti.'ʔiʔ.a.va.j 'kɾ.æ] *PF* kifejezés *mindörökké, az idők végezetéig*
tì'o'iri peu sunu ngar frato: [] *PF* kif. *Mi a kedvenc szórakozásod?*
tik'iniri kempe si nga: [] *PF* kif. *Mit csinálsz a szabadidődben?*
tikangkemiri varmrin oe nìwotx: [] *PF* kif. *Teljesen elárasztott a munka. ('El vagyok havazva.')*
tikxey ngaru: [ti.'k'ɛj 'ŋa.ru] *PF* kifejezés *tévedsz*
tiomummì oeyä: [ti.'o.mum.mi wɛ.jæ] *PF* kif. *tudtommal*
tìyawr ngaru: [ti.'jawɾ 'ŋa.ru] *PF* kifejezés *igazad van*
tokx eo tokx: ['tok' 'ɛ.o 'tok'] *PF* kif. *szemtől szembe, személyesen*
tolätxaw nìprte': [tol.'æ.t'aw ni'pɾ.tɛʔ] *PF* kif. *Üdv újra itthon*
tsalì'uri alu X, ral lu 'upe: [] *PF* kif. *Mit jelent az, hogy X?*
tstunwi: ['tstun.wi] *PF* mn. *kedves, figyelmes, tapintatos*
tsun miväxku hìkrr srak: [] *PF* kif. *Közbevághatok egy pillanatra?*
tsun nga law sivi nì'it srak: [] *PF* kif. *Érthetőbbé tennéd ezt? Meg tudnád ezt magyarázni jobban?*
Tsun pehem?: [tsun pe.hem] *PF* kif. *Na'vi idiom: Mit lehet tenni?*
txim a'aw ke tsun hiveyn mì tal mefa'liyä: [] *PF* kif. Na'vi mondás: *Egy seggel nem lehet két lovat megülni.; Egyszerre nem lehet mindkét dolgot csinálni; döntened kell.*
txo ke nìyo' tsakrr nìyol: [t'o kɛ ni.'yoʔ tsa.'kɾ ni.'yol] *PF* kif. Na'vi közmondás: "Ha már nem vagy hibátlan, legalább légy rövid"
txon lefpom: [t'on lɛ.'fpom] *PF* kifejezés *Jó éjszakát, Békés éjszakát*
X-(i)ri peral: [] *PF* kif. *Mit jelent az, hogy X?*
X nìNa'vi (slu) peli'u: [] *PF* kif. *Hogy mondod na'viul azt, hogy X?*
Yewla!: ['jɛw.la] *PF* kif. *Csudába! Milyen kár! Ó, de kár!*
za'u nì'eng: ['za.ʔu ni.'ʔɛŋ] *PF* kifejezés *szintbe kerül vagy egyforma lesz*
zola'u nìprte': [zol.'a.ʔu ni.'pɾ.tɛʔ] *PF* kifejezés *„örülünk hogy jöttél”, üdvözöllek/üdvözlünk!*

G Az ABC

Kemaweyan, Plumps, Prرتون és Tirea Aean előálltak a nyelvben található 33 fonéma (különböző hangok) páratlanul Na'vi-szerű felsorolásával és kiejtésével—20 mássalhangzó, 7 magánhangzó, 2 “ál-magánhangzó” (ll, rr), és 4 kettőshangzó (aw, ay, ew, ey). Íme a lista.

Az ABC						
'	tìFtang		k	KeK	s	Sä
a	A		kx	Kxekx	t	TeT
aw	AW		l	LeL	tx	TxeTx
ay	AY		ll	'Ll	ts	Tsä
ä	Ä		m	MeM	u	U
e	E		n	NeN	v	Vä
ew	EW		ng	NgeNg	w	Wä
ey	EY		o	O	y	Yä
f	Fä		p	PeP	z	Zä
h	Hä		px	PxePx		
i	I		r	ReR		
ì	Ì		rr	'Rr		

H Ragozások

Igei ragozások

- alm:** [a.l.m] *LN* befejezett múlt időt kifejező igei infixum, 1. helyre kerül (PERF.PAST), eredete: **am + ol: Oe tsng«alm»awvìk.** *Sírtam.*
- aly:** [a.l.j] *LN* befejezett jövőre utaló igei infixum, 1. helyre kerül (PERF.FUT.), eredete: **ay + ol: Oe h«aly»angham.** *Nevetni fogok.*
- am:** [a.m] *LN* múlt idő jele igei infixum, 1. helyre kerül 1 (PAST.): **Oe tsw«am»ayon.** *Repültem.*
- arm:** [a.r.m] *LN* befejezetlen múlt idő jele igei infixum, 1. helyre kerül (IMPF.PAST.), eredete: **am + er: Oe tsng«arm»awvìk.** *Éppen sírtam.*
- ary:** [a.r.j] *LN* folyamatos jövőre utaló igei infixum, 1. helyre kerül (IMPF.FUT.), eredete: **ay + er: Oe h«ary»angham.** *Nevetni fogok.*
- asy:** [a.s.j] *PF* jövőbeni szándékot vagy elhatározást kifejező igei infixum, 1. helyre kerül 1 (FUT.D.): **Oel tsp«asy»ang palulukanit.** *Biztos meg fogom ölni a palulukant.*
- ats:** [a.t.s] *LN* inferenciális, bizonytalan vagy indirekt értesülést jelölő igei infixum, 2. helyre kerül 2 (INFR.): **Oel tsp«ats»ang poanit.** *Megöltem őt (Azt hiszem.)*
- awn:** [a.w.n] *PF* befejezett melléknévi igenevet képző igei infixum, 1. helyre kerül 1 (P.PART.): **Oe t«awn»aron-a túte lu.** *Vadászott személy vagyok. (Vadásznak rám.)*
- ay:** [a.j] *LN* jövő idő jele igei infixum, 1. helyre kerül 1 (FUT.): **Oel yerikit t«ay»aron.** *Yeriket fogok vadászni.*
- äng:** [æ.ŋ] *LN* rosszállást kifejező igei infixum, 2. helyre kerül 2 (PEJ.): **Oe sr«äng»ew.** *Táncolok (fűj!). Tetszés szerint, amikor az «äng» az i magánhangzó elé kerül, az infixum «eng»-re változhat. Pl. Fiskxawngiri tsap'alute s«eng»i oe.*
- äp:** [æ.p] *PF* visszaható névmás igei infixum, 0. helyre kerül 0 (REFL.): **Oe st«äp»eftxaw.** *Ellenőrzöm magam.*
- ei:** [ɛ.i] *LN* boldogságot kifejező igei infixum, 2. helyre kerül 2 (LAUD.): **Oe sr«ei»ew.** *Táncolok (hurrá!).*
- er:** [ɛ.r] *PF* befejezetlenséget, folyamatosságot jelez igei infixum, 1. helyre kerül 1 (IMPF.): **Oe t«er»ìran.** *Én éppen sétálok.*
- eyk:** [ɛ.j.k] *PF* műveltető igei infixum, 0. helyre kerül 0 (CAUS.): **Oel t«eyk»erkup pot.** *kb.: Miattam halt meg.*
- ìlv:** [ì.l.v] *PF* jelen idejű befejezett kötőmód igei infixum, 1. helyre kerül 1 (PRES.PER.SUBJ.): **Oe new tsl«ìlv»am.** *Meg akarom érteni.*
- ìmv:** [ì.m.v] *PF* múlt idejű kötőmód igei infixum, 1. helyre kerül 1 (PAST.SUBJ.): **Oeyä swizaw nìngay tímvakuk.** *Meg akartam érteni.*
- ìrv:** [ì.r.v] *PF* jelen idejű befejezetlen kötőmód igei infixum, 1. helyre kerül 1 (PRES.IMPF.SUBJ.): **Oe new tsl«ìrv»am.** *Meg akarom érteni.*
- ìv:** [ì.v] *LN* kötőmód jele igei infixum, 1. helyre kerül 1 (SUBJ.): **Ngal new futa oe w«ìv»em.** *Azt akarod, hogy harcoljak.*
- ìyev:** [ì.jɛ.v] *PF* jövő idejű kötőmód igei infixum, 1. helyre kerül 1 (FUT.SUBJ.): **Oel k«ìyev»ame ngati.** *Látni foglak hamarosan.*
- ìlm:** [ì.l.m] *LN* befejezett közelmúlta utaló igei infixum, 1. helyre kerül (PERF.REC.PAST.), eredete: **ìm + ol: Oe t«ìlm»ätxaw.** *Épp most tértem vissza.*
- ìly:** [ì.l.j] *LN* befejezett közeljövőre utaló igei infixum, 1. helyre kerül (PERF.IMM.FUT.), eredete: **ìy + ol: Oe h«ìly»ahaw.** *Aludni fogok hamarosan.*
- ìm:** [ì.m] *LN* közelmúlt jele igei infixum, 1. helyre kerül 1 (REC.PAST.): **Oe tsw«ìm»ayon.** *Épp most repültem.*

- irm:** [ɪr.m] *LN* folyamatos közelmúlta utaló igei infixum, 1. helyre kerül (IMPF.REC.PAST.), eredete: **im** + **er**: **Oe t«irm»ätxaw.** *Éppen visszatértem.*
- iry:** [ɪr.j] *LN* folyamatos közeljövőre utaló igei infixum, 1. helyre kerül (IMPF.IMM.FUT.), eredete: **iy** + **er**: **Oe h«iry»ahaw.** *Aludni fogok hamarosan.*
- isy:** [ɪ.sj] *PF* közeljövőbeni szándékot kifejező igei infixum, 1. helyre kerül 1 (IMM.FUT.D.): **Oel tsp«isy»ang palulukanit.** *Hamarosan meg fogom ölni a palulukant.*
- iy:** [ɪ.j] *LN* közeljövő jele igei infixum, 1. helyre kerül 1 (IMM.FUT.): **Oel yerikit t«iy»aron.** *Yeriket fogok vadászni hamarosan.*
- iyev:** [ɪ.jɛ.v] *PF* jövő idejű kötőmódú igei infixum, 1. helyre kerül 1 (FUT.SUBJ.): **Oel k«iyev»ame ngati.** *Látni foglak hamarosan.*
- ol:** [o.l] *PF* befejezett cselekvés igei infixum, 1. helyre kerül 1 (PERF.): **Oe t«ol»iran.** *Sétáltam (befejezett cselekvés).*
- us:** [u.s] *LN* folyamatos melléknévi igenevet képző igei infixum, 1. helyre kerül 1 (A.PART.): **Oe t«us»aron-a túte lu.** *Vadászó személy vagyok.*
- uy:** [u.j] *PF* megtisztelő vagy szertartásos igei infixum, 2. helyre kerül 2 (HON.): **Na'viyā, l«uy»u hapxi.** *Immár a nép tagja vagy.*

Főnév esete és többesszáma

- ä:** [æ] *PF* birtokos eset msh.-ra és o-ra vagy u-ra végződő főnév után (ezek másik alakja: **yä**) (GEN.): **Oel yom ikranä yerikit.** *Az ikran yerikjét eszem.* (minden ami nem **a, ä, e, i** és **ì**-re végződik)
- it:** [it̪] *PF* tárgyeset msh./mássalhangzó, kettőshangzóra vagy vokális mássalhangzóra végződő főnév után (ezek másik alakja: **t, ti**) (PAT.): **Oel taron yerikit.** *Én yeriket (yerikre) vadászok.*
- il:** [ɪl] *PF* jelölt alany msh./mássalhangzóra végződő főnév után (ezek másik alakja: **l**) (ERG.): **Ikranil taron yerikit.** *Az ikran yeriket vadászik.*
- iri:** [ɪri] *PF* jelölt tárgy mássalhangzóra, kettős hangzóra vagy ál-magánhangzóra végződő főnév után (ezek másik alakja: **ri**) (TOP.): **Fiskxawngiri tsap'alute sengi oe.** *Bocsánatot kérek ezért az idiótáért.*
- l:** [l] *LN* ergatív esetű alany toldaléka mgh-ra végződő főnevek esetén (ERG.): **Oel taron yerikit.** *Én yeriket (yerikre) vadászok.*
- r:** [r] *LN* részes eset magánhangzóra végződő főnév végénra végződő főnév után (ezek másik alakja: **-ru**) (DAT.): **eltur t̪txen si érdekes**
- ri:** [ri] *PF* jelölt (topikális) alany toldaléka mgh-ra végződő főnevek esetén (TOP.): **Ayngari zene hivum** *Nektek kell mennetek.*
- ru:** [ru] *LN* részes eset mgh.-ra végződő főnév után (ezek másik alakja: **-ur**) (DAT.): **Oel syuвет ngaru t̪ng.** *Ételet adok neked.*
- t:** [t̪] *LN* tárgyeset mgh.-ra végződő főnév után (ezek másik alakja: **it, ti**) (PAT.): **Oel ngat kame.** *Látlak téged.*
- ti:** [ti] *LN* tárgyeset toldaléka névmások és főnevek végén (PAT.): **Ngati taron torukil.** *A toruk téged (rád) vadászik.*
- ur:** [ur] *PF* részes eset msh./mássalhangzó, kettőshangzóra vagy vokális mássalhangzóra végződő főnév után (ezek másik alakja: **-ru**) (DAT.): **Ayeylanur oeyä.** *Barátaimnak.*
- y:** [j] *PF* birtoklás toldaléka a-ra vagy e-re végződő névmások végére (köznapi beszédben) (GEN.): **Ngay toruk siltsan lu.** *A te torukod jó.*
- ya:** [ja] *PF,M* megszólító eset ragja gyűjtőnevek végén: **Mawey, Na'viya.** *Nyugalom, emberek.*
- yä:** [jæ] *LN* birtokos eset mgh. (kivéve o és u)-ra végződő főnév után (ezek másik alakja: **ä**) (GEN.): **Oel yeiom Neytiriyā yerikit.** *Boldogan eszem Neytiri yerikét.* (tehát **a, ä, e, i** és **ì** végződésnél) (Az **a**-t megváltoztatja e-re a névmásokban: **-eyä**)

Egyéb toldalékok

Íme, azon toldalékok listája, melyek a szavakhoz illesztve valamilyen módon megváltoztatják a szó jelentését. Nem minden na'vi toldalék produktív (szabadon használható). (**pro.**) jelzi a teljes produktivitást, vagyis a Frommer által meghatározott szófajon belül bármelyik szóra alkalmazható, anélkül hogy külön megerősítést nyerne. A megjelölt szófajon kívül azonban nem használható. Minden igei infixum, eset- és többesszám jel teljesen produktív.

- a–: [a] _{PF} (**prod.**) melléknévjelző: **Oel txantsana ikranit aean tswayon.** *A nagyszerű kék ikrant repülöm.*
- an: [an] _{LN} hímnem jele bizonyos főnevek végén: **Poan täftxuyu lu.** *Ő egy takács.*
- ay+: [aj] _{PF} (**prod.**) többes szám toldaléka főnevek elején (PL.): **Ay+horen flä.** *A szabályok működnek.*
- e: [ε] _{PF} nőnem jelző bizonyos főnevek végén: **Poe taronyu lu.** *Ő (lány!) egy vadász.*
- fay+: [faj] _{PF} (**prod.**) az a(z)... toldaléka főnevekhez (THESE): **Fayawkx tsawl lu.** *Látom azt a viperafarkast.*
- fi–: [fi] _{PF} (**prod.**) ez a(z) toldaléka főnevekhez (THIS): **Oel kame finantangit.** *Látom ezt a viperafarkast.*
- fkeyk: [fkej^k] _{PF} (**prod.**) utótag főnevekhez állapotot, körülményt fejez ki: **Kilvanfkeyk lu fyape fitrr?** *Milyen állapotban van ma a folyó?*
- fne–: [fnε] _{PF} (**prod.**) féle, fajta toldaléka főnevekhez (KIND): **Fneutralpe tsa'u lu?** *Miféle fa ez?*
- fra–: [fra] _{PF} (**prod.**) minden képző toldalék **Oel kamame frapot.** *Láttam mindenkit.*
- fray+: [fraj] _{PF} (**pro.**) mindegyik plural toldaléka főnevek (ALL OF THESE): **Frayhelutral lor lu.** *Mindegyik ház szép.*
- kaw–: [kaw] _{PF} se-, sem-, semmi- képző toldalék **Oe kawrr ke kamä.** *Sose mentem.*
- kel: [kεl] _{PF} (**nem produktív**) új főnevet képez, amely az eredeti főnév hiányát jelenti: **Tompakeltalun zene tute Käliforniayä payit sivar nän.** *Az aszály miatt a kaliforniaiaknak kevesebb vizet kell használniuk.*
- lo: [lo] _{PF} számhatározórag: **'Awlo oe ramol.** *Egyszer énekeltem.(-szor/-szer/-ször)*
- me+: [mε] _{LN} (**prod.**) kettes szám jele toldaléka főnevek (DU.): **Oel new me+orati.** *Két tavat akarok. (Ez egy több száz éves elírás, még mindig benne van?)*
- munsna–: [mun.sna] _{PF} (**pro.**) pár toldaléka fn. (PAIR): **munsnahawnven** *egy pár cipő*
- nay: [naj] _{PF} (**unpro.**) olyan főnevet képez az eredetiből, amely jelentése nála eggyel lejjebb van a ranglétrán - méretben, rangban, stb.: . .
- o: [o] _{PF} (**prod.**) határozatlan toldalék, időtartamra utaló: **Oel kalmame tuteot ayzisito.** *Láttam valakit évekig.*
- pay+: [paj] _{PF} (**prod.**) többes számú kérdő: **Paystalit ngal tsrame'i?** *Milyen késeket dobtál el?*
- pe+: [pε] _{LN} (**prod.**) kérdőszóképző: **pe+hrr nga lrrtok sayi.** *Mikor fogsz mosolyogni?*
- pxe+: [p'ε] _{PF} (**prod.**) hármas szám jele toldaléka főnevek és névmások elején (TRI.): **Pxoeng Pxe+veng lu.** *Mi három gyerek vagyunk.* (Megjegyzés: e + e nem lehet együtt, ezért hangzókihagyás történik, és oe névmás amely szintén gyakran szenved hangzókihagyást.)
- sna–: [sna] _{PF} előtag, csoportot jelez főnevek elején; **pro.** élőlényekre utal, **unpro.** másképpen: **snanantang** *egy farkas viperafarkas, viperafarkasfalka* Megjegyzés: sna- természetesen előforduló csoportot jelent. A *sästarsim* személy által szándékosan összerakott gyűjteményt jelent.
- tsa–: [tsa] _{PF} (**prod.**) az a(z)... toldaléka főnevekhez (THAT): **Oel tse'a tsanantangit.** *Látom azt a nantangot.*
- tsay+: [tsaj] _{PF} (**prod.**) azok a(z)... toldaléka főnevekhez (THOSE): **Tsayora txukx lu.** *Azok a tavak mélyek.*

- tsyip:** [tʃɪp̚] *PF* (**prod.**) kicsinyítő képző főnevek, névmások végén (produktív, sosem hangsúlyos):
Za'u fitseng, ma 'itetsyip. *Gyere ide, kislány(om).*
- ve:** [vɛ] *PF* (**prod.**) sorszámnevi toldalék: **Koren a'awve t̄iruseyã 'awsiteng.** *Az együttélés első szabálya.*
- vi:** [vi] *PF* rész-egész viszonyt jelző toldalék (nem nagyon produktív): **Oe nume m̄i numtsengvi.**
Az osztályban tanulok.

Egyéb toldalékolási alaktan (képzők)

Ezek a toldalékok (képzők) különböznek a korábban tárgyaltaktól. Nem csak a jelentést, hanem a szófajt is megváltoztatják. Némelyikről csak Dr. Frommer útmutatása alapján tudjuk, hogy mely szavakon alkalmazható, hogy hiteles szót kapjunk. Ilyen pl. a **t̄i-**. Mások szabadon használhatóak a megadott szófajon belül. Pl. a **-yu**, amely bármelyik igét módosíthatja.

- ketsuk-:** [kɛ.tʃuk̚] *PF* (**pro.**) -hatatlan, -hetetlen (igéhez járuló toldalék, melléknévi igenevet képez) képző toldalék **Swaw lamu ketsuktswa'** *Felejthetetlen volt a pillanat.*
- le-:** [lɛ] *PF* melléknévet képző toldalék **Poan lehrrap lu.** *Ő veszélyes.*
- nga':** [ŋaʔ̚] *PF* melléknév képző toldalék **'Akra apaynga' lu.** *Ez nedves föld.*
- n̄i-:** [ni] *LN* határozószót képző toldalék **Oe n̄iNa'vi plltxe.** *Na'vi módjára beszélek. (Mint egy Na'vi.)* (**prod.** Csak melléknévek esetén produktív – egyébként **n̄ifya'o** (módjára) módosítja a megfelelő melléknévet vagy tagmondatot)
- sã-:** [sɛ] *PF* instrumentális főnevet képző toldalék **Sãnumeri oe nume.** *Én tanulom a tanítást.*
- si:** [s̄i] *LN* összetett igéket képző toldalék **Oe kelku si Kelutralm̄i.** *Az Otthonfában lakom. (Szó szerint: Otthont csinállok Otthonfában.)*
- t̄i-:** [t̄i] *LN* absztrakt főnevet képző toldalék **T̄ingay s̄iltsan lu.** *Az igazság jó.*
- t̄i- -us-:** [t̄i us] *PF* (4) gerundiumot (főnévként viselkedő főnévi igenevet) képző toldalék **T̄ikusar eltur t̄itxen si.** *Teaching is interesting.* (produktív)
- tsuk-:** [tʃuk̚] *PF* (**pro.**) -ható, -hető (igéhez csatlakoztatott előtag, melléknévi igenevet képez); teljesen produktív, minden igéhez hozzátehető; képző toldalék **F̄ioang lu tsukyom.** *Ez az állat ehető.*
- tswo:** [tʃwo] *PF* (**pro.**) utótag, amely az igét főnévvé változtatja, jelezve az ige végrehajtásának képességét: **Pori wemtswo fratsamsiyur rolo'a n̄itxan.** *Harcképessége mély benyomást tett minden harcosra.*
- tu:** [tu] *PF* (**prod.**) nem igei tőből személyt jelentő főnevet képző toldalék **Oe reltseotu lu.** *Én művész vagyok.*
- yu:** [ju] *LN* (**prod.**) főnév képző toldalék **Oe kea ska'ayu ke lu.** *Nem vagyok pusztító.*

I Nem Frommertől származó (illegális) szavak

Ezek a szavak nem Dr. Frommertől erednek. Bár belevettük őket a szótárba, nem tekinthetjük őket Na'vi szavaknak. Többségükben a Túlélő Kézikönyv, a Pandorapedia vagy az Avatar Játék számára kitalált hamis kifejezések. Egyiküket sem hagyta jóvá Dr. Frommer a megjelenésük előtt, így nem vesszük őket figyelembe. Azok kedvéért jelenítjük itt meg őket, akik egyébként nem tudnák a „jelentésüket”. Ezek a szavak nem hitelesek, használatukat nem javasoljuk. Sok közülük sérti a na'vi nyelvtani vagy hangtani szabályait. Némelyikük illegális hangokat tartalmaz, mint pl.:

'h [ʔh], b [b], c [k], ch [tʃ], d [d], g [g], h' [hʔ], ii [i:], j [ʒ], sh [ʃ], uu [u:]

- Amanti:** [a.man.ti] *G* tul.n. *Tipani nő (nem szó szerint értve)*
- ar'lek:** [ar'ʔlekʰ] *G* fn. *mag-termő növény (pandorai növényfaj)*
- Beyda'amo:** [bejdaʔamo] *G* tul.n. *Tipani férfi vadász*
- chan'tu gor'ek nuuto:** [tʃanʔtu gorʔekʰnuuto] *ASG* fn. *kőkorszó*
- chey:** [tʃej] *ASG* fn. *használati tárgy tartó fogas/akasztó (eredete: P'ah s'ivil chey személyes használati tárgy tartó fogas/akasztó)*
- Eywa k'sey nivi'bri'sta:** [ejwa kʔsej niviʔbriʔsta] *ASG* fn. *függőágyszó sz.: Eywa mindenkét karjában tart*
- Eywa s'ilivi mas'kit nivi:** [ejwa sʔilivi masʔkitʰnivi] *ASG* szövekeret (szó sz. *Eywa bölcsesége feltárul mindnyájunk előtt*)
- Eywa te' _ tan'sey mak'ta:** [ejwa teʔ _ tanʔsej makʔta] *ASG* fn. *ikran varkocskantár, szó szerint: Eywa ölelésének szeretete... (személy neve) -é. (gyanús: rosszul van leírva)*
- feru m'predu'k:** [feru mʔpreduʔkʰ] *ASG* fn. *kosár*
- Fmilam:** [fmi.lam] *G* tul.n. *Tipani nő neve*
- Gro'lyrc:** [groʔlyrc] *G* tul.n. *barlang-rendszer*
- Hukato:** [hu.ka.to] *G* tul.n. *Tipani férfi (nem szó szerint értve)*
- Ikalu:** [i.ka.lu] *G* tul.n. *Tipani férfi (nem szó szerint értve)*
- iveh k'nivi s'dir:** [iveh kʔnivi sʔdir] *ASG* fn. *kisedhordó*
- k'sey nivi:** [kʔsej nivi] *ASG* fn. *a csoporttal együtt alvás*
- Kaoliä Tei:** [ka.o.li.æ te.i] *G* tul.n. *Goliath síkság*
- Koo Tsura:** [ko: tsu.ra] *G* tul.n. *Tipani falu*
- Kusati:** [ku.sa.ti] *G* tul.n. *Tipani női harcos (nem szó szerint értve)*
- Kyuna:** [kjuna] *G* tul.n. *Anurái női név (nem szó szerint értve)*
- lenay'ga:** [ʎna.jʔga] *ASG* fn. *ropter, ragadozó (rettenetes idegen lajhár) (pandorai állatfaj)*
- Lompo:** [lom.po] *G* tul.n. *Tawkami férfi név (nem szó szerint értve)*
- Lungoray:** [lu.ŋo.raj] *G* tul.n. *Tipani sámán*
- m'resh'tuyu:** [mʔreshʔtuyu] or [mʔreshʔtuyu] *ASG* fn. *pajzs*
- Malimi:** [ma.li.mi] *G* tul.n. *Tawkami férfi név (nem szó szerint értve)*
- malmoks:** [malmoks] *G* fn. *kőgyűrűk*
- Marali:** [ma.ra.li] *G* tul.n. *Tipani nő (nem szó szerint értve)*
- mas'kit nivi sa'nok:** [masʔkitʰnivi saʔnokʰ] *ASG* szövekeret (szó sz. *a szövekeret anyja*)
- Maweytakuk:** [ma.wej.ta.kukʰ] *G* tul.n. *Na'vi férfi (nem szó szerint értve)*
- Mekanei:** [mɛ.ka.nɛ.i] *G* tul.n. *Tipani férfi (nem szó szerint értve)*
- Mendela:** [mɛn.da.la] *G* tul.n. *Tipani férfi*
- meresh'ti cau'pla:** [mɛrɛʃʔti kauʔpla] or [mereshʔti kauʔpla] *ASG* fn. *ikran fogó (szó sz.: nem lát semmit)*
- mesh'kai huru:** [mɛʃʔkai huru] *PND* fn. *főzőedény*
- mreki u'lito:** [mrɛki uʔlito] *ASG* fn. *tűzgödör*
- Mukata:** [mu.ka.ta] *G* tul.n. *Tawkami férfi (nem szó szerint értve)*
- na'hla buk'ne:** [naʔhla bukʔne] *ASG* fn. *pa'li (páncélos ló) vezető, kantár, szó sz. pofa húzó*
- Naalot:** [na:.lotʰ] *G* tul.n. *Tipani férfi*
- Nera'nak:** [nɛ.raʔ.nakʰ] *G* tul.n. *Tawkami női név (nem szó szerint értve)*
- nikt'chey:** [niktʔtʃɛj] or [niktʔtʃej] *ASG* fn. *ételcsomag, kevés étel*
- nivi:** [ni.vi] *ASG* fn. *függőágyszó (köznyelvi) (eredete: Eywa k'sey nivi'bri'sta függőágyszó sz.:*

- Eywa* mindenkit karjában tart)
- Nok:** [nokʷ] *G* tul.n. *Tawkami* férfi név (nem szó szerint értve)
- Oloniwin:** [o.lo.ni.win] *G* tul.n. *idősebb Tipani* férfi
- Omati:** [o.ma.ti] *G* tul.n. *Tawkami* férfi név (nem szó szerint értve)
- omati s'ampta:** [omati sʔampta] *ASG* fn. *kék síp*
- Onantu:** [o.nan.tu] *G* tul.n. *Tawkami* férfi név (nem szó szerint értve)
- Otamu:** [o.ta.mu] *G* tul.n. *Tipani* férfi neve
- P'ah s'ivil chey:** [pʔah sʔivil tʃɛj] *ASG* fn. *személyes használati tárgy tartó fogas/akasztó*
- pctxawng:** [pʔtʰawŋ] *JC* fn. „*faszfej*”
- Rai'uk:** [ra.i.ʔukʷ] *G* tul.n. *Anurái* férfi név (nem szó szerint értve)
- Raltaw:** [ral.taw] *G* tul.n. *Tipani* férfi vadász
- Sänume:** [sæ.nu.mɛ] *G* tul.n. *Tipani* sámánnó (eredete: *sänume* tanítás)
- Seyvaro:** [sej.va.ro] *G* tul.n. *Tawkami* férfi név (nem szó szerint értve)
- shah-tell:** [ʃah.tɛl] *ASG* fn. (űr)sikló (jövényszó angolból *shuttle*) (nem megengedett Na'vi fonotaktikai)
- su'shiri t'acto sa:** [suʔshiri tʔacto sa] or [suʔshiri tʔacto sa] *ASG* fn. *játék sikoll/ikran*
- sumin'sey hulleh:** [suminʔsej huɭɛh] *ASG* a csoporttól külön való alvás
- sumin jiit'luy:** [sumin ʒiitʔluy] *ASG* fn. *levél tányér*
- Swawta:** [swaw.ta] *G* tul.n. *Tipani* férfi
- t'riti so jahmka:** [tʔriti so ʒahmka] *ASG* fn. *inga* dob
- Ta'antasi:** [ta.ʔan.ta.si] *G* tul.n. *Tantalus, Pandora* sziklás vidéke
- Tan Jala:** [tan.jala] *G* tul.n. *Tipani* férfi
- Tasun:** [ta.sun] *G* tul.n. *Lí'ona* férfi vadász neve (nem szó szerint értve)
- Tilikaru:** [ti.li.ka.ru] *G* tul.n. *Tipani* falu
- títakuk:** [ti.'ta.kukʷ] *G* fn. *csapás, támadás* (eredete: *takuk* sújt)
- tmi nat'sey:** [tmi natʔsej] *ASG* fn. *hólyaglámpáseredete: étel itt*
- Tsa'law:** [tsaʔ.law] *G* tul.n. *Tawkami* férfi
- Tsaro:** [tsa.ro] *G* tul.n. *Tipani* férfi
- Tsmuke:** [tsmu.kɛ] *G* tul.n. *Tipani* falu
- txei:** [tʰe.i] *G* fn. *síkság, puszta*
- u'imi:** [u.ʔi.mi] *ASG* fn. *színpompás légköri jelenség (sarki fény)*
- U'imi huyuticaya:** [uʔimi hujuɬikaja] *ASG* tul.n. *egy klán neve* (nem szó szerint értve)
- Ukamtsu:** [u.kam.tsu] *G* tul.n. *Tipani* férfi
- ulivi mari'tsey mak'dini'to:** [ulivi mariʔtsej makʔdiniʔto] *ASG* szövőkeret (szó sz.: sok ág együtt erős)
- ulu'tah inib'sey mulsi:** [uluʔtah inibʔsej mulsi] *ASG* fn. *levél tányér*
- Umkansa:** [um.kan.sa] *G* tul.n. *Tipani* falu
- Unipey:** [u.ni.pej] *G* tul.n. *Tipani* nő
- utral utu mauti:** [ut.ral u.tu ma.u.ti] *ASG* fn. *gyümölcsfa (pandorai növényfaj)* (összetétel ebből: *utral* fa és *utu mauti* banánszerű gyümölcs)
- utu mauti:** [u.tu ma.u.ti] *ASG* fn. „*banán-szerű*” nyomógyümölcs (pandorai növényfaj)
- Va'erä Ramunong:** [va.ʔɛ.ræ ra.mu.noŋ] *G* tul.n. *Vaderas* Völgy
- Vayaha:** [va.ja.ha] *G* tul.n. *Tipani* falu

J Változások listája

A változtatások listája azon felhasználóknak készült, akik szeretnék tudni, hogy milyen frissítések történtek. (A lista a gyakori frissítések miatt nem kerül fordításra.)

- **13.9** - Many small fixes; Added all new vocabulary from language-updates forum, naviteri.org August 31, 2018 and October 30, 2018
- **13.8** - Added vocabulary from naviteri.org, July 31, 2018, lesar si from 2012, fixed tons of IPA (thanks Wllim!)
- **13.71** - Added **uoli'uvi** from forever ago (thanks Tirea!)
- **13.7** - Vocabulary added from naviteri.org, March 31, 2018 and April 30, 2018
- **13.63** - Added **kxi** from naviteri.org, February 28, 20187
- **13.62** - Vocabulary added from naviteri.org, December 31, 2017
- **13.61** - Added Kate Winslet's character **Ronal** to the proper nouns section
- **13.6** - Added new vocabulary from the October naviteri.org posts, new character names, linguistic terms
- **13.51** - Added **Swota Wayä** to proper nouns, from Disney
- **13.5** - Added new vocabulary used in Disney's Pandora - The World of Avatar
- **13.421** - Corrected inconsistencies in the source field.
- **13.42** - Minor typo corrections and fixed IPA for **LosÄntsyelesi**. Also added **ting ontu** and **ting ftxi** since they didn't make it into the dictionary the first time, for some bizarre reason.
- **13.41** - Added **mo'ara** from Disney's Pandora - The World of Avatar
- **13.4** - Added new Avatar lead character name and clan, **Tomowari** and **Metkayina**
- **13.332** - Disambiguated the definition of **takuk**. Also changed **fmetok** to vtr. Getting more precise all the time!
- **13.331** - Disambiguated the definition of **pongu**.
- **13.33** - Vocabulary added from naviteri.org, February 28, 2017.
- **13.32** - Moved Na'vi clan names to Proper Nouns block.
- **13.31** - Fixed silly typos for **pllhr** and **säpllhr**. Thanks elf!
- **13.301** - Typo/format corrections for several words. No visible changes to the .pdf
- **13.3** - Vocabulary added from naviteri.org, December 31, 2016 and January 2, 2017.
- **13.294** - Corrected stress for **nìolo'**
- **13.293** - Corrected infix IPA for **ue'**
- **13.292** - **zong** changed to vtr. Thanks, Plumps!

- **13.291** - Various minor corrections suggested by Plumps and eejmensenikbenhet.
- **13.29** - Vocabulary added from naviteri.org, June 30, 2016. Some important new words in this one.
- **13.284** - Corrected accent for **lefpomtxok** and **kelfpomtokx** Plumps. Wou!
- **13.283** - Corrected IPA for **säplltxe** and **säplltxevi**. Plumps again. ;)
- **13.282** - Added derivatives of **nguway**